

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมของครูสอนคณิตศาสตร์ใน
 โรงเรียน ก. ตำบลบางเลน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี
 จังหวัดนนทบุรี วิทยาลัยการศึกษานนทบุรี

พชรพล จิตต์ ขจรเดชะโย (นนทบุรี)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของกรณีศึกษาของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต
 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
 วิทยาลัยการศึกษานนทบุรี กรุงเทพมหานคร
 พฤษภาคม ๒๕๖๕

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมใน

โรงเรียน : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง

จังหวัดนครศรีธรรมราช

พระสมจิตต์ ขนุติธมฺโม (แก้วจ้ำรัส)

เลขทะเบียน.....
เลขเรียกหนังสือ.....
วันที่.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสังคมวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๔

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.

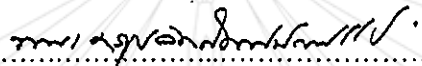
ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร

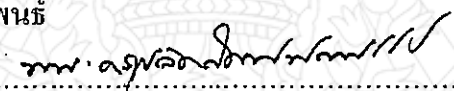
โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอขอบคุณ

B 15360

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอน
ศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ชื่อนักศึกษา : พระสมจิตต์ ขนุติธมฺโม (แก้วจรัส)
สาขาวิชา : สังคมวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เดชชาติ ศรีทรัพย์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดิเรก นุ่นกล้า

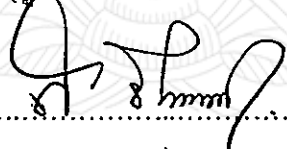
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

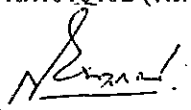

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เดชชาติ ศรีทรัพย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดิเรก นุ่นกล้า)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร. สุกิจ ชัยมุสิก)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กันตภณ หนูทองแก้ว)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thesis Title : Students' Satisfaction Towards Good Characters of Moral Teacher
Monks in School : A Case Study of Watbot School, Mueang
District, Nakhon Si Thammarat Province

Student's Name : Phra Somjit Khantidhammo (Kauyjamrut)

Department : Sociology

Advisor : Asst. Prof. Dr. Detchat Treesap

Co - Advisor : Asst. Prof. Direk Nunklum

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P. Sampipattanaviriyajarn Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

Thesis Committee

P. Sampipattanaviriyajarn Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

D. Treesap Advisor
(Asst. Prof. Dr. Detchat Treesap)

DIREK N.K Co - Advisor
(Asst. Prof. Direk Nunklum)

S. Chaimusik Member
(Asst. (Emeritus) Prof. Dr. Sukit Chaimusik)

K. Nuthongkaew Member
(Asst. Prof. Dr. Kantaphon Nuthongkaew)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	: ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ชื่อนักศึกษา	: พระสมจิตต์ ขนุติธมฺโม (แก้วจรัส)
สาขาวิชา	: สังคมวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เดชชาติ ตรีทรัพย์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดิเรก นุ่นกล้า
ปีการศึกษา	: 2553

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ของนักเรียนที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย ระดับการศึกษา ผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ผู้ปกครอง ต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ประชากรได้แก่ นักเรียน ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 130 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 97 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบปลายปิดและแบบปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Z - test ค่า F - test และทดสอบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัยพบว่า

1) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามเพศ เกรดเฉลี่ย ระดับการศึกษา ผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ผู้ปกครอง พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการใช้สื่อการสอน และด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2) ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเกรด

เฉลี่ย ระดับการศึกษาผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ผู้ปกครองต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนที่มีเพศต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช คือ ครูพระควรให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ให้นักเรียนได้มีโอกาสซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ ควรสอนอธิบายเนื้อหาเปรียบเทียบ สอนการแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจสี่ ให้เข้าใจง่าย จัดกิจกรรมโดยฝึกฝนวิธีการแสวงหาความรู้และวิธีการแก้ปัญหา จัดกิจกรรมโดยสร้างบรรยากาศที่รื่นรมย์สนุกสนาน ใช้สื่อเทคโนโลยี เช่น พระไตรปิฎกออนไลน์ ช่วยในการสอน ใช้สื่อบุคคลที่เป็นต้นแบบของการทำความดี

Thesis Title : **Students' Satisfaction Towards Good Characters of Moral Teacher Monks in School : A Case Study of Watbot School, Mueang District, Nakhon Si Thammarat Province**

Student's Name : **Phra Somjit Khantidhammo (Kauyjamrut)**

Department : **Sociology**

Advisor : **Asst. Prof. Dr. Detchat Treesap**

Co - Advisor : **Asst. Prof. Direk Nunklum**

Academic Year : **B.E. 2553 (2010)**

ABSTRACT

The objectives of this thesis paper were as follows: 1) to study students' satisfaction towards good characters of moral teacher monks in Watbot school, Mueang district, Nakhon Si Thammarat province. 2) to compare students' satisfaction towards good characters of moral teacher monks in Watbot school, Mueang district, Nakhon Si Thammarat province in terms of sexes, average grades, educational levels of parents, parent's occupations, and parent's incomes as differently, and 3) to study the suggestions were concerned with the way to promote a good characters of moral teacher monks in Watbot school, Mueang district, Nakhon Si Thammarat province. The population were students who are studying in the sixth level, in Watbot school, Mueang district, Nakhon Si Thammarat province at the number of 130 persons, sample size by Krejcie and Morgan, got the sample at the number of 97 persons, the instrument for data collection was questionnaire, both closed and open end, data analysis by package computer program, statistical analysis was carried out by frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, Z.test, F.test and LSD method (least significant difference).

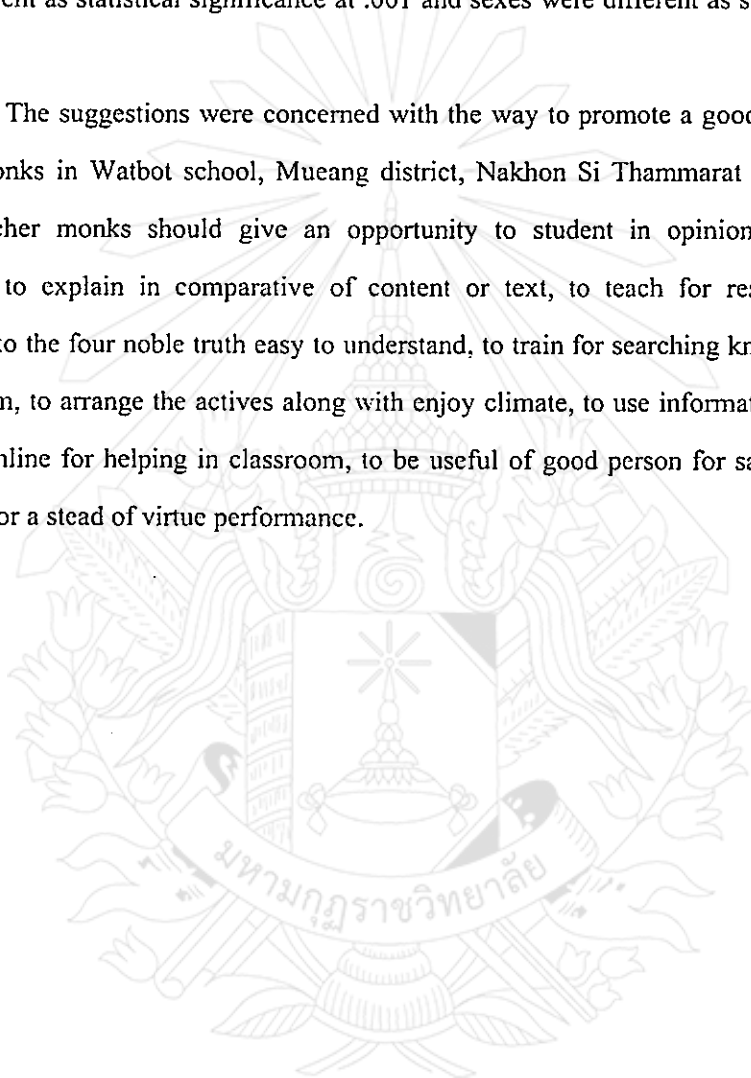
The results of the research were found as follows

1) Students' satisfaction towards good characters of moral teacher monks in Watbot school, Mueang district, Nakhon Si Thammarat province found that by overviews were at high level, when classified in terms of sexes, average grades, educational levels of parents, parent's occupations, and parent's incomes found that by overall was at high level, when considered in each aspects found that the aspect of activities arrangement was the highest average, and followed

up the aspect of informational technology useful and the aspect of personality was the lowest average respectively.

2) The comparative results of students' satisfaction towards good characters of moral teacher monks in Watbot school, Mueang district, Nakhon Si Thammarat province, identified in terms of average grades, educational levels of parents, parent's occupations, and parent's incomes were different as statistical significance at .001 and sexes were different as statistical significance at .05.

3) The suggestions were concerned with the way to promote a good characters of moral teacher monks in Watbot school, Mueang district, Nakhon Si Thammarat province, found that moral teacher monks should give an opportunity to student in opinion expression, to ask questions, to explain in comparative of content or text, to teach for resolving the problem according to the four noble truth easy to understand, to train for searching knowledge and resolve the problem, to arrange the actives along with enjoy climate, to use informational technology i.e. Tipitaka online for helping in classroom, to be useful of good person for sample of good moral character for a stead of virtue performance.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จเรียบร้อยลงได้ด้วยความช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ พระเทพวินยาภรณ์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโกราช พระเทพสิริโสภณ พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย พระครูธรรมจักรเจติยาภิบาล (ดร.) พระครูสิริธรรมาภีรัต(ผศ.ดร.) ที่มีความเมตตากรุณา ให้ความรู้ความเข้าใจตลอดจนคำปรึกษาต่างๆ ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณ ผศ. พิเศษ. ดร.สุกิจ ชัยมุสิก กรรมการ ผศ.ดร.เดชชาติ ศรีทรัพย์ อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดิเรก นุ่นกล้า อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ อีกทั้งได้สละเวลาในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเมตตาแก่ผู้วิจัย ขอบพระคุณ พระครูสิริธรรมาภีรัต (ผศ.ดร.) ดร. ส่องศรี ชมภูวงศ์ และนางเกศชาฎา สุพรรณ ในฐานะที่ได้อนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแบบสอบถาม และได้ให้คำแนะนำอย่างดียิ่ง ในการจัดทำแบบสอบถามและการจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ สาขาวิชาสังคมวิทยาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ตลอดจนนักศึกษา สาขาวิชาสังคมวิทยาทุกท่าน ที่กรุณาให้กำลังใจรวมทั้งความห่วงใยที่มอบให้ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโกราชทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ดูแลช่วยเหลือในด้านเอกสารการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณท่านผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดโบสถ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย และนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดโบสถ์ ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ท้ายสุดประโยชน์และคุณค่าอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบความดีทั้งหมดนี้แด่บิดามารดา และครู - อาจารย์ อันเป็นที่เคารพสูงสุด รวมทั้งเพื่อน ๆ ที่ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดจน ผู้มีพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

พระสมจิตต์ แก้วจรัส

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ด
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 คำนียามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียน	16
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูพระสอนศีลธรรม	21
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดยสถาบันศาสนา	26
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน	34
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	44

บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	45
	3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	45
	3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	46
	3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	46
	3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	47
	3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
	3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	48
	3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	48
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
	4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
	4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	52
	4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	53
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช	56
	ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ เกรดเฉลี่ย ระดับการศึกษาผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ผู้ปกครอง	61
	ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชที่มี เพศ เกรดเฉลี่ย ระดับการศึกษาผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ผู้ปกครอง ต่างกัน	107

ตอนที่ 5 ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมคุณ ลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช	130
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	132
5.1 สรุปผลการวิจัย	133
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	138
5.3 ข้อเสนอแนะ	144
5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	144
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	146
บรรณานุกรม	148
ภาคผนวก	151
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย	152
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ วิจัย	154
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	158
ภาคผนวก ง ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัด นครศรีธรรมราช	160
ภาคผนวก จ แบบสอบถามและค่า IOC	163
ประวัติผู้วิจัย	171

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	53
ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเกรดเฉลี่ย	54
ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา ผู้ปกครอง	54
ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง	55
ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ผู้ปกครอง	55
ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจที่มีต่อ คุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชของนักเรียน	56
ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจที่มีต่อ คุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านบุคลิกภาพ ของนักเรียน	57
ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของ นักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านวิธีการสอน	58
ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของ นักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านการจัดกิจกรรมการสอน	59
ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของ นักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านการใช้สื่อการสอน	60
ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของ นักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ	61

- ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านการใช้สื่อการสอน จำแนกตามเกรดเฉลี่ย 75
- ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการศึกษา ผู้ปกครอง 77
- ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามระดับการศึกษาผู้ปกครอง 79
- ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านวิธีการสอน จำแนกตามระดับการศึกษาผู้ปกครอง 81
- ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านการจัดกิจกรรมการสอน จำแนกตามระดับการศึกษาผู้ปกครอง 83
- ตารางที่ 4.25 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านการใช้สื่อการสอน จำแนกตามระดับการศึกษาผู้ปกครอง 85
- ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง 87

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง 89

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านวิธีการสอน จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง 91

ตารางที่ 4.29 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านการจัดกิจกรรมการสอน จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง 93

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านการใช้สื่อการสอน จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง 95

ตารางที่ 4.31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามรายได้ต่อเดือนผู้ปกครอง 97

ตารางที่ 4.32 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามรายได้ต่อเดือนผู้ปกครอง 99

ตารางที่ 4.33 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านวิธีการสอน จำแนกตามรายได้ต่อเดือนผู้ปกครอง 101

- ตารางที่ 4.34 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านการจัดกิจกรรมการสอน จำแนกตามรายได้ต่อเดือนผู้ปกครอง 103
- ตารางที่ 4.35 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านการใช้สื่อการสอน จำแนกตามรายได้ต่อเดือนผู้ปกครอง 105
- ตารางที่ 4.36 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศต่างกัน 107
- ตารางที่ 4.37 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านบุคลิกภาพ ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน 108
- ตารางที่ 4.38 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านบุคลิกภาพ ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน 108
- ตารางที่ 4.39 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านวิธีการสอน ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน 109
- ตารางที่ 4.40 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านวิธีการสอน ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน 109
- ตารางที่ 4.41 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการจัดกิจกรรมการสอน ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน 110

ตารางที่ 4.75 แสดงค่าความถี่แนวทางส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม
ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

๓

๓

๓

๓

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระพุทธศาสนามีส่วนสำคัญในการสร้างรากฐานทางด้านการศึกษาศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ส่งเสริมในการบัญญัติกฎหมายและการปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมือง ช่วยรักษาวัฒนธรรมประเพณีและเอกลักษณ์ของชาติ หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาได้ช่วยกล่อมเกลาน้อมนำจิตใจและสร้างจิตสำนึกในศีลธรรม จริยธรรมให้มีความซื่อสัตย์สุจริต กระทำ ความดี ละเว้นความชั่ว ให้มีเมตตากรุณาต่อกัน เป็นสื่อกลางในการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในสังคมไทย และให้ดำเนินชีวิตอยู่ในโลกอย่างคนมีธรรม ความซื่อสัตย์คล้อยกับพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในรัชกาลปัจจุบันที่ทรงพระราชทานไว้ ดังความตอนหนึ่งว่า พระพุทธศาสนามีธรรมะอยู่มากมายหลายชั้นอันพอเหมาะพอดีกับอัธยาศัยจิตใจของบุคคลประเภทต่างๆ สำหรับเลือกเฟ้นมาแนะนำสั่งสอนขัดเกลาคความประพฤติการปฏิบัติของบุคคลให้ดีขึ้นเจริญขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวโดยหลักการใหญ่แล้ว คือ ให้คนเป็นคนดี ให้ประพฤติประโยชน์ ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นให้ลำบากเสียหาย สอนให้รู้จักตนเอง รู้จักฐานะของตน พร้อมทั้งรู้จักหน้าที่ที่จะต้องประพฤติปฏิบัติในฐานะนั้นๆ ซึ่งเมื่อปฏิบัติโดยถูกต้องครบถ้วนแล้ว ย่อมจะนำความสุข นำความเจริญสวัสดิมาให้ได้ทั่วถึงกันหมด หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือ นำความสุข ความร่มเย็น และความวัฒนาถาวรให้เกิดแก่สังคมมนุษย์ ธรรมะในพระพุทธศาสนาจะสามารถคุ้มครองรักษาและอุ้มชูประคับประคองสังคมให้ผาสุกร่มเย็นได้สมดังที่ต้องการ ในการที่จะพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้ามั่นคงเป็นปึกแผ่นได้นั้น ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญหลายประการ สิ่งสำคัญที่สุด คือ ทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ทั้งนี้เพราะทรัพยากรมนุษย์ เป็นปัจจัยในการพัฒนาโดยตรง และรากฐานสำคัญที่สุดประการหนึ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นั้นก็คือ “การศึกษา” เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาตนเอง โดยให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็นแก้ปัญหาเป็น ตลอดจนรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและสิ้นเปลืองน้อยที่สุด ดังนั้น การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น และยังคงสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ได้ระบุไว้ในหมวด 1 มาตรา 6 ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็น

มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การศึกษาของไทยในอดีตนับตั้งแต่สมัยสุโขทัยเป็นราชธานีจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น เป็นหน้าที่ของวัด โดยมีพระสงฆ์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการให้การศึกษาอบรมสั่งสอน และฝึกหัดความประพฤติของผู้เรียน บทบาทและหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของสถาบันศาสนาในปัจจุบันก็คือการมีส่วนร่วมเข้าไปปฏิบัติหน้าที่เป็นครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราชตระหนักถึงความสำคัญของวิชาพระพุทธศาสนา ได้อาราธนาพระสงฆ์ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราชเข้ารับการอบรมการจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา และเป็นครูพระสอนวิชาพระพุทธศาสนาซึ่งได้เริ่มดำเนินการมาอย่างเป็นทางการตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน นับได้ว่าพระสงฆ์หรือครูพระเหล่านี้ได้มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนวัด โบสถ์ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราชจากบทบาทของพระสงฆ์ในการปฏิบัติหน้าที่เป็นครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนดังกล่าว

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรของสถาบันศาสนาซึ่งปฏิบัติหน้าที่ทางด้านการเรียนการสอน และได้ผ่านการอบรมหลักสูตรครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจึงมีความต้องการที่จะศึกษาว่าปัจจัยอะไรบ้างที่จะมีผลต่อความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนใน โรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อนำผลจากการวิจัยไปแก้ไขและปรับปรุงการเรียนการสอนของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ของนักเรียนที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย ระดับการศึกษาผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ผู้ปกครอง ต่างกัน

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 นักเรียนที่กำลังเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีเพศ ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน

1.3.2 นักเรียนที่กำลังเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีเกรดเฉลี่ย ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน

1.3.3 นักเรียนที่กำลังเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีระดับการศึกษาผู้ปกครอง ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน

1.3.4 นักเรียนที่กำลังเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีอาชีพผู้ปกครอง ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน

1.3.5 นักเรียนที่กำลังเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีรายได้ต่อเดือนผู้ปกครอง ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ นักเรียนที่กำลังเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ประจำปีการศึกษา 2553 จำนวน 130 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านต่อไปนี้

- ด้านบุคลิกภาพ
- ด้านวิธีการสอน
- ด้านการจัดกิจกรรมการสอน
- ด้านการใช้สื่อการสอน

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ สถานที่โรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.5.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ของนักเรียนที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย ระดับการศึกษาผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ผู้ปกครอง ต่างกัน

1.5.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.5.4 ทำให้สามารถนำผลจากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชต่อไป

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะที่ดี หมายถึง ความรู้สึกที่ดี ที่ชอบ ที่พอใจหรือที่ประทับใจที่เกิดขึ้นของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชในด้านต่อไปนี้

ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง การมีความเมตตา กรุณา เอื้ออาทร เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนในด้านกิจกรรมทางศาสนามาและความประพฤติที่ดีงามตามหลักพระพุทธศาสนา มีความรู้ในวิชาพระพุทธศาสนาเป็นอย่างดี มีความสามารถในการสอนให้นักเรียนเข้าใจวิชาพระพุทธศาสนาเป็นอย่างดี มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน และมีการจัดลำดับเนื้อหาวิชาของหลักสูตรจากง่ายไปหายาก

ด้านวิธีการสอน หมายถึง การใช้อำนาจความสะดวกในการเรียนรู้ โดยใช้การศึกษาภายนอกห้องเรียน เช่น วัด โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ เป็นต้น การใช้วิธีการสอนแบบอธิบายและมีการยกนิทานมาประกอบ การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนใฝ่รู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบอภิปรายแสดงความคิดเห็น การใช้วิธีการสอนแบบสาธิตและฝึกปฏิบัติจริง เช่น การนั่งสมาธิ การสมาทานศีล เป็นต้น การจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบบทบาทสมมติตามที่ครูกำหนดให้ การจัดการเรียนรู้โดยนำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

ประยุกต์ใช้ในการสอน การใช้วิธีการสอนแบบสถานการณ์จำลอง โดยการจัดเหตุการณ์ที่คล้ายกับสถานการณ์จริง แล้วให้นักเรียนมีส่วนร่วมในเหตุการณ์นั้น และการใช้วิธีการสอนแบบแก้ปัญหา โดยกำหนดปัญหาให้นักเรียนช่วยกันหาคำตอบ

ด้านการจัดกิจกรรมการสอน หมายถึง การบูรณาการหลัก คีต สมภาติ ปัญญากับการใช้ใน ชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับความต้องการความสนใจและความถนัดของผู้เรียน การกิจกรรมพัฒนา ศักยภาพทาง ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม การส่งเสริมให้มีการคิดวิเคราะห์เหตุการณ์ใน สังคม การส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเอง ความตรงต่อ พึ่งตนเองเลี้ยงชีพด้วยความ สุจริต การจัดกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ นั่งสมาธิ การส่งเสริมให้ดำรงชีวิตอย่างเกื้อกูลสิ่งแวดล้อม การสมาทานศีล ทำบุญตักบาตร การส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าในการรักษาพระพุทธศาสนา และการส่งเสริมการอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

ด้านการใช้สื่อการสอน หมายถึง การใช้สื่อประเภทภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพ การ์ตูน หรือสไลด์ เป็นต้น การใช้สื่อประเภทเทป ซีดีซีดีรอม การใช้สื่อประเภทเทปโทรทัศน์ เกี่ยวกับธรรมะของนักปราชญ์ทางศาสนา การใช้สื่อประเภทหนังสือหรือเอกสารสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับ ธรรมะ และการใช้สื่อประเภทข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา

ครูพระสอนศีลธรรม หมายถึง พระภิกษุสงฆ์ผู้ซึ่งทำหน้าที่สอนวิชาศีลธรรมในโรงเรียน วัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ประจำปีการศึกษา 2553

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช สังกัดเขตพื้นที่ การศึกษาเขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น 2 เพศ คือ

1) เพศชาย และ 2) เพศหญิง

เกรดเฉลี่ย หมายถึง ระดับเกรดเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 ช่วง คือ 1) ต่ำกว่า 2.00, 2) ตั้งแต่ 2.00-3.00, และ 3) ตั้งแต่ 3.01-4.00

ระดับการศึกษาผู้ปกครอง หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ปกครองของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ 1) ประถมศึกษา 2) มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. และ 3) ปริญญาตรีขึ้นไป

อาชีพผู้ปกครอง หมายถึง อาชีพของผู้ปกครองของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับวิทยา นิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) เกษตรกรรม/รับจ้าง 2) ราชการ/รัฐวิสาหกิจ และ 3) ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว

รายได้ต่อเดือนผู้ปกครอง หมายถึง รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครองของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) ต่ำกว่า 10,000 บาท, 2) 10,000-20,000 บาท และ 3) 20,001 บาทขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการวิจัย ดังนี้

- 2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียน
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูพระสอนศีลธรรม
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดยสถาบันศาสนา
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

2.1.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ซูบรร์ สลัปศรี¹ ได้อธิบายทฤษฎีความต้องการของ Maslow (Maslow's General Theory of Human Motivation) Maslow ไว้ว่า คือทฤษฎีความต้องการ โดยได้เสนอข้อความเพื่อพิจารณาตามขั้นตอนของความต้องการ¹ ดังนี้

1. ความต้องการของมนุษย์ได้จัดตามขั้นของความสำคัญจากความต้องการขั้นต่ำสุด คือ ความต้องการทางร่างกาย ความต้องการความปลอดภัย ความรัก การมีส่วนร่วมในสังคม จนถึง การบรรลุเป้าหมายสูงสุดในชีวิต

¹ซูบรร์ สลัปศรี, การประเมินผลการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจนตามมติคณะรัฐมนตรีโดยงบประมาณพิเศษ 2544, (ยโสธร : โรงพิมพ์ยโสธรการพิมพ์, 2545), หน้า 24 – 25.

2. คนมีความต้องการเสมอ ความต้องการทั้งหมดไม่เคยทำให้คนพอใจ เมื่อมีความต้องการอย่างหนึ่งเกิดขึ้นได้รับความต้องการนั้นแล้ว ความต้องการอย่างใหม่ก็จะเกิดขึ้นไม่มีที่สิ้นสุด เป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์เสาะหาความต้องการเพื่อตนเองเสมอ

3. เมื่อความต้องการอย่างหนึ่งถูกตอบสนองในขั้นดี ความต้องการเช่นนั้นก็โคจรระดับพฤติกรรมของบุคคลอีก เช่น บุคคลนอนหลับปกติ การนอนหลับเป็นการหยุดการกระตุ้น แต่ถ้าบุคคลไม่ได้หลับมาอย่างน้อย 2 วัน เขาต้องการชดเชยนั้นคือการรักษาตัวนั้นคือความต้องการอย่างอื่นลดน้อยลง แต่ความต้องการพักผ่อนเป็นแรงกระตุ้นอย่างแรง

4. ความต้องการของคนเป็นอิสระไม่ก้าวก่ายกัน เมื่อความต้องการอย่างหนึ่งเกิดขึ้นความต้องการอีกอย่างหายไป เพราะแต่ละความต้องการรักษาหน้าที่ของตนโดยเฉพาะ

Maslow ได้วางขั้นตอนของความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 5 ประการ ดังนี้

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physiological Need) ความต้องการทางกายภาพเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ชีวิตอยู่ได้ เช่น ลมหายใจ อาหาร น้ำ เพื่อน

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Need) เมื่อความต้องการทางร่างกายได้รับการตอบสนองดีขึ้น ความต้องการที่สูงขึ้นไปอีกขั้นก็มีบทบาทครอบคลุมพฤติกรรมของคนนั้นคือ ความต้องการความปลอดภัย มีความปรารถนาที่จะปกป้องอันตรายและสิทธิอันชอบธรรมของตน เช่นเดียวกับการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม และอื่น ๆ สิ่งที่ต้องการคือ ความปลอดภัยทั้งชีวิตและประโยชน์ที่จะได้รับ

3. ความต้องการทางสังคม (Social Need) เมื่อความต้องการทั้งสองนั้นเป็นที่พอใจแล้ว ความต้องการทางสังคมเป็นตัวกระตุ้นที่สำคัญทางพฤติกรรมของคน ความต้องการทางสังคมเช่น ต้องการความเป็นเจ้าของ การคบค้าสมาคม ยอมรับโดยบุคคลอื่น รวมทั้งการมีเพื่อนและความรัก เพราะมนุษย์ทุกคนทุกนามต้องการสิ่งที่เขาปรารถนาแม้กระนั้นในการทำงาน ผู้จัดการหรือผู้บริหารประเทศมักจะพยายามปิดบังทำลายแนวความคิดของกลุ่มชนที่รวมตัวกันขึ้น เพื่อหาทางป้องกันสิทธิและผลประโยชน์ของตน ตามแนวทางขององค์การนอกรูปแบบ

4. ความต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคม (Esteem Need) ความต้องการชนิดนี้เกิดขึ้นได้ เพราะความต้องการขั้นต้นได้บรรลุเป้าหมาย ความต้องการชนิดนี้คือ นิยมในตัวเองและนิยมต่อคนอื่น ซึ่งประกอบด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง เคารพตนเอง บรรลุจุดประสงค์ของตัวเอง มีเสรีภาพและอิสรภาพ ถ้าความต้องการทางสังคมเป็นที่พอใจจะทำให้บุคคลนั้นมีความรู้สึกว่าคุณค่า มีความสามารถ มีกำลังใจและเห็นว่าชีวิตเป็นประโยชน์ของประเทศ แต่ถ้าหากความต้องการไม่สมประสงค์ บุคคลนั้นจะเป็นผู้มีความรู้สึกต่ำต้อย อ่อนแอและหมดกำลังใจและความ

ต้องการที่จะนำไปสู่ความเป็นที่ยอมรับในสังคมอีกประการหนึ่ง ความต้องการมีศและฐานะเป็นที่ยอมรับ เป็นคนที่คนอื่นพึงพอใจและมีเกียรติ

5. ความต้องการบรรลุเป้าหมายสูงสุดในชีวิต (Self Actualization) คือ ความต้องการที่พิจารณาถึงสมรรถนะที่เป็นไปได้ของคุณ และบรรลุเป้าหมายที่คุณต้องการและดำเนินการเพื่อพัฒนาในสิ่งที่คุณบรรลุ นั่น เช่น เป็นนักกีฬา นักการเมือง นักวิชาการ นักธุรกิจหรือนักการศาสนาที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิดสร้างสรรค์ของตนเองได้เป็นผู้มีชื่อเสียงในสาขานั้น ๆ อย่างสูงเด่นและการบรรลุเป้าหมายต่างๆ ตามแต่ละสาขาวิชานั้น ๆ ประชาชนส่วนมากได้เป็นผู้ยอมรับด้วยเพราะบุคคลบางคนอาจจะบรรลุเป้าหมายสูงสุดในชีวิตเกี่ยวกับฐานะและตำแหน่งได้ แต่คนส่วนมากไม่ยอมรับดังเห็น ๆ กันอยู่ทั่วไปในสังคมไทย

เมื่อสรุปความต้องการของ Maslow ตามขั้นตอนคือ

1. ความต้องการบรรลุเป้าหมายสูงสุดในชีวิต (Self Actualization Needs)

- 1.1 ต้องการบรรลุเป้าหมายตามความสามารถของตน
- 1.2 ต้องการพัฒนาความสามารถของตน
- 1.3 ต้องการกระทำการสิ่งที่เหมาะสมและดีที่สุดที่จะกระทำได้
- 1.4 ต้องการเพิ่มพูนและขยายความต้องการอภิธรรม เช่น
 - 1.4.1 ด้านศีลธรรม
 - 1.4.2 สร้างสรรค์ความสวยงาม
 - 1.4.3 สร้างระเบียบวินัย
 - 1.4.4 สร้างสรรค์ความยุติธรรม

2. ความต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคม (Esteem Needs)

- 2.1 ต้องการการเคารวะ
- 2.2 ต้องการความมั่นใจจากความคิดเห็นของคนอื่น
- 2.3 ต้องการการยอมรับ
- 2.4 ต้องการความมั่นใจในตนเอง
- 2.5 ต้องการให้ตนมีคุณค่า
- 2.6 ต้องการให้ตนเป็นที่ยอมรับ.

3. ความต้องการทางสังคม (Love and Belonging or Social Needs) คือ

- 3.1 ต้องการมีเพื่อน
- 3.2 ต้องการคบหาสมาคม
- 3.3 ต้องการมีครอบครัว

- 3.4 ต้องการแสดงคนต่อกลุ่ม
- 4. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs)
 - 4.1 ต้องการความปลอดภัย
 - 4.2 ต้องการความคุ้มครอง
 - 4.3 ต้องการความเป็นอิสระจากอันตราย
 - 4.4 ต้องการระเบียบ
 - 4.5 ต้องการการคาดคะเนเพื่ออนาคตได้
- 5. ความต้องการทางกายภาพ (Physiological Needs)
 - 5.1 ความต้องการแก้ความกระหายและความหิว
 - 5.2 ความต้องการนอน
 - 5.3 ความต้องการเสพงาม
 - 5.4 ความต้องการขจัดความเจ็บปวดและความไม่ปกติสุขทางกายภาพอื่น ๆ

โดยแบ่งความต้องการออกเป็นระดับสูง คือ ข้อ 4 - 5 และระดับต่ำคือ 3 - 2 - 1 เป็นความต้องการระดับต่ำ

นอกจากแรงจูงใจพื้นฐานทั้งห้าประการแล้ว นักจิตวิทยายังได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็นสองประเภทใหญ่ ๆ คือ แรงจูงใจภายใน และแรงจูงใจภายนอก

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึง การที่บุคคลมองเห็นคุณค่าที่ตนกระทำด้วยความเต็มใจ พอใจ และมุ่งบรรลุความสำเร็จในกิจกรรมนั้น ความสำเร็จในกิจกรรมนั้นเป็นรางวัลอยู่ในตัว แรงจูงใจเกิดขึ้นมาจากภายในของบุคคลนั้นเองไม่ใช่การกระทำเพราะถูกบังคับหรือหวังผลประโยชน์อย่างอื่น นอกจากการกระทำกิจกรรม

2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) หมายถึง การกระทำกิจกรรมโดยการหวังผลจากสิ่งอื่นที่อยู่นอกเหนือจากกิจกรรมนั้นไม่ได้กระทำเพื่อความสำเร็จในสิ่งนั้นอย่างแท้จริง มีความผูกพันด้านจิตใจกับสิ่งนั้นน้อย เป็นการกระทำเพื่อสิ่งจูงใจอย่างอื่น²

การทำกิจกรรมต่าง ๆ นั้นเราไม่สามารถชี้ชัดลงไปว่าการกระทำนั้นเกิดจากแรงจูงใจภายในหรือภายนอกเพราะการกระทำบางอย่างเป็นการกระทำที่เกิดจากแรงจูงใจทั้งสองประเภท

ทัศนะเกี่ยวกับแรงจูงใจภายใน และแรงจูงใจภายนอกนี้ เป็นพื้นฐานของแนวคิดที่นำไปสู่การตั้งทฤษฎีความพึงพอใจในการทำงานของเฮิร์ซเบิร์ก³

²เรื่องเดียวกัน, หน้า 26.

³เรื่องเดียวกัน, หน้า 12.

ลูบร สลัษศรี ได้อธิบายทฤษฎีสองปัจจัย Two Factors Theory or The Motivation Hygiene Theory ของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg) ไว้ว่าเป็นทฤษฎีเพื่อใช้อธิบายเกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงาน เพราะว่าการทำงานนั้นจะต้องมีสิ่งที่จะส่งเสริมให้เกิดความพึงพอใจซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรก เรียกว่าปัจจัยจูงใจ Motivation Factor ได้แก่สิ่งที่จะส่งเสริมให้เกิดความพึงพอใจโดยตรง สอดคล้องกับสิ่งที่เรียกว่าแรงจูงใจภายใน ได้แก่ความสำเร็จของงาน การได้รับความยอมรับนับถือ ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ และความก้าวหน้าของงาน เป็นต้น

กลุ่มที่สองเป็นสิ่งที่ช่วยค้ำจุนไม่ให้เกิดความท้อถอยในการปฏิบัติงาน เรียกว่า ปัจจัยค้ำจุน Hygiene Factor สอดคล้องกับสิ่งที่เรียกว่า แรงจูงใจภายนอก ได้แก่ เงินเดือน โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้า ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ได้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน สถานภาพอาชีพการปกครองบังคับบัญชา นโยบาย การบริหาร สภาพการทำงาน ความเป็นอยู่ส่วนตัว และความมั่นคง ปลอดภัยในการทำงาน

ทฤษฎีสองปัจจัยของ Herzberg สร้างขึ้นจากผลการวิจัยของเขาและคณะที่เมืองพิทสเบิร์ก รัฐเพนซิลเวเนีย สหรัฐอเมริกา เพื่อพิสูจน์ความคิดของ Herzberg ที่ว่ามนุษย์มีความปรารถนาอยู่สองประการ ประการแรก คือ ความปรารถนาที่จะขจัดความทุกข์ทางร่างกาย เช่น ความหิวความเดือดร้อนทางสุขภาพ และความทารุณของดินฟ้าอากาศ ประการที่สอง คือ ปรารถนาความสุขทางใจ เช่น ความสำเร็จของงาน การเป็นที่ยอมรับนับถือชีวิตที่เจริญก้าวหน้าขึ้นในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ย่อมปรารถนาจะได้รับทั้งสองประการควบคู่กัน

ก่อนที่ Herzberg และคณะจะทำการวิจัยที่คณะวิจัยแห่งพิทสเบิร์ก ได้วิเคราะห์เรื่องความพึงพอใจในการทำงานบางอย่างไม่ได้ก่อให้เกิดความพึงพอใจหรือความไม่พึงพอใจในการทำงานเสมอไป ดังนั้น Herzberg และคณะ จึงได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในการทำงานขึ้น เมื่อ ค.ศ. 1959 โดยใช้ประชากรที่เป็นนักวิศวกรในโรงงานอุตสาหกรรมและนักบัญชีที่เมืองพิทสเบิร์ก รวม 100 คน การดำเนินการใช้วิธีการสัมภาษณ์ โดยให้กลุ่มตัวอย่างระบุสถานการณ์ที่ทำให้พวกเขาารู้สึกพึงพอใจในการทำงานมาก หรือน้อย ผลจากการศึกษาค้นคว้าพบว่า สถานการณ์ที่ทำให้พวกเขาารู้สึกพึงพอใจในการทำงานแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม คือ

1. สถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานโดยตรง ซึ่งเรียกว่าปัจจัยจูงใจ Motivation Factor องค์ประกอบหรือสถานการณ์เหล่านี้เป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน ได้แก่

1. ความสำเร็จในงาน
2. การได้รับความยอมรับนับถือ
3. ลักษณะของงาน

4. ความรับผิดชอบ

5. ความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน

2. สถานการณ์ที่สนับสนุนหรือค้ำจุนให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน ไม่ใช่เป็นตัวกำหนดให้เกิดความพึงพอใจโดยตรงเหมือนข้อแรกแต่มีส่วนสนับสนุนให้เกิดความพึงพอใจเท่านั้น ถึงแม้เพิ่มองค์ประกอบในข้อ 2 นี้มากเท่าไรก็ตาม ถ้าขาดองค์ประกอบข้อแรก ความพึงพอใจก็ไม่เกิดขึ้น แต่ถ้าลดองค์ประกอบในข้อ 2 ให้น้อยลงก็จะส่งผลให้เกิดความพึงพอใจการทำงานลดน้อยลงด้วย Herzberg เรียกองค์ประกอบในกลุ่มที่ 2 นี้ว่า ปัจจัยค้ำจุน Hygiene Factor มีดังนี้

2.1 เงินเดือน

2.2 โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้า

2.3 ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา

2.4 ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา

2.5 ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

2.6 สถานภาพของอาชีพ

2.7 การปกครองบังคับบัญชา

2.8 นโยบายการบริหาร

2.9 สถานภาพการทำงาน

2.10 ความเป็นส่วนตัว

2.11 ความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน

ซูบร สลัปสตรี ได้อธิบายทฤษฎีของบาร์นาร์ด Barnard ไว้ว่า สิ่งจูงใจซึ่งเป็นเครื่องกระตุ้นให้เกิดความพึงพอใจในงานมี 8 ประการ⁴ ดังนี้

1. สิ่งจูงใจเป็นวัตถุ ได้แก่ เงิน วัสดุสิ่งของ หรือสภาพที่ให้แก่วุฒิปฏิบัติงานเป็นการตอบแทน เป็นการชดเชย หรือเป็นรางวัลที่เขาปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงาน

2. สิ่งจูงใจในโอกาส และสิทธิต่างๆ มีความสำคัญในการช่วยส่งเสริมความร่วมมือในการทำงานมากกว่ารางวัลเป็นวัตถุ เพราะสิ่งจูงใจที่เป็นโอกาสนี้บุคคลากรจะได้รับแตกต่างจากคนอื่น เช่น การให้สิทธิพิเศษ และการมีอำนาจ เป็นต้น

⁴เรื่องเดียวกัน, หน้า 14.

3. สภาพทางกายภาพที่พึงปรารถนา หมายถึง สิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สถานที่ทำงาน เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ สิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความสุขสบายและความสะดวกรวดเร็วในการทำงาน

4. ผลประโยชน์ที่เป็นอุดมคติ หมายถึง สมรรถภาพของหน่วยงานที่สนองความต้องการของบุคคลในด้านความภูมิใจที่ได้แสดงฝีมือ การได้มีโอกาสช่วยเหลือครอบครัวของตนเองและผู้อื่น รวมทั้งได้แสดงความภักดีต่อหน่วยงาน

5. ความตั้งใจทางสังคม หมายถึง ความสัมพันธ์อันดีมิตรระหว่างผู้ร่วมงานซึ่งหากดำเนินไปด้วยดี จะทำให้เกิดความผูกพัน และความพอใจที่ทำงานร่วมกัน

6. การปรับสภาพการทำงานให้เหมาะสมกับวิธีการและเจตคติของบุคคล หมายถึง การปรับปรุงตำแหน่งวิธีการทำงานให้สอดคล้องกับความสามารถของบุคลากร ซึ่งแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกัน

7. โอกาสที่จะมีส่วนร่วมในการทำงาน หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลได้รู้สึกว่าเป็นบุคคลสำคัญคนหนึ่งของหน่วยงาน มีความรู้สึกเท่าเทียมกันในผู้ร่วมงาน และกำลังใจในการปฏิบัติงาน

8. สภาพของการอยู่ร่วมกัน หมายถึง ความพอใจของบุคคลในด้านสังคม หรือความมั่นคงทางสังคม ซึ่งจะทำให้บุคคลมีความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน เช่น การรวมตัวจัดตั้งสมาคมของผู้ปฏิบัติงานเพื่อสร้างผลประโยชน์ร่วมกัน

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจของมนุษย์เกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ที่ตอบสนองความต้องการของร่างกาย และทางจิตใจ ทางร่างกาย ได้แก่ ต้องการปัจจัยสี่ในการดำรงชีพ อาหาร ที่อยู่อาศัย ยา รักษาโรค เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ทางจิตใจ เช่น ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย ความรักความอบอุ่นความสำเร็จในงานหรือกิจกรรมที่ทำชื่อเสียง เกียรติยศ เมื่อเกิดความพึงพอใจ แล้วก็เกิดแรงจูงใจที่จะมีส่วนร่วมกันคิด ร่วมกันสร้างสิ่งที่ดี ๆ ให้แก่สังคมต่อไป

2.1.2 ทฤษฎีความคาดหวัง (Expectancy Theory)

สำหรับทฤษฎีความคาดหวังนั้น อธิบายความพอใจในแง่ที่ว่าลูกจ้างจะเกิดความพอใจได้ ต่อเมื่อเขาประเมินแล้วว่า การบริการนั้น ๆ จะนำผลตอบแทนให้ ซึ่งลูกจ้างได้มีการตัดสินใจล่วงหน้าแล้วว่าคุณค่าของการบริการจากสิ่งที่ลูกจ้างได้รับ ความขี้มึนแจ่มใส ความกระตือรือร้นในการบริการ การให้คำปรึกษาแนะนำที่ดี ความสะดวกรวดเร็วในการบริการ เครื่องมือบริการที่ทันสมัย ความมีชื่อเสียงของสถาบันที่ให้บริการเป็นเช่นไร ลูกจ้างจึงเลือกเอาบริการที่นำเอาผลลัพธ์เหล่านี้มาให้และในขั้นสุดท้ายเมื่อมีการประเมินการเปรียบเทียบผลลัพธ์ต่าง ๆ ลูกจ้างจะมี

ความพอใจที่จะเกิดขึ้น^๑ ซึ่งทัศนของแนวคิดนี้มาจากบุคคลหลายบุคคล เช่น แคมเบล บันแนท ลอร์เลอร์ วิกและวูม โดยแนวคิดทฤษฎีนี้อยู่ที่ผล (Outcomes) ความปรารถนาที่รุนแรง (Violence) และความคาดหวัง (Expectance) ทฤษฎีความคาดหวังจะคาดคะเนว่า โดยทั่วไป ลูกค้าแต่ละคนจะแสดงพฤติกรรมก็ต่อเมื่อเขามองเห็นโอกาสความน่าจะเป็นไปได้ (Probability) ก่อนข้างแน่ชัด หากความพึงพอใจของเขาเกิดจากการให้บริการที่มีคุณภาพ เขาจะได้รับการนั้น ตลอดเพราะเป็นผลลัพธ์ที่เขาปรารถนา ซึ่งหมายความว่า ความหมายนี้เกิดก่อนการบริการจึง สามารถเป็นเหตุนำไปสู่เหตุของการมาใช้บริการ เพราะพฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากแรงผลักดัน ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากความต้องการและอีกส่วนหนึ่งเกิดจากการคาดหวังที่จะได้รับจากสิ่งที่มุ่งใจ ผลตอบแทนหรือผลลัพธ์ที่ได้จากการบริการที่มีคุณภาพ จะมีความสำคัญและจะเป็นตัวทำให้เกิด พฤติกรรมได้ขึ้นอยู่กับความพอใจต่อการให้บริการอย่างมีคุณภาพ

2.1.3 ทฤษฎีด้านลูกค้าสัมพันธ์

เนื่องจากความสำคัญของสัมพันธภาพที่ีระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายที่มีต่อยอดขาย การพัฒนาทางด้านลูกค้าสัมพันธ์จึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการขายในระยะยาว การจะ สร้างสัมพันธภาพที่ีระหว่างผู้ซื้อผู้ขาย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยเจตนาอันแน่วแน่ สัมพันธภาพที่ีระหว่างผู้ขายสินค้าหรือบริการและลูกค้าหรือผู้รับบริการนั้นจะถือว่าเป็นสิ่งที่มีค่า ดังทอง ทั้งนี้เพราะค่าของมันอยู่ที่การเสาะแสวงหาได้ยาก เมื่อสัมพันธภาพที่ีระหว่างลูกค้ากับ ผู้ขาย มีพลังตั้งเครื่องยนต์เทอร์โบ ซึ่งยากที่จะสร้างขึ้นมา ในการสร้างสัมพันธภาพที่ีระหว่าง ลูกค้าหรือผู้ใช้บริการกับผู้ขาย หรือผู้บริการนั้นจะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย แต่ ผู้ประกอบการหรือพนักงานบริษัทร้านค้าหรือองค์กรทางการขายต่างก็ได้รับการอบรม และให้แนว ทางการพัฒนาลูกค้าสัมพันธ์ไว้^๒ ดังนี้

1. ผู้ประกอบการจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อลูกค้าหรือผู้ใช้บริการและขณะเดียวกันก็ต้อง ทำด้วยความมั่นใจว่าจะไม่ก่อให้เกิดทัศนคติในทางลบ ขึ้นอยู่กับฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่สำคัญ พนักงาน

^๑จิราภรณ์ ชำนาญกิจ, “ความพึงพอใจของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารของ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านไผ่ชูบัก 2 หมู่ที่ 10 ตำบลทุ่งสง อำเภอนาบอน จังหวัด นครศรีธรรมราช”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏ ราชวิทยาลัย), 2552, หน้า 13.

^๒อ้อยทิพย์ กองสมบัติ, “ความพึงพอใจของลูกค้าในการรับบริการของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาเลิงนกทาและมุกดาหาร”, ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์), 2537, หน้า 13 -15.

หรือเจ้าหน้าที่ของผู้ประกอบการจะต้องสร้างทัศนคติที่ดีขึ้นในตัวลูกค้าหรือผู้มารับบริการว่า บริษัทหรือองค์กรที่ลูกค้ามาทำธุรกิจนี้เป็นสถานที่ที่ดีที่สุด ให้บริการที่ดีสุดและน่าเชื่อถือมากที่สุด

2. พนักงานของบริษัทจะประกอบธุรกิจต่าง ๆ จะต้องเป็นผู้มีความภูมิฐาน มีบุคลิกภาพที่ดี มีการแต่งกายที่สะอาดเรียบร้อย มีสง่าราศีในทางปฏิบัติหรือในความเป็นจริงพนักงานที่ต้องพบลูกค้าหรือผู้ใช้บริการจำเป็นจะต้องแต่งตัวให้เรียบร้อยดูสะอาดตามากกว่าพนักงานที่ทำงานในส่วนที่ไม่ต้องติดต่อกับลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ

3. ในการติดต่อหรือให้บริการแก่ลูกค้านั้น เจ้าหน้าที่หรือพนักงานควรจะให้ลูกค้า หรือผู้รับบริการทราบว่าตนเองต้องทำอะไรบ้าง จะต้องใช้เวลานาน้อยเท่าใด มีพนักงานคนอื่นหรือไม่ ลูกค้าจะต้องพบหรือติดต่อด้วย ในการติดต่อหรือให้บริการนั้นจะต้องสร้างความรู้สึกว่าคุณใช้บริการเป็นบุคคลที่มีความพร้อมและตั้งใจที่จะช่วยเหลือให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเต็มที่

4. เมื่อลูกค้าหรือผู้รับบริการเข้ามาติดต่อธุรกิจหรือขอรับบริการ พนักงานของผู้ประกอบการจะต้องให้ความสำคัญและความสนใจแก่ลูกค้าทันที แม้ว่าในขณะนั้นอาจจะกำลังทำงานอื่นอยู่ก็ตาม การให้ความสนใจนั้นยังจะต้องรวมไปถึงความพยายามที่จะให้ความช่วยเหลือหรือบริการทันที

5. พยายามอย่าพูด หรือเน้นในสิ่งที่เป็นจุดเด่นของสินค้าหรือบริการกับลูกค้าประจำ แต่จะต้องพูดถึงหรือกล่าวถึงความสำคัญของตัวลูกค้าประจำที่มีต่อบริษัทหรือธุรกิจที่ประกอบอยู่

6. พยายามให้ความช่วยเหลือหรือบริการบางสิ่งบางอย่างที่สามารถแก้ไขปัญหา หรือความต้องการของลูกค้าก็สามารถกระทำได้ การให้อะไรนอกเหนือจากสินค้าหรือบริการที่ได้รับตามปกติจะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างลูกค้าหรือผู้ใช้บริการกับบริษัทที่ประกอบการ

7. ถ้าเกิดความล่าช้าในการส่งสินค้า หรือการให้บริการ เนื่องจากเหตุขัดข้องบางประการที่มีได้คาดหมายนับว่าเป็นการสูญเสียทางธุรกิจอย่างมาก ซึ่งในสถานการณ์เช่นนั้นความเสียหายต่าง ๆ ยากที่จะแก้ไขหรือทำให้ลดน้อยลง แต่หนทางเดียวที่จะป้องกันความรู้สึกที่ไม่ดีของลูกค้าหรือผู้ใช้บริการที่มีต่อบริษัทก็คือ การขอภัยและรับผิดชอบลูกค้าและอธิบายให้ทราบถึงสาเหตุให้ลูกค้าได้ทราบ แต่ต้องไม่ลืมว่าทางบริษัทหรือผู้ประกอบการจำเป็นอย่างยิ่งที่จะป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้อีกในอนาคต

8. ในยามที่ลูกค้าหรือผู้ใช้บริการมีความข้องใจหรือมีข้อสงสัยในเรื่องใด พนักงานหรือผู้ให้บริการจะต้องให้ความสนใจและตอบคำถามโดยไม่มีกิริยาหรือล่าช้า

9. ตอบหรืออธิบายหรือแก้ไขข้อร้องเรียนของลูกค้าอย่างทันทีทันใดเช่นเดียวกับการไม่รีรอในการตอบซักถามข้อข้องใจ การไม่รีบแก้ไขข้อร้องเรียนเป็นการสูญเสียทางธุรกิจอันเนื่องมาจากสูญเสียความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า

10. ในยามที่ไม่สามารถให้สินค้าหรือบริการที่ลูกค้าต้องการ อันเนื่องมาจากเหตุต่าง ๆ เช่น สินค้าหมด พนักงานของบริษัทผู้ประกอบการจะต้องให้ความช่วยเหลือกับลูกค้าให้รับสินค้าหรือบริการจากที่อื่น ลูกค้าที่ได้รับความช่วยเหลือนี้อาจกลับมาซื้อสินค้าหรือใช้บริการต่อไปในอนาคต การไม่ให้การช่วยเหลือเป็นการสูญเสียลูกค้าไปจำนวนหนึ่ง

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจของมนุษย์เกิดจาก ปัจจัยต่าง ๆ ที่เข้ามาตอบสนองความต้องการทางร่างกาย และทางจิตใจ อันเกิดจากการกระทำในทางบวก อันจะต้องได้รับการอบรมวิธีการ และเทคนิคในการปฏิบัติ การบริการ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียน

2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ ทั้งนี้เพราะมนุษย์มีความต้องการมีความคาดหวัง มีบุคลิกลักษณะและมีความแตกต่างกันทั้งในเรื่องของร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา พฤติกรรมหรือการแสดงออกใด ๆ ของมนุษย์จะไม่เกิดขึ้นอย่างเลื่อนลอยโดยไม่มีสาเหตุ และสิ่งที่เป็นสาเหตุของการแสดงออกของพฤติกรรมก็คือความต้องการที่จะได้รับการตอบสนอง หรือที่นักจิตวิทยาเรียกว่า “แรงจูงใจ” นั่นเอง การที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนมีความกระตือรือร้นทำงานให้องค์กรอย่างเต็มที่ และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรให้มากที่สุดนั้นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่ง คือ ให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนเกิดความพึงพอใจความพึงพอใจในการปฏิบัติงานจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อความต้องการของผู้ปฏิบัติงานได้รับการตอบสนอง เทพพนมเมืองแมนและสวิง สุวรรณ กล่าวไว้ในองค์การสมาชิกส่วนใหญ่มีความคาดหวังตามที่มีความประสงค์ให้ได้มาซึ่งสิ่งนั้นแล้วก็ผ่านพ้นไปในระยะหนึ่ง ส่วนที่เป็นระบบทางการจะสนองตอบความต้องการทางด้านเศรษฐกิจและการประสบความสำเร็จ ในสภาพการทำงานบางแห่งระบบที่ไม่เป็นทางการจะเป็นแนวทางที่ช่วยแก้ไขหรือทดแทนสภาพการทำงานที่ไม่ค่อยดีซ้ำซากขาดปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้

ฉิชากร คุปตยานนท์ ได้สรุปความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง “ความรู้สึกชอบ ยินดี เต็มใจ หรือมีเจตคติที่ดีต่อบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งทางด้านวัตถุและด้านจิตใจ”⁸

อินแปง ศรีทะวงษ์ ได้สรุปแนวคิดของนักวิชาการที่กล่าวถึงความพึงพอใจไว้ดังนี้

พินท กงพุด ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า “เป็นความรู้สึก ชอบ ยินดี เต็มใจ หรือมีเจตคติที่ดีของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งด้านวัตถุ และด้านจิตใจ”

เพลินทิพย์ โกเมศโสภา ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ ไว้ว่า “เป็นความรู้สึกที่แสดงถึงความยินดีหรือความผิดหวังอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่แต่ละบุคคลเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่ได้จากการใช้บริการ หรือบริโภคผลิตภัณฑ์จริง ๆ เมื่อเทียบกับความคาดหวังเดิมของลูกค้า”⁹

2.2.2 ขอบข่ายของความพึงพอใจ

โดยทั่วไปการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจมักนิยมศึกษาในสองมิติ คือ ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน (Job Satisfaction) และมิติของความพึงพอใจในการรับบริการ (Service Satisfaction)

1. การศึกษาความพึงพอใจในงาน (Job Satisfaction) ซึ่งเน้นการประเมินค่าโดยบุคคลผู้ปฏิบัติงาน ต่อสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของการทำงาน ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลทำให้ความพึงพอใจในงานแตกต่างกันไป เช่น ลักษณะงานที่ทำความก้าวหน้า การบังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน สวัสดิการและผลประโยชน์¹⁰ ดังนี้

1) ลักษณะของงาน (Type of Work) หมายถึง ลักษณะงานที่ปฏิบัติซึ่งมีผลทำให้บุคคลมองเห็นค่า และมีความสนใจในงานมากกว่างานที่มีลักษณะแบ่งแยกกันไป ทำคนละเล็กละ

⁸ฉิชากร คุปตยานนท์, “ความพึงพอใจของผู้เสียภาษีต่อการให้บริการของสำนักงานสรรพากร อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี”, รายงานการศึกษาอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2545, หน้า 9.

⁹อินแปง ศรีทะวงษ์, “ความพึงพอใจของสมาชิกกองทุนที่มีต่อการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง ศึกษากรณีเขตพื้นที่เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตรบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2549, หน้า 23.

¹⁰สุนทร ศรีมาเสริม และสมชัย โสรังจะ, การบริหารการตลาด, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธีระฟิล์มและไซเท็กซ์, 2526), หน้า 81.

น้อย จากการศึกษาของ Vroom พบว่า งานที่เปิดโอกาสให้คน ได้ใช้ความสามารถและความชำนาญมีผลทำให้บุคคลเกิดความพอใจ

2) ความก้าวหน้า (Promotion) ในเรื่องความก้าวหน้าโดยการเลื่อนขั้นหรือเลื่อนตำแหน่งก่อให้เกิดการทำหน้าที่จะทำงานในตำแหน่งและหน้าที่ใหม่ และยังเป็น การหาประสบการณ์ใหม่ด้วย ในการที่จะทำงานจนได้รับความดีความชอบสูงขึ้น ไปอีก

3) การนิเทศงาน (Supervision) รูปแบบของการนิเทศงานที่ดีควรเป็นรูปแบบที่ให้ผู้ปฏิบัติงานในหน้าที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งรูปแบบนี้มีส่วนทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้สึกพอใจสูงกว่าการให้ปฏิบัติงานแบบเผด็จการ

4) เพื่อนร่วมงาน (Co - worker) มาตรฐานของการทำงานแต่ละคนจะหรือไม่ดี ขึ้นอยู่กับเพื่อนร่วมงานด้วย กลุ่มที่มีอิทธิพลต่อมาตรฐานการทำงานและความพึงพอใจของบุคคลคือ

4.1) หากบุคคลทำงานมีความเชื่อมั่นในกลุ่มที่จะทำงานก็จะทำให้ผลผลิตดีขึ้น ได้รับความร่วมมือและการให้ประโยชน์แก่กลุ่มมากที่สุด

4.2) สัมพันธภาพในกลุ่มมีความกลมเกลียวกันอย่างใกล้ชิด จะมีส่วนทำให้ทุกคนภายในกลุ่มปฏิบัติงานในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ถ้าหากในกลุ่มมีความกลมเกลียวรักใคร่กันดี และมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน จะมีประโยชน์ทำให้ผลผลิตสูงขึ้น

5) สวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูล (Benefits and service) เป็นลักษณะที่หน่วยงานได้จัดประโยชน์และบริการต่าง ๆ ให้กับบุคลากรในหน่วยงานนอกเหนือจากค่าจ้างเพื่อเป็นการจูงใจบุคลากรให้อยู่กับหน่วยงานให้นานที่สุด มีความพึงพอใจ ขวัญดี และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความพึงพอใจในการรับบริการ (Service Satisfaction) ซึ่งเน้นการประเมินค่าโดยลูกค้าหรือผู้ใช้บริการต่อการจัดบริการเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือชุดของบริการที่กำหนดขึ้น ซึ่งเป้าหมายการศึกษาทั้งสองมิตินี้เป็นไปเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงในระดับความพึงพอใจและค้นหาเหตุปัจจัยแห่งความพึงพอใจนั้น กลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกันและต่อชุดของสิ่งเร้าที่แตกต่างกันด้วย ซึ่งจะเห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับทัศนคติอย่างแยกกันไม่ออก

สำหรับแนวความคิดเกี่ยวกับทัศนคตินั้นค่อนข้างจะมีผู้ศึกษากันอย่างกว้างขวางในองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นลักษณะของความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคล องค์ประกอบทางความรู้สึกนี้มีสองลักษณะ คือ ความรู้สึกทางบวก ได้แก่ ชอบ พอใจ เป็นใจ และความรู้สึกทางลบ ได้แก่ ไม่ชอบ ไม่พอใจ กลัว รังเกียจ

เลขทะเบียน.....

เลขเรียกหนังสือ.....

วันที่.....

19

2. องค์ประกอบด้านความคิด (Cognitive Component) สมองของบุคคลรับรู้และวินิจฉัย ข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับเกิดเป็นความรู้สึกความคิดเกี่ยวกับวัตถุบุคคลหรือสภาพการณ์ขึ้น องค์ประกอบทางความคิดเกี่ยวข้องกับการพิจารณาที่มาของทัศนคติออกมาว่า ถูกหรือผิด ดีหรือไม่ดี

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) เป็นความพึงพอใจที่จะกระทำ หรือพร้อมที่จะตอบสนองต่อที่มาของทัศนคติ

ดังนั้น ความพึงพอใจจึงเป็นองค์ประกอบด้านความรู้สึกของทัศนคติซึ่งไม่จำเป็นต้อง แสดงหรืออธิบายเชิงเหตุผลเสมอไปก็ได้ กล่าวโดยสรุปแล้วความพึงพอใจเป็นเพียงปฏิกิริยาด้าน ความรู้สึก (Reactionary Feeling) ต่อสิ่งเร้า (Stimulants) ที่แสดงผลออกมา (Yield) ในลักษณะ ผลลัพธ์สูงสุด (Final Outcome) ของกระบวนการประเมิน (Evaluation Process) โดยบ่งบอกถึง ทิศทางของผลการประเมินว่าเป็นไปในลักษณะทิศทางบวก (Positive Direction) หรือทิศทางลบ (Negative Direction) หรือไม่มีปฏิกิริยาคือ เฉย ๆ (Non Reaction) ต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้นนั้นก็ได้

2.2.3 ลักษณะความพึงพอใจ

ความพึงพอใจในการรับบริการมีความสำคัญต่อการดำเนินงานด้านบริการของคณะ กรรมการอย่างยิ่งเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพควรมีลักษณะทั่วไป ดังนี้¹¹

1. ความพึงพอใจเป็นการแสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกในทางบวกของบุคคลต่อ สิ่งหนึ่งสิ่งใด บุคคลจำเป็นต้องปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมรอบตัว การตอบสนองความต้องการ ส่วนบุคคลด้วยการโต้ตอบกับบุคคลอื่น และสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ทำให้แต่ละคนมี ประสบการณ์ การรับรู้ เรียนรู้ สิ่งที่จะได้รับตอบสนองแตกต่างกันไป ในสถานการณ์การบริการก็ เช่นเดียวกัน บุคคลรับรู้หลายสิ่งหลายอย่างเกี่ยวกับการบริการ ไม่ว่าจะเป็นประเภทของการ บริการ หรือคุณภาพของการบริการ ซึ่งประสบการณ์ที่ได้รับจากการสัมผัสบริการต่าง ๆ หาก เป็นไปตามความต้องการของผู้รับบริการโดยสามารถทำให้ผู้รับบริการได้รับสิ่งที่คาดหวังก็ย่อม ก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดี และพึงพอใจ

2. ความพึงพอใจเกิดจากการประเมินความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่ได้รับ จริงในสถานการณ์บริการก่อนที่สมาชิกจะมาใช้บริการใดก็ตาม มักจะมีมาตรฐานของการบริการ ไว้นใจอยู่ก่อนแล้ว ซึ่งมีแหล่งอ้างอิงมาจากคุณค่าหรือ เจตคติที่ยึดถือต่อการบริการ ประสบ

¹¹เสาวนีย์ ฤทธิรุ่ง, "ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการให้ บริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู กาศสินธุ์ จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์", รายงานการศึกษาปัญหาพิเศษ, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2545, หน้า 20.

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มมร.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร

โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ

การดั้งเดิมที่เคยใช้บริการ การบอกเล่าของผู้อื่น การรับทราบข้อมูล การรับประกันบริการจากโฆษณาการให้คำมั่นสัญญาของผู้ให้บริการเหล่านี้เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ผู้รับบริการใช้เปรียบเทียบกับบริการที่ได้รับในวงจรของการบริการตลอดช่วงของความจริง สิ่งที่ผู้รับบริการได้รับรู้เกี่ยวกับการบริการก่อนที่ได้รับบริการหรือความคาดหวังในสิ่งคิดว่าควรจะได้รับ Expectations นี้มีอิทธิพลต่อช่วงเวลาของการเผชิญความจริงหรือการพบปะระหว่างผู้ให้บริการ ผู้รับบริการเป็นอย่างมาก เพราะผู้รับบริการจะประเมินเปรียบเทียบสิ่งที่ได้รับจริงในกระบวนการบริการที่เกิดขึ้น Performance กับสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ หากสิ่งที่ได้รับเป็นไปตามความคาดหวังถือว่าเป็นการยืนยันที่ถูกต้อง Confirmation กับความคาดหวังที่มีผู้รับบริการ ย่อมเกิดความพึงพอใจต่อการบริการดังกล่าว แต่ถ้าไม่เป็นไปตามที่คาดหวังอาจจะสูงหรือต่ำนับว่าเป็นการยืนยันที่คาดเคลื่อน Disconfirmation ความคาดหวังดังกล่าว ทั้งนี้ช่วงความแตกต่าง Discrepancy ที่เกิดขึ้นจะชี้ให้เห็นระดับความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจมากน้อยได้ ถ้าข้อยืนยันเบี่ยงเบนไปในทางบวกแสดงถึงความพอใจ ถ้าไปในทางลบแสดงถึงความไม่พึงพอใจ

2.2.4 ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้รับบริการสมาชิก

ความพึงพอใจของผู้รับบริการสมาชิกเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกในทางบวกของสมาชิกที่มีต่อการได้รับบริการ ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของสมาชิกที่สำคัญ ๆ ดังนี้¹²

1. สถานที่บริการการเข้าถึงการบริการได้สะดวกเมื่อสมาชิกมีความต้องการยอมก่อให้เกิดความพึงพอใจต่อการรับบริการ อาทิ ท่ารถ ที่ตั้ง และการกระจายสถานที่บริการให้ทั่วถึงเพื่ออำนวยความสะดวกแก่สมาชิก จึงเป็นเรื่องสำคัญ

2. การส่งเสริมแนะนำการบริการ ความพึงพอใจของสมาชิกเกิดขึ้นได้จากการได้ยินข้อมูลข่าวสารหรือบุคคลอื่นกล่าวขานถึงคุณภาพทางบวก ซึ่งหากตรงกับความเชื่อถือที่มีก็จะมีความรู้สึกดีกับบริการดังกล่าว อันเป็นแรงจูงใจผลักดันให้มีความต้องการตามมาได้

3. ผู้ให้บริการคณะกรรมการกองทุน ผู้ประกอบการบริหารการบริการ และผู้ปฏิบัติบริการ ล้วนเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการปฏิบัติงานบริการ ให้ผู้รับบริการสมาชิกเกิดความพึงพอใจทั้งสิ้น ผู้บริหารบริการคณะกรรมการกองทุนที่วางนโยบายการบริการ โดยคำนึงถึงความสำคัญของสมาชิกเป็นหลัก ย่อมสามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิก ให้เกิดความพึงพอใจได้ง่าย เช่นเดียวกับผู้ปฏิบัติงาน หรือ คณะกรรมการกองทุนที่ตระหนักถึงสมาชิกเป็นสำคัญ แสดงพฤติกรรมการบริการและสนองบริการที่สมาชิกต้องการ ความสนใจเอาใจใส่อย่างเต็มที่ด้วยจิตสำนึกของการบริการ

¹²เรื่องเดียวกัน, หน้า 21.

4. สภาพแวดล้อมของการบริการ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศของการบริการมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของสมาชิก สมาชิกมักชื่นชมสภาพแวดล้อมของการบริการเกี่ยวข้องกับ การออกแบบอาคารสถานที่ ความสวยงามของการตกแต่งภายในด้วยเฟอร์นิเจอร์ และการให้สี สัน การจัดแบ่งพื้นที่เป็นส่วนตลอดจนการออกแบบวัสดุเครื่องใช้งานบริการ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ตู้ เอกสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ พัดลม สมุดเงินฝากสัปดาห์ ใบเสร็จรับเงิน เป็นต้น

5. ขบวนการบริการมีวิธีนำเสนอบริการ เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับสมาชิกให้มีประสิทธิ ภาพส่งผลให้การปฏิบัติงานบริการแก่สมาชิกมีความคล่องตัวและสนองต่อความต้องการได้อย่าง ถูกต้องและมีคุณภาพ เช่น นำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามาจัดระบบข้อมูลของสมาชิกเสนอโครงการ ขอกู้เงิน ทำสัญญากู้เงินจากกองทุน ปล่อยเงินกู้ ชำระคืนเงินกู้ รับเงินปันผล

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ตามปัจจัยแวดล้อม และสถานการณ์ ที่เกิดขึ้น ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกชอบสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ผันแปรได้ตามปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้อง กับ ความคาดหวังของบุคคลในแต่ละสถานการณ์ ดังนั้นประชาชนจะมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ ดีของครูพระสอนศีลธรรม ก็ต่อเมื่อได้รับการตอบสนองตามความต้องการของตนเอง คือต้องการ ให้นักเรียนอันเป็นบุตรของตนเองได้รับความรู้ และมีพฤติกรรมที่ดีมีคุณธรรม โดยพิจารณาจาก บุคลิกภาพของครูพระ วิชาที่สอน การจัดกิจกรรมการสอน และสื่อที่ใช้ในการสอนทำให้เกิด แรงจูงใจในการเรียน

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูพระสอนศีลธรรม

พระธรรมปิฎก ได้กล่าวถึงบทบาทของพระสงฆ์ว่า พระสงฆ์ในปัจจุบันนี้มีได้อยู่อย่างตัว ใดตัวมัน แต่พระสงฆ์กลายเป็นสถาบันศาสนาซึ่งมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติ 2 ประการ¹³

2.3.1 บทบาทต่อตนเอง

พระพุทธองค์ได้ทรงปรารภถึงฐานะหรือกิจที่พึงกระทำของพระสงฆ์ 2 ประการ คือ

1) คัมภีระฐานะ หมายถึง การศึกษาถึงหลักธรรมต่างๆ ที่พระองค์ได้แสดงไว้จนสามารถจำ ได้ บอกกล่าวและถ่ายทอดได้ เรียกว่า บทบาทในการศึกษา

2) วิปัสสนาฐานะ หมายถึง การปฏิบัติ การพิจารณาถึงทุกลักษณะ อนิจจังลักษณะและอนัตต ลักษณะด้วยความพากเพียรพยายามจนกว่าจะบรรลุถึงนิพพาน เรียกว่า บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติตน ปกครองตน บทบาทในการศึกษาซึ่งหมายถึงการเรียนรู้พระไตรปิฎกอันเป็นคำสั่งสอนของ

¹³พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต), พุทธธรรม, (กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพุทธธรรม, 2536), หน้า 3-4.

พระพุทธเจ้าทั้งในส่วนของพระวินัยปิฎก พระสุตตรและพระอภิธรรมปิฎกหรือการเรียนรู้ถึงศีล สมาธิ ปัญญา ที่เรียกกันว่าสิกขา 3 การศึกษานี้ต้องรวมถึงข้อปฏิบัติทั้งหมดในพระพุทธศาสนา หลักธรรม ภาดปฏิบัติศึกษาถึงความถูกต้องทางกาย วาจา ทางจิตและทางปัญญาที่มีความรู้ความคิดเห็นความเข้าใจ ถูกต้อง ซึ่งในคัมภีร์ขุททกนิกาย มหานิทเทศ ความว่า “บุคคลย่อมศึกษาอริศีล คือ ศึกษาเรื่องความ ประพฤติดีทางกาย วาจาให้สูงขึ้นไปบ้าง ศึกษาในการฝึกรบมจิตใจให้ดีขึ้นบ้าง ศึกษาในการอบรม ปัญญาให้เจริญขึ้นบ้างเมื่อหน่วงจิตค้ำนั่งถึง การศึกษา 3 อย่างนี้ ชื่อว่าศึกษา¹⁴

พระราชวรมุณี ได้กล่าวถึงการศึกษาศาสนาของพระสงฆ์ในปัจจุบันว่าประกอบด้วยรูปแบบ คือ

1. การศึกษาที่เป็นระบบของคณะสงฆ์เอง โดยเฉพาะเป็นอิสระต่างหากจากระบบของรัฐ โดยคณะสงฆ์เป็นผู้จัดดำเนินการเอง ประกอบด้วย

1.1 การศึกษาที่เรียกว่า ปริยัติธรรมแผนกนักธรรม ได้แก่ นักธรรม มี 3 ชั้น คือนักธรรม ชั้นตรี นักธรรมชั้นโท นักธรรมชั้นเอกเป็นการศึกษาวิชาพุทธประวัติ พระธรรม พระวินัยตลอดถึง พระราชบัญญัติของคณะสงฆ์

1.2 การศึกษาที่เรียกว่า ปริยัติธรรมแผนกบาลีมี 9 ชั้นเรียกว่า ประโยค 1-2 ถึงประโยค 9 ซึ่งผู้ได้ประโยค 3 ขึ้นไปจะเรียกว่า “มหา”

2. การศึกษาที่อยู่ในระบบของรัฐหรือที่คณะสงฆ์จัดให้สอดคล้องกับรัฐประกอบด้วย

2.1 การศึกษาที่คณะสงฆ์จัดให้สอดคล้องกับรัฐ โดยหน่วยงานหรือคนในศาสนาเป็นผู้ดำเนินการ

1) การศึกษาที่คณะสงฆ์รับเข้าเป็นการศึกษาคณะสงฆ์ได้แก่ มหาวิทยาลัยของคณะ สงฆ์ซึ่งประกอบด้วยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย ซึ่งเปิดสอนทั้งทางโลกและทางธรรม

2) การศึกษาที่รัฐจัดขึ้นตามความประสงค์ของคณะสงฆ์ ได้แก่ โรงเรียนพระ ปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา (มัธยม 1-6) โดยจัดหลักสูตรที่ร่วมกันระหว่างวิชาสามัญกับวิชา พระพุทธศาสนาโดยยกเว้นวิชาพลศึกษาและเพิ่มวิชาธรรมะวินัยและวิชาบาลี

2.2 การศึกษาในระบบรัฐ ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ จัดให้แก่พระสงฆ์ เช่น การศึกษาผู้ใหญ่ เป็นต้น

3. การศึกษาที่วัดจัดเป็นอิสระต่างหาก เช่น โรงเรียนพระอภิธรรม เป็นต้น บทบาทหน้าที่ ในการปฏิบัติตน คือการประพฤติตามหลักธรรมเพื่อความบริสุทธิ์ของตนและของสถาบันสงฆ์เป็น

¹⁴จรินทร์ ยังสังข์, “บทบาทพระสงฆ์ในกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคม”, วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่), 2541, หน้า 9.

การน้อมนำธรรมะและวินัยมาปฏิบัติเป็นการอบรมในด้านความประพฤติระเบียบวินัยให้มีความสุจริตทางกาย วาจา และอาชีวะเรียกว่า ปฏิบัติศีลธรรมถึงการสำรวม ตาหู จมูก ลิ้น กาย ใจ มีสติสัมปชัญญะ การปฏิบัติสมาธิภาวนาเรียกว่า วิปัสสนาธุระ อันเป็นการฝึกฝนอบรมจิตให้เป็นสมาธิให้มีพลังเพื่อนำไปใช้ในการกำจัดกิเลสความเศร้าหมองแห่งจิตและเกิดความรู้แจ้งเห็นจริงซึ่งเป็นการปฏิบัติตามทฤษฎีที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมาข้างต้น(ปริยัติ) ได้ผลคือการดับทุกข์เป็นขั้นๆ จนดับได้สิ้นเชิง¹⁵

เสฐียรพงษ์ วรรณปก ได้กล่าวว่า ในการบริหารตนและคณะสงฆ์ให้เป็นไปตามหลักธรรมวินัยถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติตนให้เป็นไปตามหลักธรรมวินัย ซึ่งพระพุทธองค์ได้ตรัสพระวาทะเกี่ยวกับลักษณะของพระสงฆ์ผู้เป็นสมณะในทางพุทธศาสนาไว้ในมหายวรรค มูลปิ่นดาสกั มัชฌิมนิคาय ใจความว่า (พุทธทาสภิกขุ) “ภิกขุทั้งหลาย ธรรมเหล่าไหนเหล่าที่จะทำพวกเราให้เป็นสมณะ

- 1) ภิกขุทั้งหลาย จริงแท้พวกเธอต้องสำเหนียกว่า เราจักเป็นผู้ถึงพร้อมด้วยหิริและโอตฺตปปะ
- 2) ภิกขุทั้งหลายกิจที่พวกเธอต้องทำให้ยิ่งขึ้นอีกเป็นลำดับนั้นคืออะไร คือ สำเหนียกว่า

กายสมาจาร ประพฤติชอบสม่าเสมอด้วยกาย

- 3) สำเหนียกว่า วชิสมาจาร การประพฤติชอบสม่าเสมอด้วยวาจา

- 4) สำเหนียกว่า มโนสมาจาร การประพฤติชอบสม่าเสมอด้วยใจ

- 5) สำเหนียกว่า อาชีวะสมาจาร อาชีวะของเราบริสุทธิ์แล้ว

- 6) สำเหนียกว่า เราเป็นผู้สำรวมอินทรีย์ทั้งหลาย

- 7) สำเหนียกว่า เราเป็นผู้ประมาณในโภชนะอยู่เสมอ

- 8) สำเหนียกว่า เราจัดตามประกอบในธรรมเป็นเครื่องตื่น เราจักชำระจิตให้หมดโดยสิ้นเชิง

- 9) สำเหนียกว่า เราจักเป็นผู้พร้อมด้วยสติสัมปชัญญะ

10) สำเหนียกว่า ภิกขุทั้งหลาย ภิกขุในศาสนานี้ มาเสพเสนาสนะอันสังค คอยระวังจิตเธอก็น้อมจิตไปเฉพาะต่ออาสวักขญาณ”¹⁶

2.3.2 บทบาทต่อผู้อื่น

หลังจากที่พระพุทธองค์ทรงตรัสรู้พระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณแล้วก็ทรงประกาศโอวาทให้พระอริยสาวกทั้งหลายออกประกาศพระศาสนา ใจความว่า

¹⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 10-11.

¹⁶ เสฐียรพงษ์ วรรณปก, พระพุทธศาสนา ทศนะ และวิจารณ์, (นนทบุรี: ช่อมะไฟ, 2529), หน้า 70.

“ภิกษุทั้งหลาย เราเป็นผู้พ้นจากบ่วงทั้งปวง ทั้งที่เป็นของทิพย์และเป็นของมนุษย์แม้พวกเธอทั้งหลายก็พ้นแล้วจากบ่วงทั้งปวงทั้งที่เป็นของทิพย์และของมนุษย์ ภิกษุทั้งหลายพวกเธอทั้งหลายจงจาริกไปเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุขแก่มหาชน เพื่อความเอ็นดูแก่โลก เพื่อประโยชน์เพื่อเกื้อกูล เพื่อความสุขแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลายอย่าไปทางเดียวกันสองรูปภิกษุทั้งหลาย พวกเธอจงแสดงธรรมให้จงงามในเบื้องต้นให้จงงามในท่ามกลางให้จงงามในที่สุดรอบ จงประกาศพรหมจรรย์ให้เป็นไปพร้อมทั้งอรรถทั้งพยัญชนะให้บริสุทธิ์บริบูรณ์สิ้นเชิง สัตว์พวกนี้ย่อมเสื่อมจากคุณธรรมที่ควรได้เพราะไม่ได้ฟังธรรม สัตว์ผู้รู้ทั่วถึงธรรมจักมีเป็นเนภิกษุทั้งหลายแม้เราเองก็จักไปสู่ต่าบสอุรวเวลาเสนาานิคมเพื่อแสดงธรรม”

จากคำประกาศนี้ทำให้เกิดบทบาทของพระสงฆ์ขึ้นประกอบกับพระสงฆ์เป็นผู้อาศัยดำรงชีพด้วยผู้อื่น เกิดเป็นหน้าที่ที่จะต้องตอบแทนคุณเหล่านั้น พระพุทธองค์ได้กล่าวไว้ถึงหน้าที่ของสมณะในการตอบแทน การอนุเคราะห์กุลบุตรผู้บำรุงแก่สมณะในเรื่อง ทิศ 6 ว่า

1. สอนให้ละเว้นจากความชั่ว
2. แนะนำให้ตั้งอยู่ในความดี
3. อนุเคราะห์ด้วยน้ำใจอันงาม
4. สอนสิ่งที่ยังไม่เคยได้สดับเล่าเรียน
5. ชี้แจงให้เข้าใจชัดเจนในสิ่งที่ได้สดับเล่าเรียนแล้ว
6. บอกทางสวรรค์ให้ คือการแนะนำวิถีครองชีวิต ให้ได้รับผลดีและความสุข¹⁷

จากพระพุทธพจน์เหล่านี้ได้กำหนดบทบาทของพระสงฆ์ที่มีต่อประชาชนในรูปแบบต่างๆ เช่น การเทศน์ การปาฐกถา การทำเอกสารเผยแพร่ การจัดตั้งสถานศึกษา เป็นต้น¹⁸

2.3.3 บทบาทด้านการเผยแผ่ศีลธรรม

รูปแบบการเผยแผ่ศาสนา แบ่งเป็น 3 วิธีการ คือ

1. การเผยแผ่ตามประเพณีคณะสงฆ์และประเพณีไทย ได้แก่ การเทศนาอบรมสั่งสอนประชาชนประจำวัด ที่บ้านผู้อาราธนาและที่อื่นในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเทศน์ธรรมดา คือ เทศน์รูปเดียว

¹⁷พระธรรมปิฎก (ประยูรค์ ปยุตฺโต), พุทธธรรม, อ่างแล้ว, หน้า 49.

¹⁸ประสาร ทองภักดี, ระบบการศึกษาของพระพุทธเจ้า, (กรุงเทพมหานคร : ดำรงการพิมพ์, 2520), หน้า 120-121.

หรือเทศน์ปฐจาวิสัยนา 2 รูปขึ้นไป และได้มีการปรับปรุงการเทศน์ทางวิทยุกระจายเสียงโทรทัศน์ หรือการบันทึกเสียงหรือแถบบันทึกเสียงนำไปเผยแพร่ในที่ต่าง ๆ

2. การเผยแพร่แบบปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบันได้แก่ การบรรยายธรรม การสนทนาธรรม การปาฐกถาธรรมในที่ประชุมที่วัดหรือที่อื่นตามโอกาส ตลอดจนการพิมพ์หนังสือเทศน์ หนังสือธรรมะออกเผยแพร่หรือลงในหนังสือพิมพ์ต่างๆ การเผยแพร่แบบจัดเป็นคณะหรือหน่วยงานเผยแพร่หรือเผยแพร่ในสถานศึกษา¹⁹

2.3.4 บทบาทพระสงฆ์ในด้านการศึกษา

ตั้งแต่อดีตวัดกับวังได้ร่วมมือกันในการให้การศึกษาแก่ประชาชนมาโดยตลอดจนถึงการศึกษาแผนใหม่ในสมัยรัชกาลที่ 5 วัดและคณะสงฆ์ยังให้ความร่วมมือจัดการศึกษาของชาติอยู่ โดยเฉพาะในระดับมูลศึกษาและประถมศึกษาและโดยเฉพาะพระสงฆ์เองเป็นผู้จัดการศึกษา เมื่อถึงรัชกาลที่ 6 การศึกษาระบบเก่า (ระบบวัด) กับการศึกษาระบบใหม่จึงแยกจากกันอย่างเด็ดขาดหน้าที่ทางการศึกษาโดยตรงของพระสงฆ์จึงจำกัดอยู่แต่ในวัดและประชาชนในวงแคบเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามจากความสำคัญของวัดและพระพุทธศาสนาในอดีตทำให้เกิดประเพณีที่สำคัญที่พระพุทธศาสนาไปเกี่ยวข้องกับศึกษามาจนถึงปัจจุบันดังต่อไปนี้

1. ประเพณีวัดเป็นศูนย์กลางการศึกษาเล่าเรียนของชุมชนและพระสงฆ์เป็นครู ผู้ทำหน้าที่อบรมสั่งสอนชาวกรุงและชาวเมืองในปัจจุบันอาจมองไม่ค่อยเห็น แต่สำหรับชาวบ้านในชนบทห่างไกลยังพอมองเห็น แม้ไม่เป็นศูนย์กลางเหมือนแต่ก่อนก็พอเป็นช่องทางหรือที่พึ่งแหล่งสุดท้าย

2. ประเพณีบวชเรียน ซึ่งมีความหมายว่าบวชคู่กับเรียน เมื่อบวชแล้วต้องเรียนหรือบวช ก็เพื่อเรียนแล้วหมายความเลยไปถึงอยู่แต่เรียน เรียนแล้วใครอยู่ฟังอยู่ ไม่ใครอยู่ฟังสึกไป

สรุปได้ว่า บทบาทของพระสงฆ์ที่มีต่อประชาชนจะในรูปแบบต่างๆ เช่น การเทศน์ การปาฐกถา การเผยแพร่ การอบรมจริยธรรม การเป็นผู้นำชุมชน การจัดตั้งสถานศึกษา ได้แก่ โรงเรียนพระปริยัติธรรม โรงเรียนเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าไปอบรมสั่งสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในโรงเรียนต่างๆ

¹⁹จรินทร์ ยังสังข์, “บทบาทพระสงฆ์ในกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคม”, วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า 16.

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดยสถาบันศาสนา

ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 กฎกระทรวงและระเบียบมหาเถรสมาคมได้มีการกำหนดภารกิจของวัดไว้ด้าน 6 ด้าน ซึ่งถือเป็นภารกิจที่สำคัญที่จะนำวัดไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์รวมของชุมชนได้ แต่การดำเนินงานในการพัฒนาวัดบางวัดก็สามารถปฏิบัติประสบผลสำเร็จด้วยดีบางวัดอาจจะดำเนินงานได้ผลดีเฉพาะบางด้าน ทั้งนี้ อาจขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการที่มีส่วนส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติภารกิจนั้นๆ ของวัดสำเร็จไปได้ด้วยดี

1. งานปกครอง หมายถึง ภารกิจที่เจ้าอาวาสดำเนินการสอดส่องดูแล รักษาความเรียบร้อยเรียบร้อย คึงาม เพื่อให้พระภิกษุสามเณรที่อยู่ในวัดหรือในปกครองปฏิบัติตามพระธรรมวินัยกฎหมายกฎข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง กฎมหาเถรสมาคม หรือพระบัญชาของสมเด็จพระสังฆราช

2. งานศาสนศึกษา หมายถึง ภารกิจวัดในการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์ ทั้งแผนธรรม ทั้งแผนกธรรม และแผนกบาลี และแผนกสามัญศึกษา นอกจากนี้ ยังรวมถึงการส่งเสริมพระภิกษุสามเณรให้ศึกษาพระปริยัติธรรมทุก ๆ วิธีที่ไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย เช่น การมอบทุนการศึกษาแก่พระภิกษุสามเณรที่สอบไล่ได้ จัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาพระปริยัติธรรม เป็นต้น

3. งานการศึกษาสงเคราะห์ หมายถึง ภารกิจวัดในการดำเนินการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการปลูกฝังการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เด็กและเยาวชนให้มีความรู้ความเข้าใจหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและการจัดการศึกษาในการเตรียมความพร้อมแก่เด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด เป็นต้น โรงเรียนเอกชนการกุศลของวัด การมอบทุนการศึกษา แก่นักเรียนและนักศึกษา

4. งานเผยแผ่ศาสนาธรรม หมายถึง การประกาศพระพุทธศาสนาให้ประชาชนในทุกๆวิธีที่ไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนได้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรมและน้อมนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การเทศนา การบรรยายธรรมและการสนทนาธรรมทั้งในวัดและนอกวัด และทางสถานีวิทยุกระจายเสียง รวมทั้งการเผยแผ่ด้วยสื่อต่าง ๆ เช่นหนังสือพิมพ์ หรือวีดิทัศน์ เป็นต้น

5. งานสาธารณสงเคราะห์ หมายถึง การดำเนินการช่วยเหลือสังคมทางวัตถุในรูปแบบต่างๆ ที่ไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย เช่น การใช้วัดเป็นที่บำเพ็ญกุศลเกี่ยวกับการเกิด เจ็บตาย การช่วยเหลือและการสงเคราะห์ประชาชน การจัดตั้งกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์และการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ต่างๆ

6. งานสาธารณูปการ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาวัดด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม การบูรณปฏิสังขรณ์เสนาสนะและสิ่งก่อสร้างต่างๆ ภายในวัด เพื่อให้มีภาพเรียบร้อยและมั่นคงแข็งแรงสามารถใช้สอยได้ตลอดไป

การเรียนรู้ทางศาสนา วัฒนธรรมคุณธรรมจริยธรรม เป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคนและสังคม ซึ่งปัจจุบันนี้ภาครัฐได้และสนับสนุนให้มีการนำเอาหลักศาสนาธรรมมาใช้ใน การเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยจัดการศึกษาอบรม ให้เกิดความรู้คุณธรรม มีจริยธรรมและ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข²⁰

จากความสำคัญของศาสนาดังกล่าวจึง มีแนวคิดในการนำเอาหลักธรรมทางศาสนามาเป็น แนวพื้นฐานในการจัดการศึกษาของชาติเพื่อพัฒนาคนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มีคุณธรรมและ จริยธรรม โดยได้เขียนระบุไว้อย่างชัดเจนในบทบัญญัติของกฎหมายแม่บทต่างๆ ของประเทศ ซึ่ง จะได้นำ มาเสนอเป็นตัวอย่าง ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้รัฐให้การสนับสนุนการจัดการ การศึกษา ดังนี้

มาตรา 81 รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรม ให้เกิด ความรู้คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับ ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจและสังคม อีกทั้งการสร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ ถูกต้อง เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุน การค้นคว้าวิจัยในศิลปะวิทยาการต่างๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการ พัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ในหมวด 4 ได้กล่าวถึง แนวการจัดการศึกษาไว้ว่า

มาตรา 23 การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบการศึกษาตาม อรรถาธิบาย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการเรียนรู้ตาม ความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

(1) ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย และ ระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

²⁰พระมหาทองดี ปญญาวัชโร, “ความพึงพอใจการสอนของครูพระช่วยสอนวิชาพระพุทธ ศาสนาตามทรศนะของนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนวัดเทพสถิต เขตบางกะปิ สังกัด กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิต), 2547, หน้า 5-6.

(2) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

(3) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

(4) ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

(5) ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข²¹

แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545- 2559) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2546) ได้ดำเนินการจัดแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ เพื่อปฏิรูปการศึกษา การบริหาร และการจัดการ ด้านศาสนา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกันทั้งประเทศในระยะ 15 ปี คือ ตั้งแต่พ.ศ.2545 จนถึง พ.ศ.2559 ด้วยการนำสาระตามกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งความรู้ นำพาไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ ให้คนไทยทั้งปวงได้รับ โอกาสเท่าเทียมกันที่จะเรียนรู้ ฝึกอบรมได้ตลอดชีวิตและมีปัญญาเป็นทุนในการนำพาประเทศให้รอดพ้นจากวิกฤตเศรษฐกิจและสังคม ได้กำหนดวัตถุประสงค์และแนวนโยบายเพื่อดำเนินการไว้ในวัตถุประสงค์ 3 ข้อ โดยที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 23 วรรค (3) ได้บัญญัติไว้ว่า “การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้ (3) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ทั้งนี้ จากการศึกษาทุกระบบจำเป็นต้องบูรณาการความรู้ศาสนาไว้ในกระบวนการศึกษาดังกล่าวซึ่งเป็นเรื่องใหม่ที่ต้องดำเนินการต่อไป

อย่างไรก็ตาม สถาบันศาสนา เป็นสถาบันที่มีความสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษาและได้มีส่วนร่วมภาระในกระบวนการดังกล่าวนี้ตลอดมา โดยทำหน้าที่การศึกษา อบรม และการเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังและขัดเกลา ศาสนิกชนให้ถึงความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ใน 3 แนวทาง คือ การจัดการศึกษาเพื่อสืบทอดศาสนาทายาท การจัดการศึกษาสงเคราะห์ และการเผยแผ่ศาสนาธรรมแก่เยาวชนและประชาชนทั่วไปตลอดจนการจัดวัดให้เป็นสถานที่แหล่งเรียนรู้ของคนในชุมชนและสังคม นอกจากนี้ วัดยังมีส่วนร่วมรับภาระการจัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และให้การสนับสนุน ทุนทรัพย์แก่สถานศึกษาเพื่อจัดหาจัดซื้ออุปกรณ์การเรียน ที่ดิน

²¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 7-8.

อาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง การให้พระภิกษุสามเณรไปช่วยสอนในโรงเรียน การให้ใช้สถานที่ของวัด เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ในอนาคตอันใกล้นี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถาบันทางศาสนาจะได้ร่วมกันพัฒนาความรู้เกี่ยวกับศาสนาเพื่อบูรณาการเข้าไปกับวิชาการด้านการศึกษา เพื่อให้ได้นักเรียนที่เก่งและเป็นคนดีของสังคม และในเบื้องต้นควรจะทำความเข้าใจกับบทบาทของสถาบันศาสนาในด้านการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงฆ์ พ.ศ. 2540 เพื่อเปิดโอกาสให้พระภิกษุสามเณรหรือบุคคลทั่วไป ได้ศึกษาวิชาสามัญควบคู่กับวิชาพระพุทธศาสนาในระดับอุดมศึกษา ปัจจุบันเปิดสอนตั้งแต่ระดับปริญญาตรี ถึงปริญญาเอก ซึ่งจะนำเสนอรายละเอียดพอสังเขปต่อไปนี้

1. การศึกษาปฐมวัย การจัดการศึกษาที่จัดโดยสถาบันศาสนา ซึ่งจัดเป็นศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ร่วมกับทางราชการ เป็นการจัดการศึกษาแบบให้เปล่า เพื่อให้เด็กที่ขาดโอกาสในระดับก่อนประถมศึกษา ในพื้นที่ห่างไกลความเจริญ รวมทั้งเป็นการสงเคราะห์ให้ผู้ปกครองเดินทางไปประกอบอาชีพด้วยความสบายใจและหมดกังวล เด็กก็ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาควบคู่กับการอบรมปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรม ประเพณีและวัฒนธรรม ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของสังคมไทยและถือตามสมควรแก่วัย โดยรับเด็กเล็กและเด็กพิการที่มีอายุ 3-5 ปี การศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

2. การศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ การศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์เริ่มจัดการศึกษาขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศศรีลังกา ต่อมาจึงได้มีการขยายไปสู่ประเทศอื่น ๆ ที่มีพระภิกษุ ชาวลังกาไปตั้งวัด เช่น ประเทศมาเลเซีย ประเทศสิงคโปร์ เป็นต้น สำหรับประเทศไทยการศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ เกิดเมื่อ พ.ศ. 2501 เริ่มสอนที่วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ กรุงเทพมหานคร จากนั้น ได้ขยายไปยังวัดอื่นๆทั่วประเทศและมีความเจริญก้าวหน้าเป็นลำดับมาจนถึงปัจจุบัน

การจัดการศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์เป็นการจัดในรูปแบบของศูนย์การศึกษาซึ่งเรียกว่า ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ซึ่งจัดตั้งขึ้นภายในวัด โรงเรียนมูลนิธิ หรือองค์กรเอกชน โดยความเห็นชอบของคณะสงฆ์ ซึ่งมีเจ้าอาวาส และบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้บริหาร โดยมีครู/อาจารย์จากวัด และโรงเรียนต่าง ๆ ในชุมชนมาช่วยทำการสอน ครู/อาจารย์เหล่านี้ บางท่านไม่ขอรับ ค่าตอบแทน บางท่านรับค่าตอบแทนบ้างเล็กน้อย น้อย ๆ เป็นครั้งคราวจะจากทางวัดหรือมูลนิธิ ซึ่งเป็นเงิน งบประมาณแผ่นดินจากกรมการศาสนา

จุดมุ่งหมายการจัดการศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ก็เพื่อให้เด็กและเยาวชน ได้มีความรู้ด้านพระพุทธศาสนา ศิลธรรม ควบคู่ไปกับวิชาสามัญ โดยแบ่งระดับการศึกษาคือ ชั้นเตรียม

เทียบเท่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ชั้นต้นเทียบเท่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ชั้นกลางเทียบเท่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และชั้นสูงเทียบเท่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

3. การศึกษาพระปริยัติธรรม การศึกษาของพระภิกษุสามเณร คือ การศาสนาศึกษา หมายถึง การศึกษาพระปริยัติธรรม และการศึกษาอันควรแก่สมณะ การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แบ่งออก 2 แบบ คือ การศึกษาธรรม และการศึกษาบาลี บางสำนักเรียนเปิดสอนเฉพาะ การศึกษาธรรม และ บางสำนักเรียนเปิดสอนการศึกษาให้กับคฤหัสถ์ โดยแบ่งมีแม่กองธรรมสนามหลวง เป็นผู้ดำเนิน การสอบการศึกษาธรรม และแม่กองบาลีสนามหลวง ได้ดำเนินการสอบ การศึกษาบาลี

การศึกษาพระปริยัติธรรม แบ่งการศึกษาออกเป็น 3 แผนก คือการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรม และแผนกสามัญศึกษา ซึ่งจัดโดยสถาบันทางศาสนาที่เรียกว่า สำนักการเรียนการศึกษาพระปริยัติธรรม และ โรงเรียนการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ซึ่งแต่ละแผนก การศึกษา ดังนี้

3.1 การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม แบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ ชั้นตรี ชั้นโท ชั้นเอก พระภิกษุสามเณร เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับประกาศนียบัตรศึกษาดัริธรรมศึกษาโท และ ธรรมศึกษาเอก

3.2 การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลี แบ่งออกเป็นชั้น 8 ชั้น คือบาลีประโยค 1-2 เปรียญธรรม 3 ประโยค เปรียญธรรม 4 ประโยค เปรียญธรรม 5 ประโยค เปรียญธรรม 6 ประโยค เปรียญธรรม 7 ประโยค เปรียญธรรม 9 ประโยค

3.3 การศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาในโรงเรียนดังกล่าว เป็น ประโยชน์ต่อ ฝ่ายศาสนาอย่างแท้จริง ดำรงอยู่ในสมณะธรรมสมควรแก่ภาวะเหล่านี้ลาสิกขาออกไป แล้วก็สามารถเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐ ได้ หรือเข้ารับราชการเป็นพลเมืองที่ดีของชาติต่อไป

4. การศึกษาระดับศึกษา มหาวิทยาลัย มีวิทยาเขตสงฆ์ ในปีการศึกษา 2542 มีจำนวน มหาวิทยาลัยสงฆ์ 2 แห่ง เปิดสอนในระดับปริญญาตรี และปริญญาโท²²

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ (2545ก) กล่าวถึง การจัดทำหลักสูตรการศึกษา ชั้นพื้นฐานไว้ว่า

²²เรื่องเดียวกัน, หน้า 9-11.

มาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ

ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่ จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับคณะสงฆ์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ดำเนินการพัฒนากรอบแนวคิดสาระแกนกลางพร้อมทั้งจัดทำชุดฝึกอบรม และคู่มือครูวิชาพระพุทธศาสนา รวมทั้งแบบเรียนพระพุทธศาสนาต้นแบบเพื่อนำไปใช้ในสถานศึกษาได้อย่างแท้จริง

การพัฒนาสาระวิชาพระพุทธศาสนาได้มีการฝังมโนทัศน์ ที่ยึดหลักธรรมในพระพุทธศาสนาเป็นแก่น โดยยึดโยงกับเรื่องอื่นๆ ต่อกันไป ซึ่งจะจะทำให้เห็นความเชื่อมโยง ของสาระวิชาทั้งเรื่องของพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ และชาดกต่าง ๆ ที่จะต้องเรียนในแต่ละระดับชั้น แต่ละจังหวัด และแต่ละพื้นที่โดยเรียนจากเรื่องง่าย ไปสู่เรื่องยาก และจากเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวออกไป ซึ่งทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาสาระ โดยบูรณาการเนื้อหาสาระระหว่างหัวข้อในเรื่องเดียวกัน และวิชาอื่น ๆ ในระดับชั้นเดียวกัน รวมทั้งบูรณาการระหว่างทฤษฎีกับปฏิบัติเข้าด้วยกัน

เมื่อว่าโดยเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 27 สาระเรียนรู้พระพุทธศาสนาของสถานศึกษาแต่ละแห่งน่าจะมีหลักสูตร 2 ด้าน คือ ส่วนแรก เป็นหลักสูตรแกนกลางที่นักเรียนทั่วประเทศจะได้เรียนพระพุทธศาสนาเหมือนกันหมด ส่วนที่สอง เป็นหลักสูตรแกนกลางที่นักศึกษาทั่วประเทศได้เรียนพระพุทธศาสนาเหมือนกันหมด ส่วนที่สองเป็นสาระเรียนรู้พระพุทธศาสนาที่สถานศึกษาแต่ละแห่งจะเพิ่มเติมเข้าไปในหลักสูตรแกนกลางเพื่อปรับให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น หลักสูตรในส่วนที่สองนี้แหละที่จะทำให้สาระ การเรียนรู้พระพุทธศาสนามีความยืดหยุ่นและมีความเป็นท้องถิ่นมากขึ้น

การจัดทำรายละเอียดของสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ซึ่งเป็นหลักสูตรใหม่สิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจเป็นอันดับแรกคือมาตรฐานการเรียนรู้สาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรมซึ่งประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ข้อ คือ

มาตรฐาน ส 1.1 : เข้าใจประวัติ ความสำคัญ หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่นับถือ และสามารถนำหลักธรรมของศาสนามาเป็นหลักปฏิบัติในการอยู่ร่วมกัน

มาตรฐาน ส 1.2 : ยึดมั่นในศีลธรรม การกระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม และศรัทธาในพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

มาตรฐาน ส 1.3 : ประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรม และศาสนพิธีของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ค่านิยมที่ดีงาม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตน บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

เมื่อวิเคราะห์แล้ว จะพบว่ามาตรฐานทั้ง 3 มีจุดเน้นต่างกัน นั่นคือ มาตรฐาน ส 1.1 เน้นให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา มาตรฐาน ส 1.3 เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติตามหลักธรรมและศาสนพิธี ทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

มาตรฐาน ส 1.3 เน้นเรื่องการประพฤติปฏิบัติซึ่งเป็นเรื่องของพฤติกรรมที่แสดงออกมาให้ปรากฏแก่คนอื่น มาตรฐานนี้เทียบได้กับอริสติกศึกษา ซึ่งเป็นการฝึกอบรมในเรื่องจิตคือคุณสมบัติที่ดีภายในจิตใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือสมาธิ

มาตรฐาน ส 1.1 เน้นเรื่องการพัฒนาความรู้ความเข้าใจทั่วไปเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา และความเห็นที่ถูกต้องตามหลักพระพุทธศาสนาที่เรียกว่า โลกียสัมมาทิฐิ มาตรฐานนี้เทียบได้กับอภิปญญาศึกษา ซึ่งเป็นการฝึกอบรมในเรื่องปัญญา

การจัดทำรายละเอียดเนื้อหาสาระวิชาพระพุทธศาสนาในหลักสูตรใหม่มุ่งแก้ไขข้อด้อยที่พบในหลักสูตรเดิมและในขณะเดียวกันก็ได้ให้มาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 3 ข้อ และเรื่องแรกที่ทำคือหีบหลักสูตรเดิมขึ้นมาวิเคราะห์แล้วพบว่า เนื้อหาสาระในหลักสูตรเดิมแบ่งออกเป็น 9 หัวข้อ ดังนี้

1. ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา
2. พุทธประวัติ ประวัติพุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง
3. หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
4. พระสงฆ์และการปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อพระสงฆ์
5. พุทธศาสนสุภาษิต
6. หน้าที่ชาวพุทธ
7. การบริหารจัดการและเจริญปัญญา
8. วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
9. ศาสนาพิธี

การที่หลักสูตรเดิมมีหัวข้อมากอย่างนี้ทำให้สามารถครอบคลุมเนื้อหาพระพุทธศาสนาได้อย่างค่อนข้างจะครบถ้วน และได้นำหัวข้อทั้ง 9 มาวิเคราะห์จัดระบบใหม่เพื่อแสดงให้เห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างหัวข้อเหล่านั้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับการเรียนแบบบูรณาการภายในเนื้อหาสาระพระพุทธศาสนาด้วยกัน ดังนั้น จึงคงหัวข้อสำคัญในหลักสูตรเดิมไว้แล้วนำมาจัดกรอบความคิดใหม่เพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงกันเป็นระบบ ดังนี้

1. ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา- พุทธประวัติ

2. หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา- พุทธศาสนสุภาษิต-พระไตรปิฎก-เรื่องน่ารู้จากพระไตรปิฎก-ศัพท์ทางพระพุทธศาสนา

3. ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา-ชาดก

4. หน้าที่ชาวพุทธ-มารยาทชาวพุทธ-และการปฏิบัติตนต่อพระภิกษุ-ชาวพุทธอย่างถูกต้อง

5. การบริหารจัดการเจริญปัญญา

6. วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา-ศาสนพิธี

7. สัมมนาพระพุทธศาสนา

เพื่อแสดงความเชื่อมโยงของหัวข้อหลากหลายให้มีระบบ ได้กำหนดหัวข้อใหญ่ที่ครอบคลุมหัวข้ออื่นทั้งหมด นั่นคือเรื่องพระรัตนตรัย หัวข้อทั้งหมดสรุปลงในเรื่องพระรัตนตรัย หัวข้อทั้งหมดสรุปลงในเรื่องพระรัตนตรัยทั้งสิ้น

ในส่วนของหลักสูตรพระพุทธศาสนาในระดับประถมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2546 ยังคงใช้หลักสูตรพุทธศักราช 2521 ซึ่งมีจุดประสงค์สำคัญ 5 ประการ ได้แก่

1. ให้นักเรียนเกิดศรัทธาและสำนึกในความสำคัญของพระพุทธศาสนา

2. ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และซาบซึ้งในคุณพระรัตนตรัย

3. ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและหลักพระพุทธธรรมอย่างถูกต้อง

4. ให้มีทักษะในการคิดและการปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

5. ารู้หน้าที่ชาวพุทธและสามารถปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม โครงสร้างหลักสูตรพระพุทธศาสนา

ตามเนื้อหาหลักสูตรพระพุทธศาสนา ได้กำหนดโดยต่อเนื่องกันตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา จนถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งนักเรียนจะเรียนจะเรียนรู้ถึงพระพุทธศาสนา ในหัวข้อสำคัญ 9 หัวข้อ ในระดับที่ลึกซึ้งกว้างขวางออกไปมากขึ้นตามลำดับความยากง่ายเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของเด็กดังนี้

1. ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

2. พุทธประวัติ ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง

3. หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

4. พระสงฆ์และการปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อพระสงฆ์

5. พุทธศาสนสุภาษิต

6. หน้าที่ชาวพุทธ

7. การบริหารจัดการและเจริญปัญญา

8. วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

9. ศาสนาพิธี²³

สรุปได้ว่า การจัดวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อใช้เป็นหลักสูตรการเรียนการสอน ได้ยึดแนวการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีคำสั่งเกี่ยวกับการปรับปรุงคำอธิบายเนื้อหาสาระพระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เป็นสำคัญ ครูพระสอนศีลธรรมต้องศึกษาและทำหน้าที่สอนให้นักเรียนเข้าใจ และนำไปปฏิบัติได้ในชีวิตประจำวัน

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน

2.5.1 บทบาทของครูสอนศีลธรรม

คณะกรรมการจัดการทำสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาได้ระบุถึงบทบาทของครูสอนศีลธรรมไว้โดยสรุปว่า ครูควรมีการสำรวจประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนว่าผู้เรียนแต่ละคนจะต้องใช้เวลาในการเรียนรู้มากน้อยแค่ไหน อย่างไรก็ตามให้โอกาสกับผู้เรียนได้ใช้กระบวนการสืบเสาะแสวงหาความรู้ที่ตนค้นพบด้วยตนเอง

1. ครูควรใช้การบูรณาการ ซึ่งเป็นการนำกระบวนการที่ต่อเนื่องจากขั้นตอนการสำรวจประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน อันรวมไปถึงสถานการณ์เงื่อนไขการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมจะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เป็นการบูรณาการความรู้ใหม่กับความรู้เก่า

2. ครูจะต้องมีวิธีการถ่ายทอดความรู้เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถแสดงพฤติกรรมทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะ เจตคติและค่านิยมเพื่อการประยุกต์ใช้ในการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาจากผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้นั้นผู้เรียนมีโอกาสได้ปฏิบัติจริง

3. ครูควรจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการความสนใจและความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน โดยมีความเชื่อว่าผู้เรียนทุกคน สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้สูงสุดตามศักยภาพ

4. ครูต้องเป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้แล้วผู้เรียนควรจะต้องปรับพฤติกรรมจากความไม่รู้ เป็นผู้รู้และรู้จริงจากทำไม่ได้ทำไม่เป็นเปลี่ยนมาเป็น ทำได้ ทำเป็น จากไม่ชอบเปลี่ยนมาเป็นชอบ

5. ครูต้องยึดหลักการที่ว่า การจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องมีกิจกรรมที่สามารถพัฒนาศักยภาพทุกด้านคือ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม ครูต้องมองผู้เรียนว่ามีภูมิธรรมอยู่ในระดับหนึ่ง

6. ครูต้องทบทวนบทบาทของตนเองใหม่ว่าคุณคือผู้ให้องค์คุณของกัลยาณมิตร 7 ประการ

²³เรื่องเดียวกัน, หน้า 13-16.

- 6.1 วางตนในฐานะผู้ที่ศิษย์ไว้วางใจ
- 6.2 วางตนให้นำเคารพ
- 6.3 วางตนในฐานะผู้ทรงความรู้
- 6.4 วางตนในฐานะที่ปรึกษาที่ดี
- 6.5 วางตนในฐานะผู้ฟังที่ดี ฟังทั้งคำพูดและความรู้สึกของศิษย์
- 6.6 วางตนในฐานะเป็นผู้ทรงปัญญาสามารถอธิบายอย่างลึกซึ้งให้ศิษย์กระจ่างได้
- 6.7 วางตนในฐานะเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นแบบในการประพฤติปฏิบัติ

7. ครูต้องรู้จักเด็กเป็นรายกลุ่ม รายบุคคลและมองว่าผู้เรียนทุกคนมีโอกาสที่จะเป็นอัจฉริยะอย่างน้อย 8 ด้าน คือ ด้านเหตุผล ภาษา ศิลปะ ภายสัมผัส คนตรี มนุษย์สัมพันธ์ การเข้าใจตนเองหรือเข้าใจชีวิตเข้าใจธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือที่เรียกว่าอัจฉริยภาพในเชิงพหุปัญญา

8. ครูต้องพร้อมให้ความรัก และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์แก่ลูกศิษย์ครูจึงต้องเปลี่ยนหน้าที่จากผู้สอนเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาไปสู่อัจฉริยภาพทั้ง 8 ด้านของเด็กแต่ละคน

9. การจัดการเรียนการสอนหรือการจัดการเรียนรู้ครูต้องเน้นและให้ความสำคัญกับผู้เรียน ควบคู่ไปกับธรรมชาติของวิชา ครูจะต้องรู้จักนักเรียน ให้นักเรียนรู้ทั้งหลักการวิธีการเรียนรู้ และคุณธรรมที่จะเกิดตามธรรมชาติของวิชา

10. ครูควรจัดประสบการณ์และกิจกรรมที่ใช้คุณธรรมนำความรู้บูรณาการคุณธรรมในการจัดประสบการณ์ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกชั้นตอนในการจัดการเรียนรู้โดยสรุปครุมีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นผู้ออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเป็นผู้แสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองในบรรยากาศและสถานการณ์ที่ครูจัดให้ผู้เรียนได้คิดเอง ปฏิบัติเอง และนำไปสู่การสร้างความรู้ด้วยตนเองอย่างพึงพอใจ การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มจะช่วยให้ครูมีข้อมูลที่สำคัญในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมสนองตอบความต้องการ ความถนัด ความสนใจและวิธีการหรือลีลาการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนและบทบาทสำคัญยิ่ง คือ ครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในทุกด้าน

พระเทพโศภณ (ประยูร ฐมฺมจิตฺโต) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูสอนศีลธรรมไว้ว่า “เมื่อเรามีบทบาทอย่างนี้คือ ไปกลมกลืนกับวิถีชีวิต ท่านไม่ใช่ไปสอนอย่างเดี่ยววนะครับ ถึงเวลานี้เขยติงเด็กมาที่วัด วันสำคัญทางศาสนา ท่านเป็นผู้ประสานที่จะให้วิทยากรดี ๆ ต่าง ๆ เข้าไปช่วย บางที่เราสอนเรื่องนี้ไม่ถนัด พระรูปไหนสอนดี นิมนต์ท่านไป เพราะฉะนั้น ผมขอให้ท่านเป็นทั้งผู้สอน

หมายถึงครูนะ เป็นทั้งผู้จัดการ เหมือนเป็นเจ้าของวิชาที่จริง แต่ดึงเอาสื่อเอาวิทยาการต่าง ๆ แล้วเอาแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ แนะนำให้ครูพาไปเข้าค่ายที่โน่นที่นี้²⁴

พระราชวรมณี (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูสอนศีลธรรมตามหลักการของพระพุทธเจ้าโดยสรุปไว้ว่า การสอนที่ดีมี 4 ประการ หรือ 4 ส. คือ 1) สันตัสสนา (แจ่มแจ้ง) 2) สมาปทา (จงใจ) 3) สมุตเตชนา (แก้วักล้า) 4) สัมปหังสนา (ร่าเริง)

1. สันตัสสนา (แจ่มแจ้ง) คือ สอนให้เด็กเข้าใจแจ่มแจ้งเหมือนเห็นกับตาตัวเองซึ่งครูต้องมีปัญญาก่อนจึงจะสอนเด็กให้มีปัญญาตามได้ ครูต้องเข้าใจในเรื่องที่ตนสอน อย่าสอนในเรื่องที่ตนไม่เข้าใจ

2. สมาปทา (จงใจ) การสอนที่ดีต้องมีผลทางเจตคติหรือพฤติกรรม คือจงใจให้เด็กน้อมรับเอาไปใช้ในชีวิตประจำวัน ถ้าเป็นการสอนศีลธรรม ครูต้องให้เด็กสมาทาน คือ เห็นดีเห็นชอบถือเป็นตัวแบบ เกิดค่านิยมที่ดีงาม

3. สมุตเตชนา (แก้วักล้า) ครูต้องให้กำลังใจด้วยการยกย่องตัวอย่างบุคคลผู้ประสบความสำเร็จหรือครูเองทำให้เป็นแบบอย่าง

4. สัมปหังสนา (ร่าเริง) เรียนแล้วไม่เครียด มีความสุข สนุกในการเรียน เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรม มีอารมณ์คล้อยตามบทเรียน ไม่เบื่อหน่าย แม้ในวิชาธรรมก็ไม่น่าเบื่อขณะเดียวกันก็ได้กล่าวถึงบทบาทของครูสอนพระพุทธศาสนาตามพุทธวิธี²⁵

การจัดเรียนการสอนพระพุทธศาสนานั้น มีนักวิชาการหลายท่านนำเสนอแนวคิดไว้ในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ได้เสนอแนวทางไว้ ซึ่งสามารถนำมาเสนอเป็นตัวอย่าง โดยสรุปได้ใน 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบเกี่ยวกับการกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา

1.1 การสอนหลักธรรมของพระพุทธศาสนามุ่งเน้นการ รับรู้ หมายความว่า นักเรียนได้เรียนโดยใช้ประสาทสัมผัส คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย อารมณ์ รับและเกิดความรู้จนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน

1.2 การสอนพระพุทธศาสนาให้เกิดศรัทธาความศรัทธาการรับรู้ คิดอย่าง มีเหตุผล

²⁴พระเทพโสภณ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), ทิศทางการศึกษาไทย, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2546), หน้า 48.

²⁵พระราชวรมณี (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), เอกสารการบรรยายกรมวิชาการ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2543), หน้า 15-18 .

2. องค์ประกอบเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการสอนตามแนวพุทธวิธี ครูผู้สอนควรเป็นตัวอย่างที่ดี มีพฤติกรรมการสอนที่เน้นกระบวนการและสอนให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทย ด้วยการเสริมสร้างศรัทธา เป็นกระบวนการสร้างความรู้สึกรับรู้เชื่อมั่นใน คุณของพระรัตนตรัย ความเชื่อมั่นที่เกิดจากการเรียนพระพุทธศาสนา มี 3 องค์ประกอบ คือ

2.1 เชื่อมั่นว่าหลักพระพุทธศาสนาเป็นความจริง ความดีจริง และความงามที่แท้จริง

2.2 เชื่อมั่นการปฏิบัติตนตามหลักของพระพุทธศาสนาย่อมเกิดผลที่มีคุณค่าที่แท้จริงแก่ชีวิต

2.3 เชื่อมั่นว่าการศึกษเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาเป็นการเรียนศาสตร์ที่มีเหตุผลสามารถใช้ปัญญาพิสูจน์ให้เห็นจริงได้ การเสริมสร้างศรัทธา เกิดขึ้นได้จากการที่ครูบำเพ็ญตน เป็นกัลยาณมิตรของศิษย์สร้างแรงจูงใจ ใฝ่รู้แก่ผู้เรียน มีบุคลิกภาพและพฤติกรรมที่เหมาะสมและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนของตนอยู่เสมอ ศรัทธานั้นเกิดขึ้นควบคู่กับปัญญา การสอนพระพุทธศาสนาให้เกิดศรัทธาร่วมกับการรู้คิดอย่างมีเหตุผล จึงมีหลักการและพฤติกรรมการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ ทางปัญญา และสอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมไทย

3. องค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพระพุทธศาสนา ควรเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะ ดังนี้

3.1 เป็นกิจกรรมที่พัฒนานักเรียนทั้งด้านกาย วาจา ใจ

3.2 เร้าให้แสดงออกและมีส่วนร่วม

3.3 ให้โอกาสและเห็นความสำคัญของนักเรียนทุกคนในชั้นเรียน

3.4 ฝึกฝนวิธีการแสวงหาความรู้และวิธีการแก้ปัญหา

3.5 สร้างบรรยากาศที่รื่นรมย์สนุกสนาน โดยใช้นิทาน เพลงและเกม

3.6 มีการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน ควรีลักษณะดังนี้

4.1 มีสภาพแวดล้อมที่สะอาด ปลอดภัย ใกล้เคียงธรรมชาติ

4.2 วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การเรียนสามารถเคลื่อนย้ายปรับเปลี่ยนได้ ใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่าและส่งเสริมการเรียนรู้

4.3 มีความเมตตากรุณาและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างเพื่อนนักเรียน

4.4 กระบวนการเรียนการสอนมีความร่าเริง เบิกบาน นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนประสบการณ์

4.5 นักเรียนได้เห็นและยอมรับความรู้ ความจริงในพุทธธรรม ด้วยการเห็นตัวอย่าง ได้ ฝึกคิดพิจารณา ฝึกปฏิบัติ และเห็นผลของการปฏิบัติด้วยตนเอง

5. องค์ประกอบเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน ต้องให้ผู้เรียนเห็นเป็นรูปธรรม โดยใช้สื่อที่หลากหลายรูปแบบประกอบกัน เช่น หุ่น นิทาน เพลง เกมส์ การตั้งปัญหา การตอบคำถาม แผ่นภาพ วีดิทัศน์ ฯลฯ²⁶

องค์ประกอบเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการสอนตามแนวพุทธวิธี

ในปัจจุบันผู้สนใจศึกษากิจการสอนโดยยึดศาสนาพุทธเป็นแนวและนำมาค้นคว้าทดลอง ซึ่งจะเป็นแนวสำหรับครูนำมาใช้สอนวิชาพระพุทธศาสนาได้ประกอบด้วยพุทธวิธีสอนดังนี้

1. วิธีการสอนแบบไตรสิกขา คุชฎี สีตลวรางค์ ได้อธิบายไว้ว่าเป็นวิธีสอนโดยครูให้หลักพิจารณา กระตุ้นให้นักเรียนค้นพบความรู้จากการปฏิบัติกิจกรรม ด้วยตนเองทุกขณะจิต และทุกขณะจิต และทุกขณะอิริยาบถ จะมีสติรู้เสมอที่ได้ยิน ได้เห็น ได้ยิน ได้คิด ได้พูดว่ากำลังกระทำสิ่งที่ดีหรือชั่ว เป็นการถือกุศลต่อการแก้ปัญหาหรือไม่ ควรที่จะละหรือจะเพิ่มในตนเอง ในที่สุดก็จะกำหนด ไตรลักษณ์หรืออริยสัจจนอุปทานที่เป็นเหตุแห่งทุกข์ได้ ซึ่งกล่าวโดยสรุปไตรสิกขาเป็นการสอนที่เน้น บทบาทของนักเรียนว่า ต้อง ปฏิบัติให้ถูกต้องทางกาย วาจา คือ คิด ต้องฝึกจิตให้ตั้งมั่น มีระเบียบทางการคิด คือ ขึ้นสมาธิ และพิจารณาสภาวะธรรมหรือสภาพปัญหานั้นจะเกิดความรู้ขึ้นปัญญานั้นเอง

2. วิธีการสอนแบบธรรมสภาจัจฉา ถวิล อริยเวศ กล่าวว่าเป็นวิธีสอนที่นักเรียนและนักเรียน สนทนาพูดคุยหรืออภิปรายแสดงความคิดเห็น ได้ตอบทางวิชาการ ครูต้องปฏิบัติตนเป็นกัลยาณมิตร มีความเมตตากรุณา ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ในการสนทนา ครูและนักเรียน ในการสนทนา ครูและนักเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาขอบเขตของเนื้อหาที่จะสนทนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจให้กระจ่างขึ้น ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ในด้านเนื้อหาก่อนสนทนาพอสมควร

3. วิธีการสอนแบบปุจฉาวิสัชนา ประดิษฐ์ พรหมเสนา ได้ อธิบายรายการการสอนวิธีนี้ไว้ว่าเป็นวิธีสอน โดยถาม-ตอบ ระหว่างผู้สอนกับผู้สอน หรือผู้เรียนเป็นผู้ถาม และผู้ตอบด้วย โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเพื่อฝึกตั้งคำถาม และตอบคำถามอย่างมีประสิทธิภาพ

²⁶หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร, โครงการอบรมครูพระช่วยสอน วิชาจริยศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร, (กรุงเทพมหานคร : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร แห่งประเทศไทย, 2544), หน้า ก.

4. วิธีการสอนแบบอุปมาอุปไมย ประดิษฐ์ พรหมาเสนา อธิบายรายละเอียดไว้ว่า เป็นการอธิบายเนื้อหาเปรียบเทียบกับคน สัตว์ หรือสิ่งของ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ มองเห็นภาพ เกิดมโนทัศน์ง่าย ชัดเจน และสมจริง

5. วิธีการสอนแบบอนุสาสนีปาฏิหาริย์ แสง จันทร์งาม กล่าวว่า เป็นการสอนโดยบรรยายหรือการแสดงธรรมแบบบรรยาย โดยไม่ต้องใช้ฤทธิ์เดช หรือการดักใจเข้าช่วยแต่อย่างใด พระพุทธเจ้าทรงใช้วิธีอนุสาสนีมากที่สุด และได้ผลที่สุดเพราะเหตุที่พระพุทธเจ้าทรงพิจารณาจนรู้จักริต ภูมิปัญญา และภูมิหลังของผู้ฟัง แล้วก็ทรงปรับปรุงเนื้อหาของเรื่องที่จะสอน และวิธีสอนให้เหมาะสมกับคนฟัง

6. วิธีการสอนแบบเบญจชั้น์ เป็รื่อง ได้อธิบายไว้ว่า มี 5 ชั้นตอน โดยยึดมั่นในรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ดังนี้

1. ชั้นกำหนดและเสนอสิ่งเร้า ครูกำหนดสิ่งเร้า
2. ชั้นรับรู้ ครูควบคุมสิ่งเร้าให้นักเรียนได้สัมผัส อย่างถูกต้อง
3. ชั้นวิเคราะห์ ตั้งเคราะห์การรับรู้ ครูตั้งคำถาม ผู้เรียนคิดแยกแยะว่า มีอะไรเกิดขึ้น อะไรเป็นต้นเหตุ เกิดแล้วมีผลอย่างไร ถามความรู้สึกรู้สึกของผู้เรียนต่อ สิ่งนั้น ๆ
4. ชั้นตัดสินใจเป็นขั้น ให้ผู้เรียนตอบรับหรือไม่ตอบรับในคำนิยามที่ครูสอน
5. ชั้นการเกิดอุปนิสัย ขั้นรู้แจ้งเห็นจริง เป็นขั้นที่ครูถามแบบล้วงความรู้สึก โดยสร้างสถานการณ์ให้คิดแล้วผู้เรียนตอบว่า ควรทำหรือไม่ควรทำในสถานการณ์ดังกล่าว

7. วิธีการสอนแบบอริยสัจ สาโรช บัวศรี ได้อธิบายถึงการสอนแบบอริยสัจไว้เป็นแนวทาง ดังนี้

1. ข้อกำหนดปัญหาหรือขั้นทุกข์ ครูให้นักเรียนได้ศึกษาพิจารณาปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเองด้วยความรอบครอบและพยายามกำหนดขอบเขตปัญหา ซึ่งนักเรียนจะต้องแก้ไขให้ได้
2. ขั้นตั้งสมมติฐานหรือขั้นสมุทัย ครูมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้
 - ก. ครูช่วยให้นักเรียนได้พิจารณาด้วยตนเองว่า สาเหตุของปัญหาที่กล่าวในขั้นที่ 1 มีอะไรบ้าง
 - ข. ครูช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจว่า ในการแก้ปัญหาใด ๆ ก็ตามจะต้องกำจัดหรือดับที่ต้นตอหรือแก้ที่สาเหตุของปัญหานั้น
 - ค. ครูช่วยให้นักเรียนได้คิดว่า ในการแก้ปัญหาที่สาเหตุนั้น อาจจะกระทำอย่างไรบ้าง หรือกระทำสิ่งที่จะกระทำเป็นข้อ ๆ ไป
3. ขั้นทดลองและการเก็บข้อมูลหรือขั้นนิโรธ ครูมีส่วนร่วมในการช่วยนักเรียน ดังนี้

ก. การทำให้แจ้ง คือ ครูต้องสอนให้นักเรียนได้ลงมือกระทำ ด้วยตนเองตามหัวข้อต่าง ๆ ที่กำหนดไว้

ข. เมื่อนักเรียนได้มีการปฏิบัติหรือทดลองได้ผลเป็นการใดแล้วควรจะมีการบันทึกไว้เพื่อพิจารณาในขั้นต่อไป

4. ชั้นวิเคราะห์ข้อมูล หรือสรุปผล หรือขั้นมรรคผล ดังนี้

ก. จากการทดลองกระทำด้วยตนเองหลาย ๆ ครั้ง ย่อมจะได้ผล ออกมาให้เห็นชัด ผลบางประการชี้ให้เห็นว่าแก้ปัญหาได้ แต่ไม่ชัดเจน ผลที่ถูกต้องจะชี้ให้เห็นว่า แก้ปัญหาได้ แต่ไม่ชัดเจนนัก ผลที่ถูกต้องจะชี้ให้เห็นว่า แก้ปัญหา แล้วได้บรรลุจุดหมายแล้ว ได้แนวทางหรือหลักปฏิบัติที่เราต้องการแล้ว สิ่งเหล่านี้จะต้องมี การวิเคราะห์ และเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้นบันทึกในขั้นที่ 3 ข้อ ข. นั้นจนแจ่มแจ้งว่าทำอย่างไร จึงจะแก้ปัญหา ได้สำเร็จ

ข. จากการวิเคราะห์ดังกล่าวดังกล่าวทำให้เห็นว่าสิ่งใดแก้ปัญหาได้จริงต่อไปก็ให้สรุปการกระทำที่ได้ผลนั้นไว้เป็นข้อ ๆ หรือเป็นระบบ 8 วิธีการสอนตามหลักพหุสูต สุมณ การลำดับมาก เป็นวิธีการเรียนรู้จากคำบอกเล่า ซึ่งสามารถนำมาจัดเป็นกระบวนการเรียนการสอนตามหลักพหุสูต มี 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การสร้างศรัทธา

ขั้นที่ 2 การสอนตามหลักพหุสูต

ขั้นตอนที่ 3 การมองตนและการประเมินของกัลยาณมิตร²⁷

สรุปได้ว่า บทบาทของครูพระมีความสำคัญมาก บทบาทของครูพระอยู่ที่การแนะนำวิธีการ ถ้าผู้เรียนสามารถทำเองได้ก็ให้ทำเอง บทบาทของครูอยู่ที่การแนะนำ ครูที่ดีต้องมีทั้งวิชาและจรณะ วิชา คือ ความรู้ดี จรณะ คือความประพฤติดี บทบาทของครูมีสามคำ คือ แนะนำให้ทำ ทำให้ดู อยู่ให้เห็น ดังพุทธพจน์ที่ว่า “ตุมเหติ กิจจํ อาคบุปี ตถาคตา การลงมือปฏิบัติเป็นหน้าที่ของท่านทั้งหลาย พระตถาคตเป็นผู้บอกวิธีการ”

²⁷พระมหาทองดี ปญฺญาวชิโร, “ความพึงพอใจการสอนของครูพระช่วยสอนวิชาพระพุทธศาสนาตามธรรมชาติของนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนวัดเทพศิลา เขตบางกะปิ สังกัดกรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า 5-6.

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พระมหาทองดี ปญฺญาวชิโร ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจการสอนของครูพระช่วยสอนวิชาพระพุทธศาสนาตามทรรศนะของนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนวัดเทพศิลา เขตบางกะปิ สังกัดกรุงเทพมหานคร” พบว่า 1. นักเรียนมีความพึงพอใจการสอนของครูพระช่วยสอนวิชาพระพุทธศาสนาในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรก 2 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะของครูพระช่วยสอน และด้านเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา รองลงมาคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพการเรียนการสอน ด้านวิธีการสอน และด้านการใช้สื่อการสอน ตามลำดับ 2. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักเรียนที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย ต่างกัน มีความพึงพอใจการสอนของครูพระช่วยสอนวิชาพระพุทธศาสนา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05²⁸

พระมหาวุฒิชัย เหล่าเลิศ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลของคุณภาพชีวิตการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีต่อการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจังหวัดนครปฐม” พบว่า ครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนได้รับการยอมรับจากสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด การปฏิบัติการสอนของครูพระสอนศีลธรรม อยู่ในระดับมาก การพัฒนาความสามารถของครูพระสอนศีลธรรม ความมีอิสระในการทำงาน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อยู่ในระดับมาก ส่วนการมีส่วนร่วมในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบ ครูพระสอนศีลธรรม ที่มีอายุ ประสบการณ์การสอน ต่างกัน มีการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอายุพรรษา และระดับการศึกษา มีการปฏิบัติงานแตกต่างกัน²⁹

จรัส กาอินทร์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัญหาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง” พบว่า 1. ครูผู้สอนส่วนใหญ่จัดการเรียนการสอนโดยการใช้การบรรยาย ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม สื่อการเรียนที่ครูใช้บ่อยคือหนังสือเรียนซึ่งไม่เร้าใจ ทำให้นักเรียน ไม่กระตือรือร้นในการเรียน 2. ปัญหาและความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ครูมีปัญหาในระดับมากคือ ขาดสื่ออุปกรณ์ แหล่งวิทยาการในการค้นคว้าการสอน ขาดเทคนิคการสอนที่ดี วิธีการสอนที่หลากหลาย ขาดงบประมาณในการซื้อสื่อการสอน 3. นักเรียนและผู้ปกครองมีความต้องการพัฒนาในด้านสื่อ

²⁸ เรื่องเดียวกัน, 114 หน้า.

²⁹ พระมหาวุฒิชัย เหล่าเลิศ, “ผลของคุณภาพชีวิตการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีต่อการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจังหวัดนครปฐม”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร), 2550, 116 หน้า.

อุปกรณ์การสอน การวัดประเมินผลที่เน้นการปฏิบัติ การไปทัศนศึกษา และต้องการครูต้นแบบที่ดีทางจริยธรรม³⁰

พระมหาภูเมศร์ ซาเหลา ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร” พบว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการเขียนแผนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน³¹

พระมหาปัญญา จอมนาสวน ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และนักเรียนเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของครูพระสอนศีลธรรมในการพัฒนาจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนในโครงการจริยศึกษา ศูนย์เผยแผ่ธรรม จังหวัดเชียงใหม่” พบว่า 1. ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารมีความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทของครูพระสอนศีลธรรมในระดับมาก 2. ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ผู้บริหารมีความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทของครูพระสอนศีลธรรมในระดับมากทุกประเด็น คือ จัดการเรียนรู้โดยมีสื่อ วีซีดี คอมพิวเตอร์ช่วยในการสอน จัดการเรียนรู้โดยนำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันประยุกต์ใช้ในการสอน ร่วมกับครูหมวดสังคมในการออกข้อสอบและจัดกิจกรรมการเรียนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม 3. ด้านการจัดกิจกรรม ผู้บริหารมีความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของครูพระสอนศีลธรรมในระดับมาก³²

ตำรวจ รัตนทิพยาภรณ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดรวบยอดและเจตคติต่อพระพุทธศาสนาและความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนพระพุทธศาสนาของครูชั้นประถมศึกษาปีที่1-2 สังกัด

³⁰จรัล กาอินทร์, “ปัญหาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2546, 123 หน้า.

³¹พระมหาภูเมศร์ ซาเหลา, “การจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร), 2550, 94 หน้า.

³²พระมหาปัญญา จอมนาสวน, “ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และนักเรียนเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของครูพระสอนศีลธรรมในการพัฒนาจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนในโครงการจริยศึกษา ศูนย์เผยแผ่ธรรม จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่), 2549, 124 หน้า.

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่เอย จังหวัดเชียงใหม่” พบว่า ด้านการสอนพระพุทธศาสนา ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นด้วยในระดับมาก ด้านเนื้อหาพระพุทธศาสนา ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านการจัดคาบเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการจัดบรรยากาศและเสริมสร้างศรัทธา ด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอนพระพุทธศาสนา ด้านสภาพการจัดการเรียนการสอนพระพุทธศาสนาอยู่ในระดับปานกลาง³³

สุรางค์ ศรีหรั่ง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อวิชาพระพุทธศาสนาในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี” พบว่า นักเรียนเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา มีความคาดหวังต่อวิชาพระพุทธศาสนาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา³⁴

ชนพงษ์ สุมาลัยโรจน์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของสถานศึกษาในอำเภอหนองม่วงไข่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1” พบว่า 1. ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของสถานศึกษาในอำเภอหนองม่วงไข่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในด้านการบริหารบุคคลเป็นลำดับแรก รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารวิชาการและด้านการบริหารงบประมาณ ตามลำดับ 2. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของสถานศึกษาจำแนกตามความสัมพันธ์ของผู้ปกครองกับนักเรียน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก 3. ความสัมพันธ์ของ

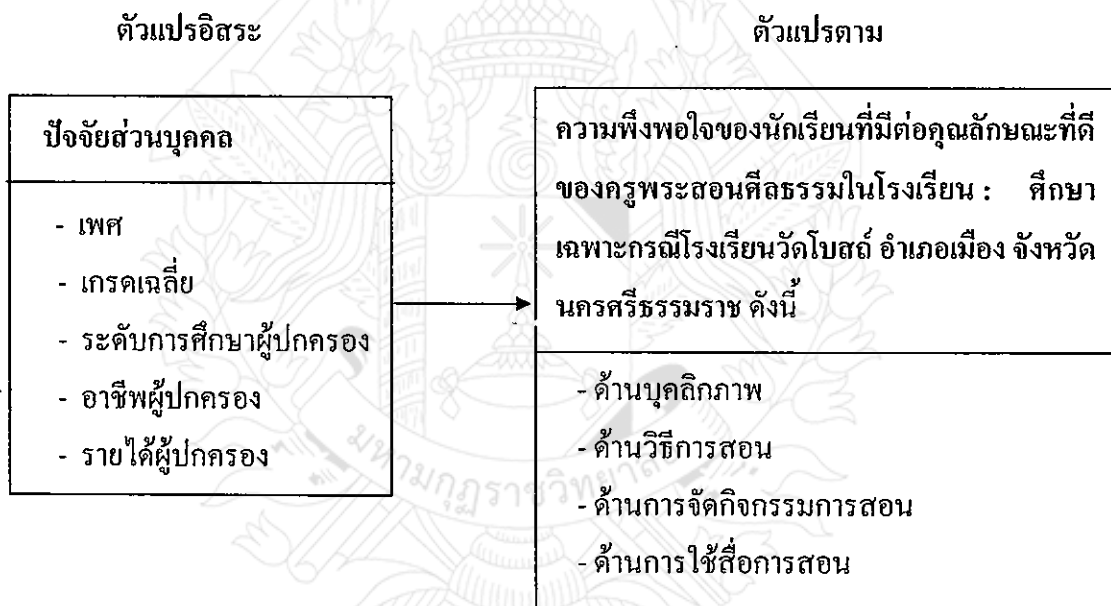
³³ถำราญ รัตนทิพยาภรณ์, “ความคิดรวบยอดและเจตคติต่อพระพุทธศาสนาและความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนพระพุทธศาสนาของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่เอย จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2546, 75 หน้า.

³⁴สุรางค์ ศรีหรั่ง, “ความคาดหวังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อวิชาพระพุทธศาสนาในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2545, 91 หน้า.

ผู้ปกครองนักเรียนที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจในการบริหารของสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05³⁵

2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีหลักความพึงพอใจและคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม³⁶ และผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหลายเล่ม นำมาผสมผสาน สังเคราะห์ วิเคราะห์ เพื่อให้สอดคล้องกับการทำงานของ ผู้วิจัย สรุปได้ว่าความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิธีการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการสอน และด้านการใช้สื่อการสอน โดยมีเพศ เกรดเฉลี่ย ระดับการศึกษาผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ผู้ปกครอง เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องสามารถแสดงเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

³⁵เชนพงษ์ สุมาลัยโรจน์, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของสถานศึกษาในอำเภอหนองม่วงไข่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์), 2550, 82 หน้า.

³⁶หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร, โครงการอบรมครูพระช่วยสอนวิชาจริยศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร, อ้างแล้ว, หน้า ก.

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อให้ผลการศึกษาเกิดประสิทธิภาพ ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 130 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ที่ระดับความคลาดเคลื่อนไม่เกิน $.05^1$ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 97 คน

¹สงศรี ชมภูวงศ์, การวิจัย, (นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2549), หน้า 64.

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

เทคนิควิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง คือ เพื่อให้ประชากรมีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กัน จึงได้ทำการสุ่มแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก² วิธีการคือนำรายชื่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เป็นประชากรทั้งหมดมาตัดใส่ภาชนะ แล้วทำการจับรายชื่อประชากรทีละชื่อ เมื่อจับแล้วก็ใส่ในภาชนะตามเดิม และทำการจับครั้งต่อไป เมื่อมีการจับซ้ำหมายเลขเดิม ก็ทำการจับใหม่ จนครบจำนวน 97 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบปลายปิด และปลายเปิด โดยผู้วิจัยแบ่งเนื้อหา แบบสอบถามเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ เกรดเฉลี่ย ระดับการศึกษาผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นคำถามปลายปิด มีลักษณะคำถามเป็นแบบ มาตรการส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มี 4 ด้าน จำนวน 18 ข้อ โดยมีการให้คะแนนระดับความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมตามหลักเกณฑ์การให้คะแนน³ ดังนี้

มีความพึงพอใจ	มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มีความพึงพอใจ	มาก	ให้	4	คะแนน
มีความพึงพอใจ	ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
มีความพึงพอใจ	น้อย	ให้	2	คะแนน
มีความพึงพอใจ	น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

²เรื่องเดียวกัน, หน้า 58.

³บุญชม ศรีสะอาด, วิจัยเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์นการพิมพ์, 2535), หน้า

เกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ยของกลุ่ม⁴ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	แปลความว่า	มีความพึงพอใจ	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	แปลความว่า	มีความพึงพอใจ	มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	แปลความว่า	มีความพึงพอใจ	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	แปลความว่า	มีความพึงพอใจ	น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	แปลความว่า	มีความพึงพอใจ	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open End) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจและคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมตลอดถึงแนวคิด ทฤษฎี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิด กรอบตัวแปร และประเด็นต่าง ๆ ในการสร้างแบบสอบถาม

3.4.2 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา วัตถุประสงค์ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.4.3 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบและขอความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของคำถาม เนื้อหา วัตถุประสงค์ ตลอดถึงแนวคิดทฤษฎี และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้ผลค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1 ทุกข้อ

3.4.5 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .81

3.4.6 นำแบบสอบถามมาแก้ไขและจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ นำเสนอขอความเห็นชอบต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

⁴เรื่องเดียวกัน, หน้า 100.

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.5.1 นำหนังสือแนะนำตัวและขออนุญาตเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ไปมอบให้ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

3.5.2 นำแบบสอบถามให้ครูช่วยในการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 97 ชุด

3.5.3 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามจากครูที่ได้ช่วยเก็บแบบสอบถามจากนักเรียนแล้ว และได้รับแบบสอบถามกลับมา จำนวน 97 ชุด ครบสมบูรณ์ 100 %

3.5.4 ทำการตรวจตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้อภิเคราะห์ผล

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล

เมื่อได้รับแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลทั้งหมด สร้างคู่มือลงรหัสและนำข้อมูลมาลงรหัส จากนั้นนำข้อมูลที่ลงรหัสเรียบร้อยแล้วไปบันทึกในแผ่นข้อมูล (CD) แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่อง ไมโครคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Z-test ค่า F- test และเมื่อปรากฏว่า ค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้วิธี LSD (Least Significant Difference)

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัยวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

3.7.1 หาความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence หรือ IOC) ซึ่งมีสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ ลักษณะวัตถุประสงค์
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.7.2 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีสูตร⁶ ดังนี้

$$\alpha = \frac{N}{N-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	N	แทน	จำนวนข้อคำถาม
	$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3.7.3 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้หาค่าร้อยละจากสูตร⁷ ดังนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X \times 100}{N}$$

เมื่อ	X	แทน	จำนวนข้อมูล (ความถี่) ที่ต้องการนำมาหาค่า ร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.7.4 การวิเคราะห์ข้อมูลหาคะแนนค่าเฉลี่ย (Mean) จากสูตร⁸ ดังนี้

⁶เรื่องเดียวกัน.

⁷ธานินทร์ ศิลป์จารุ, วิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท วี. อินเตอร์ พรินท์, 2550), หน้า 152.

⁸ตังศรี ชมภูวงศ์, การวิจัย, อ่างแก้ว, หน้า 70.

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

เมื่อ \bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum fX$	แทน	ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.7.5 การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากสูตร⁹

ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum f(X - \bar{X})^2}{N}}$$

เมื่อ $S.D.$	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
$\sum f(X - \bar{X})^2$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับกำลังสองของค่าเบี่ยงเบนของข้อมูลแต่ละตัว
N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.7.6 การวิเคราะห์โดยหาค่า Z- test จากสูตร¹⁰ ดังนี้

$$Z = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}} \quad (df = \infty)$$

\bar{X}_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
\bar{X}_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
n_1	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ใน กลุ่มที่ 1
n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ในกลุ่มที่ 2

⁹เรื่องเดียวกัน, หน้า 74.

¹⁰เรื่องเดียวกัน, หน้า 84.

3.7.7 การวิเคราะห์โดยหาค่า F-test จากสูตร¹¹ ดังนี้

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

F	แทน	ค่าการแจกแจงของ F
MS_b	แทน	ความแปรปรวน ระหว่างกลุ่ม
MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.7.8 เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

¹¹เรื่องเดียวกัน, หน้า 89.

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผู้วิจัยได้เสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)
Z	แทน	Z distribution เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม
F	แทน	F distribution เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม
SS	แทน	ผลรวมกำลังของคะแนน
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน
df	แทน	Degree of freedom ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
P value	แทน	ค่าที่น้อยที่สุดของระดับความมีนัยสำคัญของข้อมูล
*	แทน	ค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
***	แทน	ค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบตาราง โดยวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ เกรดเฉลี่ย ระดับการศึกษาผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ผู้ปกครอง

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มี เพศ เกรดเฉลี่ย ระดับการศึกษาผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ผู้ปกครอง ต่างกัน

ตอนที่ 5 ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	39	40.21
หญิง	58	59.79
รวม	97	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีจำนวนทั้งสิ้น 58 คน คิดเป็นร้อยละ 59.79 และเป็นเพศชาย มีจำนวนทั้งสิ้น 39 คน คิดเป็นร้อยละ 40.21

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

เกรดเฉลี่ย	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 2.00	19	19.59
ตั้งแต่ 2.00-3.00	50	51.55
ตั้งแต่ 3.01-4.00	28	28.87
รวม	97	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00-3.00 มีจำนวนทั้งสิ้น 50 คน คิดเป็นร้อยละ 51.55 และมีเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01-4.00 มีจำนวนทั้งสิ้น 28 คน คิดเป็นร้อยละ 28.87 มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 มีจำนวนทั้งสิ้น 19 คน คิดเป็นร้อยละ 19.59 น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษาผู้ปกครอง

ระดับการศึกษาผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	21	21.65
มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส.	29	29.90
ปริญญาตรีขึ้นไป	47	48.45
รวม	97	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีจำนวนทั้งสิ้น 47 คน คิดเป็นร้อยละ 48.45 และผู้ปกครองมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. มีจำนวนทั้งสิ้น 29 คน คิดเป็นร้อยละ 29.90 ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น 21 คน คิดเป็นร้อยละ 21.65 น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง

อาชีพผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกรกรม/รับจ้าง	32	32.99
ราชการ/รัฐวิสาหกิจ	34	35.05
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	31	31.96
รวม	97	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ผู้ปกครองมีอาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีจำนวนทั้งสิ้น 34 คน คิดเป็นร้อยละ 35.05 และผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรกรม/รับจ้าง มีจำนวนทั้งสิ้น 32 คน คิดเป็นร้อยละ 32.99 ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีจำนวนทั้งสิ้น 31 คน คิดเป็นร้อยละ 31.96 น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ต่อเดือนผู้ปกครอง

รายได้ต่อเดือนผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	37	38.14
10,000-20,000 บาท	35	36.08
20,001 บาทขึ้นไป	25	25.77
รวม	97	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีจำนวนทั้งสิ้น 37 คน คิดเป็นร้อยละ 38.14 และผู้ปกครองมีรายได้ 10,000-20,000 บาท มีจำนวนทั้งสิ้น 35 คน คิดเป็นร้อยละ 36.08 ผู้ปกครองมีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป มีจำนวนทั้งสิ้น 25 คน คิดเป็นร้อยละ 25.77 น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของ ครูพระสอนศีลธรรม	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านบุคลิกภาพ	3.93	1.15	มาก
2. ด้านวิธีการสอน	3.99	0.99	มาก
3. ด้านการจัดกิจกรรมการสอน	4.16	0.97	มาก
4. ด้านการใช้สื่อการสอน	4.08	1.04	มาก
รวม	4.04	1.04	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการใช้สื่อการสอน และด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ
คุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัด
นครศรีธรรมราชด้านบุคลิกภาพ

ด้านบุคลิกภาพ	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ครูพระมีเมตตากรุณา เอื้ออาทร มีกิริยาน่าเคารพศรัทธา	4.27	1.19	มาก
2. ครูพระปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเรื่องมารยาทและความประพฤติ ที่ดีงามตามหลักพระพุทธศาสนา	4.08	1.15	มาก
3. ครูพระยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน	3.75	1.16	มาก
4. ครูพระเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นซักถาม ข้อสงสัย	3.73	1.10	มาก
5. ครูพระกล่าววาจาสุภาพกับนักเรียนเสมอ	3.83	1.13	มาก
รวม	3.93	1.15	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์
อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม
ด้านบุคลิกภาพ โดยรวม อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูพระมีเมตตากรุณา เอื้ออาทร มีกิริยาน่าเคารพศรัทธา มี
ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเรื่องมารยาทและความประพฤติที่ดีงาม
ตามหลักพระพุทธศาสนา และครูพระเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นซักถามข้อสงสัย
มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ
คุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัด
นครศรีธรรมราชด้านวิธีการสอน

ด้านวิธีการสอน	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ครูพระนำนักเรียนศึกษาเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน เช่น วัด โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ เป็นต้นเป็นประจำ	3.87	1.01	มาก
2. ครูพระใช้วิธีการสอนหลักธรรมเข้าใจง่ายและมีการยกนิทานมาประกอบ	3.97	0.97	มาก
3. ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการค้นคว้าหลักธรรมทางอินเทอร์เน็ต	4.14	0.86	มาก
4. ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการปฏิบัติจริง เช่นการนั่งสมาธิ การสมาทานศีลก่อนเรียน เป็นต้น	3.96	1.13	มาก
5. ครูพระสอนให้นักเรียนเรียนรู้ธรรมะจากการถามปัญหาในเหตุการณ์ปัจจุบันที่สามารถเชื่อมโยงกับหลักธรรมได้	4.02	0.97	มาก
รวม	3.99	0.99	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมด้านวิธีการสอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการค้นคว้าหลักธรรมทางอินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระสอนให้นักเรียนเรียนรู้ธรรมะจากการถามปัญหาในเหตุการณ์ปัจจุบันที่สามารถเชื่อมโยงกับหลักธรรมได้ และครูพระนำนักเรียนศึกษาเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน เช่นวัด โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ เป็นต้นเป็นประจำ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการจัดกิจกรรมการสอน ของนักเรียน

ด้านการจัดกิจกรรมการสอน	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ครูพระจัดกิจกรรมการสอนโดยบูรณาการหลัก ศีล สมาธิ ปัญญากับการใช้ในชีวิตประจำวัน	4.17	0.92	มาก
2. ครูพระจัดกิจกรรมการส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบ ต่อตนเอง ความตรงต่อ พึ่งตนเองเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต	3.99	0.95	มาก
3. ครูพระจัดกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ นั่งสมาธิทุกคาบเรียน	4.18	1.04	มาก
4. ครูพระจัดกิจกรรมสมาทานศีล 5 ทำบุญตักบาตรทุกวันพระ ในโรงเรียน	4.32	0.97	มาก
รวม	4.16	0.97	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านการจัดกิจกรรมการสอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูพระจัดกิจกรรมสมาทานศีล 5 ทำบุญตักบาตรทุกวันพระ ในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระจัดกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ นั่งสมาธิทุกคาบเรียน และครูพระจัดกิจกรรมการส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเอง ความตรงต่อ พึ่งตนเองเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการใช้สื่อการสอน ของนักเรียน

ด้านการใช้สื่อการสอน	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพการ์ตูน หรือสไลด์ เป็นต้น	4.35	1.10	มาก
2. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทเทปโทรทัศน์ ซีดีซีดีรรมะเกี่ยวกับธรรมะของนักปราชญ์ทางศาสนา	4.08	0.99	มาก
3. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทหนังสือหรือเอกสาร	3.95	1.01	มาก
4. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา	3.94	1.05	มาก
รวม	4.08	1.04	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมด้านการใช้สื่อการสอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพการ์ตูน หรือสไลด์ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทเทปโทรทัศน์ ซีดีซีดีรรมะเกี่ยวกับธรรมะของนักปราชญ์ทางศาสนา และครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ เกรดเฉลี่ย ระดับการศึกษาผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ผู้ปกครอง

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ

ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม	ระดับความพึงพอใจ					
	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านบุคลิกภาพ	3.86	1.66	มาก	3.98	0.58	มาก
2. ด้านวิธีการสอน	4.15	1.42	มาก	3.89	0.44	มาก
3. ด้านการจัดกิจกรรมการสอน	4.47	1.04	มาก	3.96	0.63	มาก
4. ด้านการใช้สื่อการสอน	4.13	1.31	มาก	4.04	0.60	มาก
รวม	4.15	1.36	มาก	3.97	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน เพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เพศชาย พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านวิธีการสอน และด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เพศหญิง พบว่า ด้านการใช้สื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านบุคลิกภาพ และด้านวิธีการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามเพศ

ด้านบุคลิกภาพ	ระดับความพึงพอใจ					
	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ครูพระมีเมตตากรุณา เอื้ออาทร มีกิริยาน่าเคารพศรัทธา	4.02	1.60	มาก	4.43	0.80	มาก
2. ครูพระปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเรื่องมารยาทและความประพฤติที่ดีงามตามหลักพระพุทธศาสนา	3.92	1.66	มาก	4.19	0.60	มาก
3. ครูพระยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน	3.90	1.65	มาก	3.65	0.66	มาก
4. ครูพระเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นซักถามข้อสงสัย	3.64	1.68	มาก	3.79	0.41	มาก
5. ครูพระกล่าววาจาสุภาพกับนักเรียนเสมอ	3.82	1.71	มาก	3.84	0.45	มาก
รวม	3.86	1.66	มาก	3.98	0.58	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านบุคลิกภาพ โดยรวม เพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เพศชาย พบว่า ครูพระมีเมตตากรุณา เอื้ออาทร มีกิริยาน่าเคารพศรัทธา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเรื่องมารยาทและความประพฤติที่ดีงามตามหลักพระพุทธศาสนา และครูพระเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นซักถามข้อสงสัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เพศหญิง พบว่า ครูพระมีเมตตากรุณา เอื้ออาทร มีกิริยาน่าเคารพศรัทธา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเรื่องมารยาทและความประพฤติที่ดีงามตามหลักพระพุทธศาสนา และครูพระยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านวิธีการสอน จำแนกตามเพศ

ด้านวิธีการสอน	ระดับความพึงพอใจ					
	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ครูพระนำนักเรียนศึกษาเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน เช่นวัด โบราณสถาน พิพิธภัณฑน์ เป็นต้นเป็นประจำ	3.95	1.52	มาก	3.81	0.39	มาก
2. ครูพระใช้วิธีการสอนหลักธรรมเข้าใจง่ายและมีการยกนิทานมาประกอบ	3.92	1.51	มาก	4.00	0.26	มาก
3. ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการค้นคว้าหลักธรรมทางอินเทอร์เน็ต	4.59	1.04	มากที่สุด	3.84	0.55	มาก
4. ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการปฏิบัติจริง เช่นการนั่งสมาธิ การสมาทานศีลก่อนเรียน เป็นต้น	3.95	1.62	มาก	3.96	0.62	มาก
5. ครูพระสอนให้นักเรียนเรียนรู้ธรรมะจากการถามปัญหาในเหตุการณ์ปัจจุบันที่สามารถเชื่อมโยงกับหลักธรรมได้	4.33	1.40	มาก	3.81	0.39	มาก
รวม	4.15	1.42	มาก	3.89	0.44	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านวิธีการสอน โดยรวม เพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เพศชาย พบว่า ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการค้นคว้าหลักธรรมทางอินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระสอนให้นักเรียนเรียนรู้ธรรมะจากการถามปัญหาในเหตุการณ์ปัจจุบันที่สามารถเชื่อมโยงกับหลักธรรมได้ และครูพระใช้วิธีการสอนหลักธรรมเข้าใจง่ายและมีการยกนิทานมาประกอบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เพศหญิง พบว่า ครูพระใช้วิธีการสอนหลักธรรมเข้าใจง่ายและมีการยกนิทานมาประกอบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการปฏิบัติจริง เช่นการนั่งสมาธิ การ

สมาทานศีลก่อนเรียน เป็นต้น และครูพระนำนักเรียนศึกษาเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน เช่น วัด โบราณสถาน พิพิธภัณฑสถาน เป็นต้นเป็นประจำ ครูพระสอนให้นักเรียนเรียนรู้ธรรมะจากการถาม ปัญหาในเหตุการณ์ปัจจุบันที่สามารถเชื่อมโยงกับหลักธรรมได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ คุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัด นครศรีธรรมราชด้านการจัดกิจกรรมการสอน จำแนกตามเพศ

ด้านการจัดกิจกรรมการสอน	ระดับความพึงพอใจ					
	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ครูพระจัดกิจกรรมการสอนโดยบูรณาการหลัก ศีล สมาธิ ปัญญากับการใช้ในชีวิตประจำวัน	4.49	1.23	มาก	3.96	0.56	มาก
2. ครูพระจัดกิจกรรมการส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเอง ความตรงต่อ ฟังตนเองเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต	4.10	1.46	มาก	3.91	0.28	มาก
3. ครูพระจัดกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ นั่งสมาธิทุกคาบเรียน	4.28	1.45	มาก	4.12	0.65	มาก
4. ครูพระจัดกิจกรรมสมาทานศีล 5 ทำบุญตักบาตรทุกวันพระในโรงเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	3.86	1.03	มาก
รวม	4.47	1.04	มาก	3.96	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านการจัดกิจกรรมการสอน โดยรวม เพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เพศชาย พบว่า ครูพระจัดกิจกรรมสมาทานศีล 5 ทำบุญตักบาตรทุกวันพระในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระจัดกิจกรรมการสอนโดยบูรณาการหลัก ศีล สมาธิ ปัญญากับการใช้ในชีวิตประจำวัน และครูพระจัดกิจกรรมการส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเอง ความตรงต่อ ฟังตนเองเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เพศหญิง พบว่า ครูพระจัดกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ นั่งสมาธิทุกคาบเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระจัดกิจกรรมการสอนโดยบูรณาการหลัก คีต สมานธิ ปัญญากับการใช้ใน ชีวิตประจำวัน และครูพระจัดกิจกรรมสมาทานศีล 5 ทำบุญตักบาตรทุกวันพระในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อ คุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัด นครศรีธรรมราชด้านการใช้สื่อการสอน จำแนกตามเพศ

ด้านการใช้สื่อการสอน	ระดับความพึงพอใจ					
	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภท ภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพการ์ตูน หรือสไลด์ เป็นต้น	4.79	0.61	มากที่สุด	4.05	1.25	มาก
2. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภท เทปโทรทัศน์ ซีดีธรรมะเกี่ยวกับ ธรรมะของนักปราชญ์ทางศาสนา	4.05	1.52	มาก	4.10	0.31	มาก
3. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภท หนังสือหรือเอกสาร	3.87	1.52	มาก	4.00	0.42	มาก
4. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภท ข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับพระ พุทธศาสนา	3.82	1.59	มาก	4.02	0.40	มาก
รวม	4.13	1.31	มาก	4.04	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอน ศีลธรรม ด้านการใช้สื่อการสอน โดยรวม เพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เพศชาย พบว่า ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพการ์ตูน หรือสไลด์ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระมีการใช้สื่อ

การสอนประเภทเทพโพรทัศน์ ซิดีธรรมะเกี่ยวกับธรรมะของนักปราชญ์ทางศาสนา และครูพระมี
การใช้สื่อการสอนประเภทข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เพศหญิง พบว่า ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทเทพโพรทัศน์ ซิดีธรรมะเกี่ยวกับ
ธรรมะของนักปราชญ์ทางศาสนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภท
ภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพการ์ตูน หรือสไลด์ เป็นต้น และครูพระมีการใช้สื่อการสอน
ประเภทหนังสือหรือเอกสาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโอบสถ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม	ระดับความพึงพอใจ									
	ต่ำกว่า 2.00		ตั้งแต่ 2.00-3.00				ตั้งแต่ 3.01-4.00			
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	แปลผล
1. ด้านบุคลิกภาพ	3.76	1.22	มาก	4.04	1.03	มาก	3.86	0.48	มาก	มาก
2. ด้านวิธีการสอน	3.75	1.43	มาก	4.27	0.76	มาก	3.66	0.48	มาก	มาก
3. ด้านการจัดกิจกรรมการสอน	3.95	1.30	มาก	4.50	0.63	มาก	3.71	0.52	มาก	มาก
4. ด้านการใช้สื่อการสอน	3.96	1.11	มาก	4.19	1.06	มาก	3.95	0.35	มาก	มาก
รวม	3.85	1.27	มาก	4.25	0.87	มาก	3.80	0.46	มาก	มาก

จากตารางที่ 4.16 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ต่ำกว่า 2.00 ตั้งแต่ 2.00-3.00 ตั้งแต่ 3.01-4.00 อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 พบว่า ด้านการใช้สื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการจัดกิจกรรมการสอน และด้านวิธีการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00-3.00 พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านวิธีการสอน และด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01-4.00 พบว่า ด้านการใช้สื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านบุคลิกภาพ และด้านวิธีการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

ด้านบุคลิกภาพ	ระดับความพึงพอใจ									
	ต่ำกว่า 2.00			ตั้งแต่ 2.00-3.00			ตั้งแต่ 3.01-4.00			แปลผล
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
1. ครูพระมีเมตตากรุณา เอื้ออาทร มีจิตเมตตาบริการศรัทธา	3.00	1.79	ปานกลาง	4.56	0.84	มากที่สุด	4.61	0.50	มากที่สุด	
2. ครูพระปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเรื่องมารยาทและความประพฤติที่ดีงามตามหลักพระพุทธศาสนา	3.84	1.57	มาก	4.34	1.21	มาก	3.78	0.42	มาก	
3. ครูพระยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	3.30	1.31	ปานกลาง	3.71	0.46	มาก	
4. ครูพระเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นซักถามข้อสงสัย	2.42	1.64	น้อย	4.32	0.47	มาก	3.57	0.50	มาก	
5. ครูพระกล้าว่าจาสุภาพกับนักเรียนเสมอ	4.53	1.12	มากที่สุด	3.70	1.30	มาก	3.61	0.50	มาก	
รวม	3.76	1.22	มาก	4.04	1.03	มาก	3.86	0.48	มาก	

จากตารางที่ 4.17 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านบุคลิกภาพ โดยรวม ต่ำกว่า 2.00 ตั้งแต่ 2.00-3.00 ตั้งแต่ 3.01-4.00 อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 พบว่า ครูพระยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระกล่าววาจาสุภาพกับนักเรียนเสมอ และครูพระเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นซักถามข้อสงสัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00-3.00 พบว่า ครูพระมีเมตตากรุณา เอื้ออาทร มีกิจรายน่าเคารพศรัทธา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเรื่องมารยาทและความประพฤติที่ดีงามตามหลักพระพุทธศาสนา และครูพระยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01-4.00 พบว่า ครูพระมีเมตตากรุณา เอื้ออาทร มีกิจรายน่าเคารพศรัทธา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเรื่องมารยาทและความประพฤติที่ดีงามตามหลักพระพุทธศาสนา และครูพระเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นซักถามข้อสงสัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโอบสถ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ด้านวิธีการสอน จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

ด้านวิธีการสอน	ระดับความพึงพอใจ								
	ต่ำกว่า 2.00		ตั้งแต่ 2.00-3.00		ตั้งแต่ 3.01-4.00				
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ครูพระนำนักเรียนศึกษาเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน เช่น วัด โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ เป็นต้นเป็นประจำ	3.58	1.74	มาก	4.12	0.77	มาก	3.61	0.50	มาก
2. ครูพระใช้วิธีการสอนหลักธรรมเข้าใจง่ายและมีกิจกรรมที่น่าสนใจมาประกอบ	4.05	1.02	มาก	3.96	1.19	มาก	3.93	0.26	มาก
3. ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการค้นคว้าหลักธรรมทางอินเทอร์เน็ต	4.58	0.84	มากที่สุด	4.30	0.84	มาก	3.57	0.63	มาก
4. ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการปฏิบัติจริง เช่น การนั่งสมาธิ การสมาทานศีลก่อนเรียน เป็นต้น	2.84	1.74	ปานกลาง	4.60	0.49	มากที่สุด	3.57	0.50	มาก
5. ครูพระสอนให้นักเรียนเรียนรู้ธรรมะจากสถานการณ์ปัญหาในเหตุการณ์ปัจจุบันที่สามารถเชื่อมโยงกับหลักธรรมได้	3.68	1.80	มาก	4.38	0.49	มาก	3.61	0.50	มาก
รวม	3.75	1.43	มาก	4.27	0.76	มาก	3.66	0.48	มาก

จากตารางที่ 4.18 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านวิธีการสอน โดยรวม ต่ำกว่า 2.00 ตั้งแต่ 2.00-3.00 ตั้งแต่ 3.01-4.00 อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 พบว่า ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการค้นคว้าหลักสูตรทางอินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ครูพระใช้วิธีการสอนหลักสูตรเข้าใจง่าย และมีการยกนิทานมาประกอบ และครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการปฏิบัติจริง เช่นการนั่งสมาธิ การสมาทานศีลก่อนเรียน เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00-3.00 พบว่า ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการปฏิบัติจริง เช่นการนั่งสมาธิ การสมาทานศีลก่อนเรียน เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ครูพระสอนให้นักเรียนเรียนรู้ธรรมะจากการถามปัญหาในเหตุการณ์ปัจจุบันที่สามารถเชื่อมโยงกับหลักสูตรได้ และครูพระใช้วิธีการสอนหลักสูตรเข้าใจง่ายและมีการยกนิทานมาประกอบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01-4.00 พบว่า ครูพระใช้วิธีการสอนหลักสูตรเข้าใจง่ายและมีการยกนิทานมาประกอบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ครูพระนำนักเรียนศึกษาเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน เช่นวัด โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ เป็นต้นเป็นประจำ ครูพระสอนให้นักเรียนเรียนรู้ธรรมะจากการถามปัญหาในเหตุการณ์ปัจจุบันที่สามารถเชื่อมโยงกับหลักสูตรได้ และครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการค้นคว้าหลักสูตรทางอินเทอร์เน็ต ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการปฏิบัติจริง เช่นการนั่งสมาธิ การสมาทานศีลก่อนเรียน เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโอบสถ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการจัดกิจกรรมการสอน จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

ด้านการจัดกิจกรรมการสอน	ระดับความพึงพอใจ								
	ต่ำกว่า 2.00		ตั้งแต่ 2.00-3.00		ตั้งแต่ 3.01-4.00				
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ครูพระจัดกิจกรรมการสอนโดยบูรณาการหลัก คีล สมานธิปฏิบัติกับการใช้ในชีวิตประจำวัน	3.95	1.61	มาก	4.56	0.50	มากที่สุด	3.64	0.49	มาก
2. ครูพระจัดกิจกรรมการส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์รับผิดชอบต่อตนเอง ความตรงต่อ ฟังตนเอง เลี้ยงชีพด้วยความสุจริต	3.31	1.76	ปานกลาง	4.34	0.48	มาก	3.82	0.39	มาก
3. ครูพระจัดกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ นั่งสมาธิทุกคาบเรียน	3.53	1.81	มาก	4.72	0.45	มากที่สุด	3.68	0.47	มาก
4. ครูพระจัดกิจกรรมสมาทานศีล 5 ทำบุญตักบาตรทุกวันพระในโรงเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.40	1.09	มาก	3.71	0.71	มาก
รวม	3.95	1.30	มาก	4.50	0.63	มาก	3.71	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.19 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านการจัดกิจกรรมการสอน โดยรวม ต่ำกว่า 2.00 ตั้งแต่ 2.00-3.00 ตั้งแต่ 3.01-4.00 อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 พบว่า ครูพระจัดกิจกรรมสมาทานศีล 5 ทำบุญตักบาตรทุกวันพระในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระจัดกิจกรรมการสอนโดยบูรณาการหลัก ศีล สมาธิ ปัญญากับการใช้ในชีวิตประจำวัน และครูพระจัดกิจกรรมการส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเอง ความตรงต่อ ฟังตนเองเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00-3.00 พบว่า ครูพระจัดกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ นั่งสมาธิทุกคาบเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระจัดกิจกรรมการสอนโดยบูรณาการหลัก ศีล สมาธิ ปัญญากับการใช้ในชีวิตประจำวัน และครูพระจัดกิจกรรมการส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเอง ความตรงต่อ ฟังตนเองเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01-4.00 พบว่า ครูพระจัดกิจกรรมการส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเอง ความตรงต่อ ฟังตนเองเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระจัดกิจกรรมสมาทานศีล 5 ทำบุญตักบาตรทุกวันพระในโรงเรียน และครูพระจัดกิจกรรมการสอนโดยบูรณาการหลัก ศีล สมาธิ ปัญญากับการใช้ในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการใช้สื่อการสอน จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

ด้านการใช้สื่อการสอน	ระดับความพึงพอใจ								
	ต่ำกว่า 2.00			ตั้งแต่ 2.00-3.00			ตั้งแต่ 3.01-4.00		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพการ์ตูน หรือสไลด์ เป็นต้น	4.68	0.75	มากที่สุด	4.34	1.36	มาก	4.14	0.65	มาก
2. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทเทป โทรทัศน์ ซีดี ธรรมะเกี่ยวกับกรรมของนักปราชญ์ทางศาสนา	4.26	1.15	มาก	4.06	1.18	มาก	4.00	0.00	มาก
3. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทหนังสือหรือเอกสาร	4.31	1.06	มาก	3.88	1.21	มาก	3.82	0.39	มาก
4. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา	2.58	1.46	ปานกลาง	4.50	0.50	มาก	3.86	0.36	มาก
รวม	3.96	1.11	มาก	4.19	1.06	มาก	3.95	0.35	มาก

จากตารางที่ 4.20 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านการใช้สื่อการสอน โดยรวม ต่ำกว่า 2.00 ตั้งแต่ 2.00-3.00 ตั้งแต่ 3.01-4.00 อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 พบว่า ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพการ์ตูน หรือสไลด์ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทหนังสือหรือเอกสาร และครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00-3.00 พบว่า ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพการ์ตูน หรือสไลด์ เป็นต้น และครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทหนังสือหรือเอกสาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01-4.00 พบว่า ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพการ์ตูน หรือสไลด์ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทเทปโทรทัศน์ ซีดีธรรมะเกี่ยวกับธรรมะของนักปราชญ์ทางศาสนา และครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทหนังสือหรือเอกสาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการศึกษา

ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม	ระดับความพึงพอใจ									
	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส.		ปริญญาตรีขึ้นไป					
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
1. ด้านบุคลิกภาพ	3.74	1.32	มาก	4.11	1.11	มาก	3.91	0.57	มาก	
2. ด้านวิธีการสอน	3.79	1.43	มาก	4.45	0.76	มาก	3.79	0.41	มาก	
3. ด้านการจัดกิจกรรมการสอน	4.05	1.27	มาก	4.85	0.21	มากที่สุด	3.80	0.56	มาก	
4. ด้านการใช้สื่อการสอน	3.88	1.24	มาก	4.50	0.83	มาก	3.91	0.47	มาก	
รวม	3.86	1.32	มาก	4.48	0.73	มาก	3.85	0.50	มาก	

จากตารางที่ 4.21 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน การศึกษาระดับประถมศึกษา การศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน การศึกษาระดับประถมศึกษา พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการใช้สื่อการสอน และด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

การศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการใช้สื่อการสอน และด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป พบว่า ด้านบุคลิกภาพ ด้านการใช้สื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านจัดกิจกรรมการสอน และด้านวิธีการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ด้านคุณลักษณะ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามระดับการศึกษา

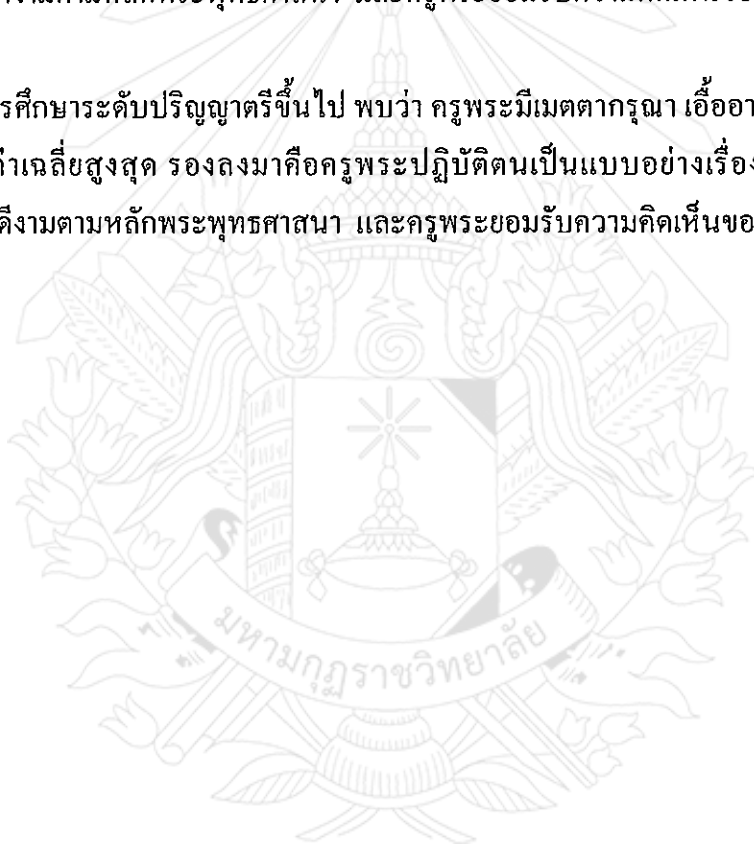
ด้านบุคลิกภาพ	ระดับความพึงพอใจ									
	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส.			ปริญญาตรีขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
1. ครูพระมีเมตตา กรุณา เอื้ออาทร มีกิจวัตรเรียบร้อย มีมารยาทและมีความประพฤติที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเรื่องมารยาทและความประพฤติที่ดีงามตามหลักพระพุทธศาสนา	3.19	1.81	ปานกลาง	4.72	0.70	มากที่สุด	4.47	0.75	แปลผล	มาก
2. ครูพระปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเรื่องมารยาทและความประพฤติที่ดีงามตามหลักพระพุทธศาสนา	3.57	1.72	มาก	4.59	1.24	มากที่สุด	4.00	0.51	มาก	มาก
3. ครูพระยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	3.14	1.48	ปานกลาง	3.57	0.71	มาก	มาก
4. ครูพระเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นซักถามข้อสงสัย	2.67	1.74	ปานกลาง	4.48	0.51	มาก	3.74	0.44	มาก	มาก
5. ครูพระกล่าววาจาสุภาพกับนักเรียนเสมอ	4.28	1.31	มาก	3.62	1.63	มาก	3.77	0.43	มาก	มาก
รวม	3.74	1.32	มาก	4.11	1.11	มาก	3.91	0.57	มาก	มาก

จากตารางที่ 4.22 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านบุคลิกภาพ โดยรวม การศึกษาระดับประถมศึกษา การศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ การศึกษาระดับประถมศึกษา พบว่า ครูพระยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระกล่าววาจาสุภาพกับนักเรียนเสมอ และครูพระเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นซักถามข้อสงสัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

การศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. พบว่า ครูพระมีเมตตากรุณา เอื้ออาทร มีกิจรียนำเคารพศรัทธา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเรื่องมารยาทและความประพฤติที่ดีงามตามหลักพระพุทธศาสนา และครูพระยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป พบว่า ครูพระมีเมตตากรุณา เอื้ออาทร มีกิจรียนำเคารพศรัทธา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเรื่องมารยาทและความประพฤติที่ดีงามตามหลักพระพุทธศาสนา และครูพระยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ด้านวิธีการสอน จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านวิธีการสอน	ระดับความพึงพอใจ								
	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส.		ปริญญาตรีขึ้นไป				
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ครูพระนำนักเรียนศึกษาเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน เช่น วัด โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ เป็นต้นเป็นประจำ	3.33	1.82	ปานกลาง	4.41	0.50	มาก	3.77	0.43	มาก
2. ครูพระใช้วิธีการสอนหลักสูตรฯ เข้าใจง่ายและมีการยกนิทานมาประกอบ	4.14	1.01	มาก	3.86	1.55	มาก	3.96	0.20	มาก
3. ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการค้นคว้าหลักสูตรฯ ทางอินเตอร์เน็ต	4.62	0.80	มากที่สุด	4.45	1.05	มาก	3.74	0.53	มาก
4. ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการปฏิบัติจริง เช่น การนั่งสมาธิ การสมาทานศีลก่อนเรียน เป็นต้น	3.05	1.77	ปานกลาง	4.96	0.18	มากที่สุด	3.74	0.44	มาก
5. ครูพระสอนให้นักเรียนเรียนรู้ธรรมะจากสถานการณ์ปัญหาในเหตุการณ์ปัจจุบันที่สามารถเชื่อมโยงกับหลักสูตรฯ ได้	3.81	1.75	มาก	4.59	0.50	มากที่สุด	3.77	0.43	มาก
รวม	3.79	1.43	มาก	4.45	0.76	มาก	3.79	0.41	มาก

จากตารางที่ 4.23 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านวิธีการสอน โดยรวม การศึกษาระดับประถมศึกษา การศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ การศึกษาระดับประถมศึกษา พบว่า ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการค้นคว้ากิจกรรมทางอินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระใช้วิธีการสอนหลักธรรมเข้าใจง่ายและมีการยกนิทานมาประกอบ และครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการปฏิบัติจริง เช่นการนั่งสมาธิ การสมาทานศีลก่อนเรียน เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

การศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. พบว่า ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการปฏิบัติจริง เช่นการนั่งสมาธิ การสมาทานศีลก่อนเรียน เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ครูพระสอนให้นักเรียนเรียนรู้ธรรมะจากการถามปัญหาในเหตุการณ์ปัจจุบันที่สามารถเชื่อมโยงกับหลักธรรมได้ และครูพระใช้วิธีการสอนหลักธรรมเข้าใจง่ายและมีการยกนิทานมาประกอบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป พบว่า ครูพระใช้วิธีการสอนหลักธรรมเข้าใจง่ายและมีการยกนิทานมาประกอบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระนำนักเรียนศึกษาเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน เช่นวัด โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ เป็นต้นเป็นประจำ ครูพระสอนให้นักเรียนเรียนรู้ธรรมะจากการถามปัญหาในเหตุการณ์ปัจจุบันที่สามารถเชื่อมโยงกับหลักธรรมได้ และครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการค้นคว้ากิจกรรมทางอินเทอร์เน็ต ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการปฏิบัติจริง เช่นการนั่งสมาธิ การสมาทานศีลก่อนเรียน เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการจัดกิจกรรมการสอน จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านการจัดกิจกรรมการสอน	ระดับความพึงพอใจ								
	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส.			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ครูพระจัดกิจกรรมการสอนโดยบูรณาการหลัก คีต สมานธิปัญญากับการใช้ในชีวิตประจำวัน	4.05	1.56	มาก	4.90	0.31	มากที่สุด	3.79	0.41	มาก
2. ครูพระจัดกิจกรรมการสอนส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์รับผิดชอบตนเอง ความตรงต่อ พึ่งตนเอง เสียซึ่งด้วยความสุจริต	3.48	1.75	ปานกลาง	4.52	0.51	มากที่สุด	3.89	0.31	มาก
3. ครูพระจัดกิจกรรมให้พระสาวคนต้นนั่งสมาธิทุกคาบเรียน	3.67	1.77	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด	3.91	0.54	มาก
4. ครูพระจัดกิจกรรมสมาทานศีล 5 ทำบุญตักบาตรทุกวันพระในโรงเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	3.59	0.97	มาก
รวม	4.05	1.27	มาก	4.85	0.21	มากที่สุด	3.80	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.24 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านการจัดกิจกรรมการสอน โดยรวม การศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. อยู่ในระดับมากที่สุด การศึกษาระดับประถมศึกษา การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ การศึกษาระดับประถมศึกษา พบว่า ครูพระจัดกิจกรรมสมาทานศีล 5 ทำบุญตักบาตรทุกวันพระใน โรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ครูพระจัดกิจกรรมการสอนโดยบูรณาการหลัก ศีล สมาธิ ปัญญากับการใช้ในชีวิตประจำวัน และครูพระจัดกิจกรรมการส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเอง ความตรงต่อ พึ่งตนเองเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

การศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. พบว่า ครูพระจัดกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ นั่งสมาธิทุกคาบเรียน ครูพระจัดกิจกรรมสมาทานศีล 5 ทำบุญตักบาตรทุกวันพระใน โรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ครูพระจัดกิจกรรมการสอนโดยบูรณาการหลัก ศีล สมาธิ ปัญญากับการใช้ในชีวิตประจำวัน และครูพระจัดกิจกรรมการส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเอง ความตรงต่อ พึ่งตนเองเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป พบว่า ครูพระจัดกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ นั่งสมาธิทุกคาบเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ครูพระจัดกิจกรรมการส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเอง ความตรงต่อ พึ่งตนเองเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต และครูพระจัดกิจกรรมสมาทานศีล 5 ทำบุญตักบาตรทุกวันพระใน โรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการใช้สื่อการสอน จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านการใช้สื่อการสอน	ระดับความพึงพอใจ								
	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส.		ปริญญาตรีขึ้นไป				
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพการ์ตูน หรือสไลด์ เป็นต้น	4.62	0.80	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	3.83	1.29	มาก
2. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทเทป โทรทัศน์ ซีดี ธรรมะเกี่ยวกับธรรมะของนักปราชญ์ทางศาสนา	4.00	1.38	มาก	4.27	1.39	มาก	4.00	0.00	มาก
3. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทหนังสือหรือเอกสาร	4.09	1.22	มาก	3.93	1.51	มาก	3.89	0.31	มาก
4. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา	2.81	1.57	ปานกลาง	4.79	0.41	มากที่สุด	3.91	0.28	มาก
รวม	3.88	1.24	มาก	4.50	0.83	มาก	3.91	0.47	มาก

จากตารางที่ 4.25 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านการใช้สื่อการสอน โดยรวม การศึกษาระดับประถมศึกษา การศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ การศึกษาระดับประถมศึกษา พบว่า ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพการ์ตูน หรือสไลด์ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทหนังสือหรือเอกสาร และครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

การศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. พบว่า ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพการ์ตูน หรือสไลด์ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา และครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทหนังสือหรือเอกสาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป พบว่า ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทเทปโทรทัศน์ ซีดีธรรมะเกี่ยวกับธรรมะของนักปราชญ์ทางศาสนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา และครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพการ์ตูน หรือสไลด์ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโอบต้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอาชีพ

ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม	ระดับความพึงพอใจ								
	เกษตรกรรม/รับจ้าง		ราชการ/รัฐวิสาหกิจ		ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว				
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านบุคลิกภาพ	3.76	1.67	มาก	4.17	0.67	มาก	3.85	0.51	มาก
2. ด้านวิธีการสอน	4.01	1.52	มาก	4.25	0.39	มาก	3.69	0.47	มาก
3. ด้านการจัดกิจกรรมการสอน	4.37	1.12	มาก	4.38	0.62	มาก	3.72	0.50	มาก
4. ด้านการใช้สื่อการสอน	3.94	1.38	มาก	4.34	0.73	มาก	3.93	0.39	มาก
รวม	4.02	1.42	มาก	4.29	0.60	มาก	3.80	0.47	มาก

จากตารางที่ 4.26 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อาชีพเกษตรกรรม/รับจ้าง อาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อาชีพเกษตรกรรม/รับจ้าง พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านวิธีการสอน และด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจ พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านวิธีการสอน และด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว พบว่า ด้านการใช้สื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านบุคลิกภาพ และด้านวิธีการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโปลต อำเภอมือง จังหวัดนครราชสีมา ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามอาชีพ

ด้านบุคลิกภาพ	ระดับความพึงพอใจ									
	เกษตรกรม/รับจ้าง			ราชการ/รัฐวิสาหกิจ			ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว			
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
1. ครูพระมีเมตตากรุณา เอื้ออาทร มีกิจรรม่าเคารพศรัทธา	3.81	1.69	มาก	4.35	0.95	มาก	4.64	0.49	มากที่สุด	
2. ครูพระปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเรื่องมารยาทและความประพฤติที่ดีงามตามหลักพระพุทธศาสนา	3.69	1.75	มาก	4.70	0.46	มากที่สุด	3.81	0.40	มาก	
3. ครูพระยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน	4.28	1.32	มาก	3.44	1.21	ปานกลาง	3.55	0.67	มาก	
4. ครูพระเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นซักถามข้อสงสัย	3.47	1.79	ปานกลาง	4.09	0.29	มาก	3.61	0.49	มาก	
5. ครูพระกล่าววาจาสุภาพกับนักเรียนเสมอ	3.56	1.79	มาก	4.26	0.45	มาก	3.64	0.49	มาก	
รวม	3.76	1.67	มาก	4.17	0.67	มาก	3.85	0.51	มาก	

จากตารางที่ 4.27 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านบุคลิกภาพ โดยรวม อาชีพเกษตรกรรม/รับจ้าง อาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาชีพเกษตรกรรม/รับจ้าง พบว่า ครูพระยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระมีเมตตากรุณา เอื้ออาทร มีกิริยาน่าเคารพศรัทธา และครูพระเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นซักถามข้อสงสัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจ พบว่า ครูพระปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเรื่องมารยาทและความประพฤติที่ดั่งงามตามหลักพระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระมีเมตตากรุณา เอื้ออาทร มีกิริยาน่าเคารพศรัทธา และครูพระยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว พบว่า ครูพระมีเมตตากรุณา เอื้ออาทร มีกิริยาน่าเคารพศรัทธา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเรื่องมารยาทและความประพฤติที่ดั่งงามตามหลักพระพุทธศาสนา และครูพระยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโอบต้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ด้านวิธีการสอน จำแนกตามอาชีพ

ด้านวิธีการสอน	ระดับความพึงพอใจ									
	เกษตรกรรม/รับจ้าง		ราชการ/รัฐวิสาหกิจ		ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว					
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
1. ครูพระนำนักเรียนศึกษาเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน เช่น วัด โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ เป็นต้นเป็นประจำ	3.91	1.67	มาก	4.03	0.17	มาก	3.64	0.49	มาก	
2. ครูพระใช้วิธีการสอนหลักธรรมเข้าใจง่ายและมีกรยกนิทานมาประกอบ	3.69	1.57	มาก	4.26	0.45	มาก	3.93	0.25	มาก	
3. ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการค้นคว้าหลักธรรมทางอินเทอร์เน็ต	4.50	1.13	มาก	4.29	0.46	มาก	3.61	0.61	มาก	
4. ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการปฏิบัติจริง เช่น การนั่งสมาธิ การสวดมนต์ก่อนเรียน เป็นต้น	3.72	1.71	มาก	4.50	0.50	มาก	3.61	0.49	มาก	
5. ครูพระสอนให้นักเรียนเรียนรู้ธรรมะจากการถามปัญหาในเหตุการณ์ปัจจุบันที่สามารถเชื่อมโยงกับหลักธรรมได้	4.22	1.52	มาก	4.18	0.39	มาก	3.64	0.49	มาก	
รวม	4.01	1.52	มาก	4.25	0.39	มาก	3.69	0.47	มาก	

จากตารางที่ 4.28 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านวิธีการสอน โดยรวม อาชีพเกษตรกรรม/รับจ้าง อาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาชีพเกษตรกรรม/รับจ้าง พบว่า ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการค้นคว้าหลักสูตรทางอินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระสอนให้นักเรียนเรียนรู้ธรรมะจากการถามปัญหาในเหตุการณ์ปัจจุบันที่สามารถเชื่อมโยงกับหลักสูตรได้ และครูพระใช้วิธีการสอนหลักสูตรเข้าใจง่ายและมีการยกนิทานมาประกอบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจ พบว่า ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการปฏิบัติจริง เช่นการนั่งสมาธิ การสมาทานศีลก่อนเรียน เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการค้นคว้าหลักสูตรทางอินเทอร์เน็ต และครูพระนำนักเรียนศึกษาเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน เช่นวัด โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ เป็นต้นเป็นประจำ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว พบว่า ครูพระใช้วิธีการสอนหลักสูตรเข้าใจง่ายและมีการยกนิทานมาประกอบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระนำนักเรียนศึกษาเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน เช่นวัด โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ เป็นต้นเป็นประจำ ครูพระสอนให้นักเรียนเรียนรู้ธรรมะจากการถามปัญหาในเหตุการณ์ปัจจุบันที่สามารถเชื่อมโยงกับหลักสูตรได้ และครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการค้นคว้าหลักสูตรทางอินเทอร์เน็ต ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการปฏิบัติจริง เช่นการนั่งสมาธิ การสมาทานศีลก่อนเรียน เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.29 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการจัดกิจกรรมการสอน จำนวนตามอาชีพ

ด้านการจัดกิจกรรมการสอน	ระดับความพึงพอใจ								
	เกษตรกรรม/รับจ้าง		ราชการ/รัฐวิสาหกิจ		ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว				
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ครูพระจัดกิจกรรมการสอนโดยบูรณาการหลัก ศีล สมบัติ ปัญญากับการใช้ในชีวิตประจำวัน	4.37	1.34	มาก	4.44	0.50	มาก	3.68	0.47	มาก
2. ครูพระจัดกิจกรรมส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์รับผิดชอบ ต่อตนเอง ความตรงต่อ พึ่งตนเอง เลี้ยงชีพด้วยความสุจริต	4.00	1.59	มาก	4.12	0.33	มาก	3.84	0.37	มาก
3. ครูพระจัดกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ นั่งสมาธิทุกคาบเรียน	4.12	1.56	มาก	4.68	0.47	มากที่สุด	3.71	0.46	มาก
4. ครูพระจัดกิจกรรมสวดมนต์ 5 ทำบุญตักบาตรทุกวันพระ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.29	1.19	มาก	3.64	0.71	มาก
รวม	4.37	1.12	มาก	4.38	0.62	มาก	3.72	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.29 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านการจัดกิจกรรมการสอน โดยรวม อาชีพเกษตรกรรม/รับจ้าง อาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาชีพเกษตรกรรม/รับจ้าง พบว่า ครูพระจัดกิจกรรมสมาทานศีล 5 ทำบุญตักบาตรทุกวันพระในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระจัดกิจกรรมการสอนโดยบูรณาการหลัก ศีล สมาธิ ปัญญากับการใช้ในชีวิตประจำวัน และครูพระจัดกิจกรรมการส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเอง ความตรงต่อ พึ่งตนเองเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจ พบว่า ครูพระจัดกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ นั่งสมาธิทุกคาบเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระจัดกิจกรรมการสอนโดยบูรณาการหลัก ศีล สมาธิ ปัญญากับการใช้ในชีวิตประจำวัน และครูพระจัดกิจกรรมการส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเอง ความตรงต่อ พึ่งตนเองเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว พบว่า ครูพระจัดกิจกรรมการส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเอง ความตรงต่อ พึ่งตนเองเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระจัดกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ นั่งสมาธิทุกคาบเรียน และครูพระจัดกิจกรรมสมาทานศีล 5 ทำบุญตักบาตรทุกวันพระในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการใช้สื่อการสอน จำแนกตามอาชีพ

ด้านการใช้สื่อการสอน	ระดับความพึงพอใจ								
	เกณฑ์กรรม/รับจ้าง		ราชการ/รัฐวิสาหกิจ		ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว				
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพการ์ตูน หรือสไลด์ เป็นต้น	4.75	0.67	มากที่สุด	4.26	1.48	มาก	4.03	0.84	มาก
2. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทเทป โทรทัศน์ ซีดี ธรรมะเกี่ยวกับกรรมของนักปราชญ์ทางศาสนา	3.84	1.61	มาก	4.38	0.49	มาก	4.00	0.00	มาก
3. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทหนังสือหรือเอกสาร	3.62	1.58	มาก	4.35	0.48	มาก	3.84	0.37	มาก
4. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา	3.56	1.64	มาก	4.35	0.48	มาก	3.87	0.34	มาก
รวม	3.94	1.38	มาก	4.34	0.73	มาก	3.93	0.39	มาก

จากตารางที่ 4.30 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านการใช้สื่อการสอน โดยรวม อาชีพเกษตรกรรม/รับจ้าง อาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาชีพเกษตรกรรม/รับจ้าง พบว่า ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพการ์ตูน หรือสไลด์ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทเทปโทรทัศน์ ซีดีธรรมะเกี่ยวกับธรรมะของนักปราชญ์ทางศาสนา และครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจ พบว่า ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทเทปโทรทัศน์ ซีดีธรรมะเกี่ยวกับธรรมะของนักปราชญ์ทางศาสนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทหนังสือหรือเอกสาร ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา และครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทหนังสือหรือเอกสาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว พบว่า ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพการ์ตูน หรือสไลด์ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทเทปโทรทัศน์ ซีดีธรรมะเกี่ยวกับธรรมะของนักปราชญ์ทางศาสนา และครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทหนังสือหรือเอกสาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง

ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม	ระดับความพึงพอใจ									
	ต่ำกว่า 10,000 บาท			10,000-20,000 บาท			20,001 บาทขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
1. ด้านบุคลิกภาพ	3.81	1.69	มาก	4.15	0.52	มาก	3.82	0.49	มาก	
2. ด้านวิธีการสอน	4.12	1.45	มาก	4.12	0.26	มาก	3.62	0.49	มาก	
3. ด้านการจัดกิจกรรมการสอน	4.45	1.06	มาก	4.17	0.57	มาก	3.74	0.45	มาก	
4. ด้านการใช้สื่อการสอน	4.09	1.33	มาก	4.18	0.70	มาก	3.92	0.35	มาก	
รวม	4.12	1.38	มาก	4.16	0.51	มาก	3.77	0.45	มาก	

จากตารางที่ 4.31 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท รายได้ 10,000-20,000 บาท รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านวิธีการสอน และด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ 10,000-20,000 บาท พบว่า ด้านการใช้สื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการจัดกิจกรรมการสอน และด้านวิธีการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป พบว่า ด้านการใช้สื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านบุคลิกภาพ และด้านวิธีการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.32 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง

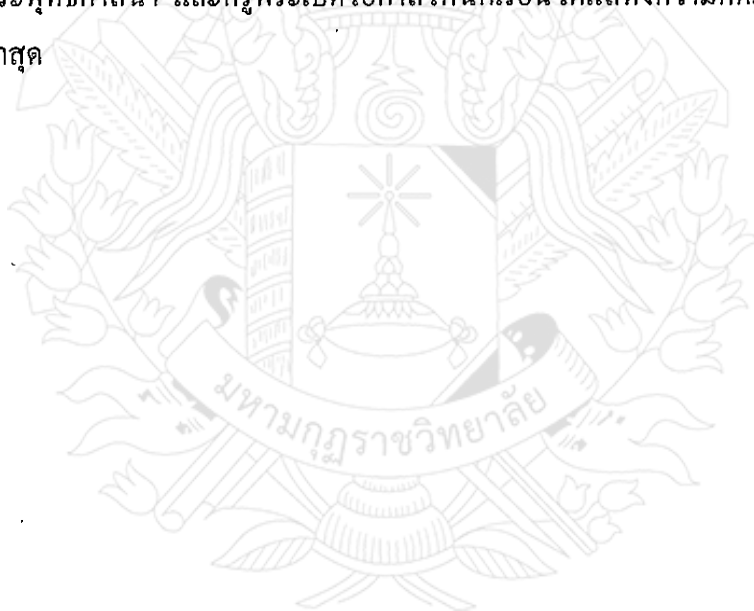
ด้านบุคลิกภาพ	ระดับความพึงพอใจ									
	ต่ำกว่า 10,000 บาท			10,000-20,000 บาท			20,001 บาทขึ้นไป			แปลผล
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
1. ครูพระมีเมตตากรุณา เอื้ออาทร มีกิจริยานาตาพรศรัทธา	3.97	1.62	มาก	4.37	0.94	มาก	4.56	0.51	มากที่สุด	
2. ครูพระปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเรื่องมารยาทและความประพฤติที่ดีงามตามหลักพระพุทธศาสนา	3.86	1.68	มาก	4.54	0.50	มากที่สุด	3.76	0.43	มาก	
3. ครูพระยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน	3.84	1.67	มาก	3.71	0.82	มาก	3.68	0.48	มาก	
4. ครูพระเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นซักถามข้อสงสัย	3.62	1.72	มาก	4.00	0.00	มาก	3.52	0.51	มาก	
5. ครูพระกล่าววาจาสุภาพกับนักเรียนเสมอ	3.76	1.74	มาก	4.11	0.32	มาก	3.56	0.51	มาก	
รวม	3.81	1.69	มาก	4.15	0.52	มาก	3.82	0.49	มาก	

จากตารางที่ 4.32 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านบุคลิกภาพ โดยรวม รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท รายได้ 10,000-20,000 บาท รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท พบว่า ครูพระมีเมตตากรุณา เอื้ออาทร มีกิริยาน่าเคารพศรัทธา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเรื่องมารยาทและความประพฤติที่ดั่งงามตามหลักพระพุทธศาสนา และครูพระเปิด โอกาสให้นักเรียน ได้แสดงความคิดเห็นซักถามข้อสงสัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ 10,000-20,000 บาท พบว่า ครูพระปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเรื่องมารยาทและความประพฤติที่ดั่งงามตามหลักพระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระมีเมตตากรุณา เอื้ออาทร มีกิริยาน่าเคารพศรัทธา และครูพระยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป พบว่า ครูพระมีเมตตากรุณา เอื้ออาทร มีกิริยาน่าเคารพศรัทธา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเรื่องมารยาทและความประพฤติที่ดั่งงามตามหลักพระพุทธศาสนา และครูพระเปิด โอกาสให้นักเรียน ได้แสดงความคิดเห็นซักถามข้อสงสัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.33 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ด้านวิธีการสอน จำนวนรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง

ด้านวิธีการสอน	ระดับความพึงพอใจ									
	ต่ำกว่า 10,000 บาท		10,000-20,000 บาท			20,001 บาทขึ้นไป				
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
1. ครูพระนำนักเรียนศึกษาเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน เช่น วัด โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ เป็นต้นเป็นประจำ	3.94	1.56	มาก	4.00	0.00	มาก	3.56	0.51	มาก	
2. ครูพระใช้วิธีการสอนหลักธรรมเข้าใจง่ายและมีกิจกรรมนิทานมาประกอบ	3.86	1.53	มาก	4.11	0.32	มาก	3.92	0.28	มาก	
3. ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการค้นคว้าหลักธรรมทางอิน-เตอร์เน็ต	4.57	1.07	มากที่สุด	4.14	0.35	มาก	3.52	0.65	มาก	
4. ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการปฏิบัติจริง เช่น การนั่งสมาธิ การสวดมนต์ก่อนเรียน เป็นต้น	3.89	1.65	มาก	4.34	0.48	มาก	3.52	0.51	มาก	
5. ครูพระสอนให้นักเรียนเรียนรู้ธรรมะจากการถามปัญหาในเหตุการณ์ปัจจุบันที่สามารถเชื่อมโยงกับหลักธรรมได้	4.32	1.43	มาก	4.03	0.17	มาก	3.56	0.51	มาก	
รวม	4.12	1.45	มาก	4.12	0.26	มาก	3.62	0.49	มาก	

จากตารางที่ 4.33 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านวิธีการสอน โดยรวม รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท รายได้ 10,000-20,000 บาท รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท พบว่า ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการค้นคว้ากิจกรรมทางอินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระสอนให้นักเรียนเรียนรู้ธรรมะจากการถามปัญหาในเหตุการณ์ปัจจุบันที่สามารถเชื่อมโยงกับกิจกรรมได้ และครูพระใช้วิธีการสอนหลักธรรมเข้าใจง่ายและมีการยกนิทานมาประกอบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ 10,000-20,000 บาท พบว่า ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการปฏิบัติจริง เช่นการนั่งสมาธิ การสมาทานศีลก่อนเรียน เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการค้นคว้ากิจกรรมทางอินเทอร์เน็ต และครูพระนำนักเรียนศึกษาเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน เช่น วัด โบราณสถาน พิพิธภัณฑน์ เป็นต้นเป็นประจำ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป พบว่า ครูพระใช้วิธีการสอนหลักธรรมเข้าใจง่ายและมีการยกนิทานมาประกอบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระนำนักเรียนศึกษาเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน เช่นวัด โบราณสถาน พิพิธภัณฑน์ เป็นต้นเป็นประจำ ครูพระสอนให้นักเรียนเรียนรู้ธรรมะจากการถามปัญหาในเหตุการณ์ปัจจุบันที่สามารถเชื่อมโยงกับกิจกรรมได้ และครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการค้นคว้ากิจกรรมทางอินเทอร์เน็ต ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการปฏิบัติจริง เช่นการนั่งสมาธิ การสมาทานศีลก่อนเรียน เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.34 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการจัดกิจกรรมการสอน จำนวนรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง

ด้านการจัดกิจกรรมการสอน	ระดับความพึงพอใจ								
	ต่ำกว่า 10,000 บาท		10,000-20,000 บาท		20,001 บาทขึ้นไป				
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ครูพระจัดกิจกรรมการสอนโดยบูรณาการหลัก คีต สมภาชิ ไปด้วยกับการใช้ในชีวิตประจำวัน	4.46	1.26	มาก	4.28	0.46	มาก	3.60	0.50	มาก
2. ครูพระจัดกิจกรรมการส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์รับผิดชอบ ต่อตนเอง ความตรงต่อ ฟังตนเอง เลี้ยงชีพด้วยความสุจริต	4.11	1.50	มาก	4.00	0.00	มาก	3.80	0.41	มาก
3. ครูพระจัดกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ นั่งสมาธิทุกคาบเรียน	4.24	1.48	มาก	4.51	0.51	มากที่สุด	3.64	0.49	มาก
4. ครูพระจัดกิจกรรมสภานาคคีต 5 ทำบุญตักบาตรทุกวันพระ ในโรงเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	3.88	1.32	มาก	3.92	0.40	มาก
รวม	4.45	1.06	มาก	4.17	0.57	มาก	3.74	0.45	มาก

จากตารางที่ 4.34 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านการจัดกิจกรรมการสอน โดยรวม รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท รายได้ 10,000-20,000 บาท รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท พบว่า ครูพระจัดกิจกรรมสมาทานศีล 5 ทำบุญตักบาตรทุกวันพระในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระจัดกิจกรรมการสอน โดยบูรณาการหลัก ศีล สมาธิ ปัญญากับการใช้ในชีวิตประจำวัน และครูพระจัดกิจกรรมการส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเอง ความตรงต่อ พึ่งตนเองเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ 10,000-20,000 บาท พบว่า ครูพระจัดกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ นั่งสมาธิทุกคาบเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระจัดกิจกรรมการสอน โดยบูรณาการหลัก ศีล สมาธิ ปัญญากับการใช้ในชีวิตประจำวัน และครูพระจัดกิจกรรมสมาทานศีล 5 ทำบุญตักบาตรทุกวันพระในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป พบว่า ครูพระจัดกิจกรรมสมาทานศีล 5 ทำบุญตักบาตรทุกวันพระในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูพระจัดกิจกรรมการส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเอง ความตรงต่อ พึ่งตนเองเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต และครูพระจัดกิจกรรมการสอน โดยบูรณาการหลัก ศีล สมาธิ ปัญญากับการใช้ในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.35 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวนการใช้สื่อการสอน จำนวนรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง

ด้านการใช้สื่อการสอน	ระดับความพึงพอใจ									
	ต่ำกว่า 10,000 บาท			10,000-20,000 บาท			20,001 บาทขึ้นไป			แปลผล
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
1. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพการ์ตูน หรือสไลด์ เป็นต้น	4.78	0.63	มากที่สุด	4.11	1.55	มาก	4.04	0.61	มาก	แปลผล
2. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทเทป โทรทัศน์ ซีดี ธรรมชาติเกี่ยวกับธรรมชาติของนักปราชญ์ทางศาสนา	4.00	1.54	มาก	4.23	0.43	มาก	4.00	0.00	มาก	แปลผล
3. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทหนังสือหรือเอกสาร	3.81	1.54	มาก	4.20	0.40	มาก	3.80	0.41	มาก	แปลผล
4. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา	3.76	1.60	มาก	4.20	0.40	มาก	3.84	0.37	มาก	แปลผล
รวม	4.09	1.33	มาก	4.18	0.70	มาก	3.92	0.35	มาก	แปลผล

จากตารางที่ 4.35 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านการใช้สื่อการสอน โดยรวม รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท รายได้ 10,000-20,000 บาท รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท พบว่า ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพการ์ตูน หรือสไลด์ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทเทปโทรทัศน์ ซีดีธรรมะเกี่ยวกับธรรมะของนักปราชญ์ทางศาสนา และครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ 10,000-20,000 บาท พบว่า ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทเทปโทรทัศน์ ซีดีธรรมะเกี่ยวกับธรรมะของนักปราชญ์ทางศาสนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทหนังสือหรือเอกสาร ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา และครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพการ์ตูน หรือสไลด์ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป พบว่า ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพการ์ตูน หรือสไลด์ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทเทปโทรทัศน์ ซีดีธรรมะเกี่ยวกับธรรมะของนักปราชญ์ทางศาสนา และครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทหนังสือหรือเอกสาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย ระดับการศึกษาผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ผู้ปกครอง ต่างกัน

ตารางที่ 4.36 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศต่างกัน

ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม	ระดับความพึงพอใจ				Z	p - value
	ชาย		หญิง			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านบุคลิกภาพ	3.86	1.66	3.98	0.58	-1.67	0.10
2. ด้านวิธีการสอน	4.15	1.42	3.89	0.44	2.30*	0.02
3. ด้านการจัดกิจกรรมการสอน	4.47	1.04	3.96	0.63	3.58***	0.00
4. ด้านการใช้สื่อการสอน	4.13	1.31	4.04	0.60	0.72	0.47
รวม	4.15	1.36	3.97	0.56	2.19*	0.03

*แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

***แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.36 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านการจัดกิจกรรมการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ด้านวิธีการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านบุคลิกภาพ ด้านการใช้สื่อการสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.37 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านบุคลิกภาพ ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	1.360	2	0.680	5.973***	0.000
ภายในกลุ่ม	10.698	94	0.114		
รวม	12.058	96			

*** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.37 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.38 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจ ของนักเรียน ที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านบุคลิกภาพ ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน

เกรดเฉลี่ย	\bar{X}	ต่ำกว่า 2.00	ตั้งแต่ 3.01-4.00	ตั้งแต่ 2.00-3.00
		3.76	3.86	4.04
ต่ำกว่า 2.00	3.76	-	0.10	0.29*
ตั้งแต่ 3.01-4.00	3.86		-	0.19*
ตั้งแต่ 2.00-3.00	4.04			-

จากตารางที่ 4.38 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านบุคลิกภาพ ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00-3.00 มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 มากกว่ากลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01-4.00

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.39 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านวิธีการสอนของ ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	8.197	2	4.098	23.324***	0.000
ภายในกลุ่ม	16.517	94	0.176		
รวม	24.713	96			

***แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.39 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านวิธีการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.40 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านวิธีการสอน ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน

เกรดเฉลี่ย	\bar{X}	ตั้งแต่ 3.01-4.00	ต่ำกว่า 2.00	ตั้งแต่ 2.00-3.00
		3.66	3.75	4.27
ตั้งแต่ 3.01-4.00		-	0.09	0.61*
ต่ำกว่า 2.00			-	0.52*
ตั้งแต่ 2.00-3.00				-

จากตารางที่ 4.40 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านวิธีการสอน ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00-3.00 มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01-4.00 มากกว่ากลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.41 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการจัดกิจกรรมการสอน ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	12.367	2	6.184	20.237***	0.000
ภายในกลุ่ม	28.723	94	0.306		
รวม	41.090	96			

***แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.41 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านการจัดกิจกรรมการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.42 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการจัดกิจกรรมการสอน ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน

เกรดเฉลี่ย	\bar{X}	ตั้งแต่ 3.01-4.00	ต่ำกว่า 2.00	ตั้งแต่ 2.00-3.00
		3.71	3.95	4.50
ตั้งแต่ 3.01-4.00	3.71	-	0.23*	0.79*
ต่ำกว่า 2.00	3.95		-	0.56*
ตั้งแต่ 2.00-3.00	4.50			-

จากตารางที่ 4.42 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการจัดกิจกรรมการสอน ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00-3.00 มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01-4.00 มากกว่ากลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00

กลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01-4.00

ตารางที่ 4.43 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการใช้สื่อการสอน ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	1.367	2	0.684	2.230	0.113
ภายในกลุ่ม	28.826	94	0.307		
รวม	30.193	96			

จากตารางที่ 4.43 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านการใช้สื่อการสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.44 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	4.618	2	2.309	21.851***	0.000
ภายในกลุ่ม	9.934	94	0.106		
รวม	14.552	96			

*** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.44 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.45 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน

เกรดเฉลี่ย	\bar{X}	ตั้งแต่ 3.01-4.00	ต่ำกว่า 2.00	ตั้งแต่ 2.00-3.00
		3.80	3.85	4.25
ตั้งแต่ 3.01-4.00	3.80	-	0.06	0.46*
ต่ำกว่า 2.00	3.85		-	0.40*
ตั้งแต่ 2.00-3.00	4.25			-

จากตารางที่ 4.45 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00-3.00 มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01-4.00 มากกว่ากลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.46 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านบุคลิกภาพ ที่มีระดับการศึกษาผู้ปกครองต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	1.695	2	0.847	7.686***	0.000
ภายในกลุ่ม	10.363	94	0.110		
รวม	12.058	96			

***แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.46 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีระดับการศึกษาผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.47 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านบุคลิกภาพ ที่มีระดับการศึกษาผู้ปกครองต่างกัน

ระดับการศึกษาผู้ปกครอง	\bar{X}	ประถมศึกษา	ปริญญาตรีขึ้นไป	มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส.
		3.74	3.91	4.11
ประถมศึกษา	3.74	-	0.17	0.37*
ปริญญาตรีขึ้นไป	3.91		-	0.20*
มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส.	4.11			-

จากตารางที่ 4.47 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านบุคลิกภาพ ที่มีระดับการศึกษาผู้ปกครองต่างกัน เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.48 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านวิธีการสอน ที่มีระดับการศึกษาผู้ปกครองต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	8.884	2	4.442	26.380***	0.000
ภายในกลุ่ม	15.829	94	0.168		
รวม	24.713	96			

***แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.48 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีระดับการศึกษาผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านวิธีการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.49 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านวิธีการสอน ที่มีระดับการศึกษาผู้ปกครองต่างกัน

ระดับการศึกษาผู้ปกครอง	\bar{X}	ประถมศึกษา	ปริญญาตรีขึ้นไป	มัธยมศึกษา/ ปวช./ปวส.
		3.79	3.79	4.45
ประถมศึกษา	3.79	-	0.00	0.66*
ปริญญาตรีขึ้นไป	3.79		-	0.66*
มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส.	4.45			-

จากตารางที่ 4.49 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านวิธีการสอน ที่มีระดับการศึกษาผู้ปกครองต่างกัน เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.50 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการจัดกิจกรรมการสอน ที่มีระดับการศึกษาผู้ปกครองต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	20.368	2	10.184	46.198***	0.000
ภายในกลุ่ม	20.722	94	0.220		
รวม	41.090	96			

***แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.50 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีระดับการศึกษาผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านการจัดกิจกรรมการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.51 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการจัดกิจกรรมการสอน ที่มีระดับการศึกษาผู้ปกครองต่างกัน

ระดับการศึกษาผู้ปกครอง	\bar{X}	ปริญญาตรี ขึ้นไป	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา/ปวช./ ปวส.
		3.80	4.05	4.85
ปริญญาตรีขึ้นไป	3.80	-	0.25*	1.05*
ประถมศึกษา	4.05	-	-	0.80*
มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส.	4.85	-	-	-

จากตารางที่ 4.51 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการจัดกิจกรรมการสอน ที่มีระดับการศึกษาผู้ปกครองต่างกัน เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมมากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา

กลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป

ตารางที่ 4.52 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการใช้สื่อการสอน ที่มีระดับการศึกษาผู้ปกครองต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	7.313	2	3.656	15.021***	0.000
ภายในกลุ่ม	22.881	94	0.243		
รวม	30.193	96			

*** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.52 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีระดับการศึกษาผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านการใช้สื่อการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.53 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการใช้สื่อการสอน ที่มีระดับการศึกษาผู้ปกครองต่างกัน

ระดับการศึกษาผู้ปกครอง	\bar{X}	ประถมศึกษา	ปริญญาตรีขึ้นไป	มัธยมศึกษา/ ปวช./ปวส.
		3.88	3.91	4.50
ประถมศึกษา	3.88	-	0.03	0.62*
ปริญญาตรีขึ้นไป	3.91	-	-	0.59*
มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส.	4.50	-	-	-

จากตารางที่ 4.53 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการใช้สื่อการสอน ที่มีระดับการศึกษาผู้ปกครองต่างกัน เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป

ตารางที่ 4.54 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีระดับการศึกษาผู้ปกครองต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	7.882	2	3.941	55.537***	0.000
ภายในกลุ่ม	6.670	94	0.071		
รวม	14.552	96			

***แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.54 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีระดับการศึกษาผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.55 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีระดับการศึกษาผู้ปกครองต่างกัน

ระดับการศึกษาผู้ปกครอง	\bar{X}	ปริญญาตรีขึ้นไป	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส.
		3.85	3.86	4.48
ปริญญาตรีขึ้นไป	3.85	-	0.01	0.63*
ประถมศึกษา	3.86		-	0.61*
มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส.	4.48			-

จากตารางที่ 4.55 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม ที่มีระดับการศึกษาผู้ปกครองต่างกัน เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.56 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านบุคลิกภาพ ที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	3.055	2	1.527	15.947***	0.000
ภายในกลุ่ม	9.003	94	0.096		
รวม	12.058	96			

*** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.56 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.57 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านบุคลิกภาพ ที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัน

อาชีพผู้ปกครอง	\bar{X}	เกษตรกรรม/ รับจ้าง	ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว	ราชการ/ รัฐวิสาหกิจ
		3.76	3.85	4.17
เกษตรกรรม/รับจ้าง	3.76	-	0.09	0.41*
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	3.85	-	-	0.32*
ราชการ/รัฐวิสาหกิจ	4.17	-	-	-

จากตารางที่ 4.57 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านบุคลิกภาพ ที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัน เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีอาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มีอาชีพเกษตรกรรม/รับจ้าง มากกว่ากลุ่มที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.58 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านวิธีการสอน ที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	5.143	2	2.571	12.351***	0.000
ภายในกลุ่ม	19.571	94	0.208		
รวม	24.713	96			

***แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.58 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านวิธีการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.59 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านวิธีการสอน ที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัน

อาชีพผู้ปกครอง	\bar{X}	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	เกษตรกร/รับจ้าง	ราชการ/รัฐวิสาหกิจ
		3.69	4.01	4.25
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	3.69	-	0.31*	0.56*
เกษตรกร/รับจ้าง	4.01		-	0.25*
ราชการ/รัฐวิสาหกิจ	4.25			-

จากตารางที่ 4.59 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านวิธีการสอน ที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัน เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีอาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มากกว่ากลุ่มที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง

กลุ่มที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

ตารางที่ 4.60 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการจัดกิจกรรมการสอน ที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	9.218	2	4.609	13.593***	0.000
ภายในกลุ่ม	31.872	94	0.339		
รวม	41.090	96			

***แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.60 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านการจัดกิจกรรมการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.61 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการจัดกิจกรรมการสอน ที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัน

อาชีพผู้ปกครอง	\bar{X}	ค้าขาย/ธุรกิจ	เกษตรกรรม/รับจ้าง	ราชการ/รัฐวิสาหกิจ
		ส่วนตัว	รับจ้าง	รับจ้าง
		3.72	4.37	4.38
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	3.72	-	0.65*	0.66*
เกษตรกรรม/รับจ้าง	4.37		-	0.01
ราชการ/รัฐวิสาหกิจ	4.38			-

จากตารางที่ 4.61 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการจัดกิจกรรมการสอน ที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัน เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีอาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

กลุ่มที่มีอาชีพเกษตรกรรม/รับจ้าง มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.62 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการใช้สื่อการสอน ที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	3.495	2	1.748	6.153***	0.000
ภายในกลุ่ม	26.698	94	0.284		
รวม	30.193	96			

***แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.62 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านการใช้สื่อการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.63 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการใช้สื่อการสอน ที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัน

อาชีพผู้ปกครอง	\bar{X}	คำขาย/ธุรกิจ	เกษตรกรรม/ รับจ้าง	ราชการ/ รัฐวิสาหกิจ
		ส่วนตัว		
		3.93	3.94	4.34
คำขาย/ธุรกิจส่วนตัว	3.93	-	0.01	0.40*
เกษตรกรรม/รับจ้าง	3.94		-	0.39*
ราชการ/รัฐวิสาหกิจ	4.34			-

จากตารางที่ 4.63 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการใช้สื่อการสอน ที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัน เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีอาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มากกว่ากลุ่มที่มีอาชีพเกษตรกรรม/รับจ้าง ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.64 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	3.871	2	1.935	17.032***	0.000
ภายในกลุ่ม	10.682	94	0.114		
รวม	14.552	96			

*** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.64 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.65 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ของนักเรียน ที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัน

อาชีพผู้ปกครอง	\bar{X}	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	เกษตรกร/รับจ้าง	ราชการ/รัฐวิสาหกิจ
		3.80	4.02	4.29
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	3.80	-	0.22*	0.49*
เกษตรกร/รับจ้าง	4.02		-	0.26*
ราชการ/รัฐวิสาหกิจ	4.29			-

จากตารางที่ 4.65 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม ที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัน เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีอาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มากกว่ากลุ่มที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง

กลุ่มที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

ตารางที่ 4.66 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านบุคลิกภาพ ของนักเรียน ที่มีรายได้ต่อเดือนผู้ปกครองต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	2.521	2	1.261	12.424***	0.000
ภายในกลุ่ม	9.537	94	0.101		
รวม	12.058	96			

***แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.66 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีรายได้ต่อเดือนผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.67 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านบุคลิกภาพ ที่มีรายได้ต่อเดือนผู้ปกครองต่างกัน

รายได้ต่อเดือนผู้ปกครอง	\bar{X}	ต่ำกว่า 10,000 บาท	20,001 บาท ขึ้นไป	10,000-20,000 บาท
		3.81	3.82	4.15
ต่ำกว่า 10,000 บาท	3.81	-	0.01	0.34*
20,001 บาทขึ้นไป	3.82	-	-	0.33*
10,000-20,000 บาท	4.15	-	-	-

จากตารางที่ 4.67 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านบุคลิกภาพ มีรายได้ต่อเดือนผู้ปกครองต่างกัน เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ 10,000-20,000 บาท มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท มากกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.68 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านวิธีการสอน ที่มีรายได้ต่อเดือนผู้ปกครองต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	4.756	2	2.378	11.201***	0.000
ภายในกลุ่ม	19.957	94	0.121		
รวม	24.713	96			

***แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.68 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีรายได้ต่อเดือนผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านวิธีการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.69 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านวิธีการสอน ที่มีรายได้ต่อเดือนผู้ปกครองต่างกัน

รายได้ต่อเดือนผู้ปกครอง	\bar{X}	20,001 บาทขึ้นไป	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,000-20,000 บาท
		3.62	4.12	4.12
20,001 บาทขึ้นไป	3.62	-	0.51*	0.51*
ต่ำกว่า 10,000 บาท	4.12		-	0.00
10,000-20,000 บาท	4.12			-

จากตารางที่ 4.69 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านวิธีการสอน มีรายได้ต่อเดือนผู้ปกครองต่างกัน เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ 10,000-20,000 บาท มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป

กลุ่มที่มีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.70 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม
ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการจัดกิจกรรมการ
สอน ของนักเรียน ที่มีรายได้ต่อเดือนผู้ปกครองต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	7.579	2	3.790	10.630***	0.000
ภายในกลุ่ม	33.511	94	0.357		
รวม	41.090	96			

***แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.70 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัด
โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีรายได้ต่อเดือนผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจต่อ
คุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านการจัดกิจกรรมการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.71 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักเรียน ที่
มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการจัดกิจกรรมการสอน ที่มีรายได้ต่อเดือนผู้ปกครอง
ต่างกัน

รายได้ต่อเดือน ผู้ปกครอง	\bar{X}	20,001 บาทขึ้นไป	10,000-20,000 บาท	ต่ำกว่า 10,000 บาท
		3.74	4.17	4.45
20,001 บาทขึ้นไป	3.74	-	0.43*	0.43*
10,000-20,000 บาท	4.17		-	0.28*
ต่ำกว่า 10,000 บาท	4.45			-

จากตารางที่ 4.71 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ
คุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ด้านการจัดกิจกรรมการสอน มีรายได้ต่อเดือนผู้ปกครองต่างกัน เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ ต่ำ
กว่า 10,000 บาท มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มี
รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป มากกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 10,000-20,000 บาท

กลุ่มที่มีรายได้ 10,000-20,000 บาท มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป

ตารางที่ 4.72 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการใช้สื่อการสอน ที่มีรายได้ต่อเดือนผู้ปกครองต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	1.033	2	0.517	1.666	0.195
ภายในกลุ่ม	29.160	94	0.310		
รวม	30.193	96			

จากตารางที่ 4.72 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีรายได้ต่อเดือนผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านการใช้สื่อการสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.73 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีรายได้ต่อเดือนผู้ปกครองต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	2.490	2	1.245	9.702***	0.000
ภายในกลุ่ม	12.062	94	0.128		
รวม	14.552	96			

***แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.73 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีรายได้ต่อเดือนผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.74 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักเรียนที่มี
ต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัด
นครศรีธรรมราช ที่มีรายได้ต่อเดือนผู้ปกครองต่างกัน

รายได้ต่อเดือนผู้ปกครอง	\bar{X}	20,001 บาทขึ้นไป	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,000-20,000 บาท
		ไป	บาท	บาท
		3.77	4.12	4.16
20,001 บาทขึ้นไป	3.77	-	0.34*	0.38*
ต่ำกว่า 10,000 บาท	4.12		-	0.04
10,000-20,000 บาท	4.16			-

จากตารางที่ 4.74 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ
คุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
โดยรวม ที่มีรายได้ต่อเดือนผู้ปกครองต่างกัน เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ 10,000-20,000 บาท มี
ความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป

กลุ่มที่มีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอน
ศีลธรรม มากกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตอนที่ 5 ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะที่ดี
ของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 4.75 แสดงค่าความถี่แนวทางส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน
วัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

แนวทางส่งเสริม	ความถี่
ด้านบุคลิกภาพ	
1. ครูพระควรให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นมากขึ้น	15
2. ครูพระควรให้นักเรียนได้มีโอกาสซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ	14
รวม	29
ด้านวิธีการสอน	
1. ครูพระควรสอนอธิบายเนื้อหาเปรียบเทียบกับคน สัตว์ หรือสิ่งของ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ มองเห็นภาพ เกิดมโนทัศน์ง่าย ชัดเจน และสมจริง	10
2. ครูพระควรสอนการแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจสี่ ให้เข้าใจง่าย	10
3. ครูพระควรสอนให้นักเรียนมีการปฏิบัติตามหลักธรรมให้มากขึ้น	7
รวม	27
ด้านการจัดกิจกรรมการสอน	
1. ครูพระควรจัดกิจกรรมโดยให้นักเรียนได้แสดงออกและมีส่วนร่วม	8
2. ครูพระควรจัดกิจกรรมโดยฝึกฝนวิธีการแสวงหาความรู้และวิธีการแก้ปัญหา	6
3. ครูพระควรจัดกิจกรรมโดยสร้างบรรยากาศที่รื่นรมย์สนุกสนาน	5
รวม	19
ด้านการใช้สื่อการสอน	
1. ครูพระควรมีการพัฒนาสื่อการสอนที่ทันสมัย และเข้าใจง่าย	7
2. ครูพระควรใช้สื่อเทคโนโลยี เช่น พระไตรปิฎกออนไลน์ ช่วยในการสอน	7
3. ครูพระควรใช้สื่อบุคคลที่เป็นต้นแบบของการทำความดี	7
รวม	21

จากตารางที่ 4.75 พบว่า แนวทางส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มากที่สุดคือ ด้านบุคลิกภาพ เรื่อง ครูพระ

ควรให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นมากขึ้น ครูควรให้นักเรียนได้มีโอกาสซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ รองลงมาคือ ด้านวิธีการสอน เรื่อง ครูควรสอนอธิบายเนื้อหาเปรียบเทียบกับคน สัตว์ หรือสิ่งของ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ มองเห็นภาพ เกิดมโนทัศน์ง่าย ชัดเจน และสมจริง ครูควรสอนการแก้ปัญหาตามแนววิธีสังเคราะห์ ให้เข้าใจง่าย ครูควรสอนให้นักเรียนมีการปฏิบัติตามหลักธรรมให้มากขึ้น และน้อยที่สุดคือ ด้านการจัดกิจกรรมการสอน เรื่อง ครูควรจัดกิจกรรมโดยให้นักเรียนได้แสดงออกและมีส่วนร่วม ครูควรจัดกิจกรรมโดยฝึกฝนวิธีการแสวงหาความรู้และวิธีการแก้ปัญหา ครูควรจัดกิจกรรมโดยสร้างบรรยากาศที่รื่นรมย์สนุกสนาน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช” นั้น ผู้วิจัยขอนำเสนอวัตถุประสงค์ของการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ของนักเรียนที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย ระดับการศึกษาผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ผู้ปกครอง ต่างกัน เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประชากร คือ นักเรียน ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 130 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ที่ระดับความคลาดเคลื่อนไม่เกิน .05 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 97 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้าง โดยทำการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถาม แบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะคำถามแบบมีคำตอบให้เลือกตอบ (Check list) ได้แก่ เพศ เกรดเฉลี่ย ระดับการศึกษาผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Z - test ค่า F - test และทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช” นั้น พอสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1) จำแนกตามเพศ พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีจำนวนทั้งสิ้น 58 คน คิดเป็นร้อยละ 59.79 และเป็นเพศชาย มีจำนวนทั้งสิ้น 39 คน คิดเป็นร้อยละ 40.21

2) จำแนกตามเกรดเฉลี่ย พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00-3.00 มีจำนวนทั้งสิ้น 50 คน คิดเป็นร้อยละ 51.55 และมีเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01-4.00 มีจำนวนทั้งสิ้น 28 คน คิดเป็นร้อยละ 28.87 มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 มีจำนวนทั้งสิ้น 19 คน คิดเป็นร้อยละ 19.59 น้อยที่สุด

3) จำแนกตามระดับการศึกษาผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีจำนวนทั้งสิ้น 47 คน คิดเป็นร้อยละ 48.45 และผู้ปกครองมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. มีจำนวนทั้งสิ้น 29 คน คิดเป็นร้อยละ 29.90 ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น 21 คน คิดเป็นร้อยละ 21.65 น้อยที่สุด

4) จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ผู้ปกครองมีอาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีจำนวนทั้งสิ้น 34 คน คิดเป็นร้อยละ 35.05 และผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง มีจำนวนทั้งสิ้น 32 คน คิดเป็นร้อยละ 32.99 ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีจำนวนทั้งสิ้น 31 คน คิดเป็นร้อยละ 31.96 น้อยที่สุด

5) จำแนกตามรายได้ผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีจำนวนทั้งสิ้น 37 คน คิดเป็นร้อยละ 38.14 และผู้ปกครองมีรายได้ 10,000-20,000 บาท มีจำนวนทั้งสิ้น 35 คน คิดเป็นร้อยละ 36.08 ผู้ปกครองมีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป มีจำนวนทั้งสิ้น 25 คน คิดเป็นร้อยละ 25.77 น้อยที่สุด

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านการใช้สื่อการสอน และด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ เกรดเฉลี่ย ระดับการศึกษาผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ผู้ปกครอง ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน เพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เพศชาย พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านวิธีการสอน และด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก เพศหญิง พบว่า ด้านการใช้สื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านบุคลิกภาพ และด้านวิธีการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก

2) ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเกรดเฉลี่ย พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ต่ำ

กว่า 2.00 ตั้งแต่ 2.00-3.00 ตั้งแต่ 3.01-4.00 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 พบว่า ด้านการใช้สื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการจัดกิจกรรมการสอน และด้านวิธีการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00-3.00 พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านวิธีการสอน และด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01-4.00 พบว่า ด้านการใช้สื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านบุคลิกภาพ และด้านวิธีการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก

3) ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการศึกษา ผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน การศึกษาระดับประถมศึกษา การศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน การศึกษาระดับประถมศึกษา พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการใช้สื่อการสอน และด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก การศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านการใช้สื่อการสอน และด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป พบว่า ด้านบุคลิกภาพ ด้านการใช้สื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านการจัดกิจกรรมการสอน และด้านวิธีการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก

4) ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอาชีพ ผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อาชีพเกษตรกร/รับจ้าง อาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อาชีพเกษตรกร/รับจ้าง พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านวิธีการสอน และด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก อาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจ พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านวิธีการสอน และด้าน

บุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปรผล อยู่ในระดับมาก อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว พบว่า ด้านการใช้สื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปรผล อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านบุคลิกภาพ และด้านวิธีการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปรผล อยู่ในระดับมาก

5) ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามรายได้ ผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท รายได้ 10,000-20,000 บาท รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปรผล อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านวิธีการสอน และด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปรผล อยู่ในระดับมาก รายได้ 10,000-20,000 บาท พบว่า ด้านการใช้สื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปรผล อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านการจัดกิจกรรมการสอน และด้านวิธีการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปรผล อยู่ในระดับมาก รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป พบว่า ด้านการใช้สื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปรผล อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านบุคลิกภาพ และด้านวิธีการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปรผล อยู่ในระดับมาก

5.1.4 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มี เพศ เกรดเฉลี่ย ระดับการศึกษาผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ผู้ปกครอง ดังนี้

1) ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศต่างกัน พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านการจัดกิจกรรมการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ด้านวิธีการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านบุคลิกภาพ ด้านการใช้สื่อการสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน พบว่า

เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิธีการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนด้านการใช้สื่อการสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.5 ผลการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ ครูพระควรให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นมากขึ้น ครูพระควรให้นักเรียนได้มีโอกาสซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ
2. ด้านวิธีการสอน ได้แก่ ครูพระควรสอนอธิบายเนื้อหาเปรียบเทียบกับคน สัตว์ หรือสิ่งของ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ มองเห็นภาพ เกิดมโนทัศน์ง่าย ชัดเจน และสมจริง ครูพระควรสอนการแก้ปัญหาตามแนววิธีสังคีติ ให้เข้าใจง่าย ครูพระควรสอนให้นักเรียนมีการปฏิบัติตามหลักธรรมให้มากขึ้น
3. ด้านการจัดกิจกรรมการสอน ได้แก่ ครูพระควรจัดกิจกรรมโดยให้นักเรียนได้แสดงออกและมีส่วนร่วม ครูพระควรจัดกิจกรรมโดยฝึกฝนวิธีการแสวงหาความรู้และวิธีการแก้ปัญหา ครูพระควรจัดกิจกรรมโดยสร้างบรรยากาศที่รื่นรมย์สนุกสนาน
4. ด้านการใช้สื่อการสอน ได้แก่ ครูพระควรมีการพัฒนาสื่อการสอนที่ทันสมัย และเข้าใจง่าย ครูพระควรใช้สื่อเทคโนโลยี เช่น พระไตรปิฎกออนไลน์ ช่วยในการสอน ครูพระควรใช้สื่อบุคคลที่เป็นต้นแบบของการทำความดี

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผู้วิจัยได้นำผลที่พบจากการวิจัย มาอธิบายเชื่อมโยงกับทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังต่อไปนี้

5.2.1 ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อครูพระสอนศีลธรรมด้วยครูพระมีบุคลิกภาพน่าเคารพ ศรัทธา มีเมตตากรุณา มีวิธีการสอนที่หลากหลายรูปแบบ ไม่น่าเบื่อ ทำการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง มีการใช้สื่อการสอนที่แปลก ๆ ไม่เคยเห็นมาก่อน ทำให้

นักเรียนสนใจเรียนเป็นอย่างมาก ทำให้มีความพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาทองดี ปญญาวิโร ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจการสอนของครูพระช่วยสอนวิชา พระพุทธศาสนาตามทรศนะของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดเทพธิดา เขตบางกะปิ สังกัดกรุงเทพมหานคร” พบว่า 1. นักเรียนมีความพึงพอใจการสอนของครูพระช่วยสอนวิชา พระพุทธศาสนาในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรก 2 ด้าน คือ ด้าน คุณลักษณะของครูพระช่วยสอน และด้านเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา รองลงมา คือ ด้านการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพการเรียนการสอน ด้านวิธีการสอน และด้านการใช้สื่อ การสอน ตามลำดับ 2. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักเรียนที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย ต่างกัน มีความ พึงพอใจการสอนของครูพระช่วยสอนวิชาพระพุทธศาสนา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของ พระมหาภูเมศร์ ชาเหลา ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การจัดการ เรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาใน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ อากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร” พบว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปาน กลางทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการเขียนแผนการสอน ด้านการวัดและ ประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน

ด้านบุคลิกภาพ พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มี ค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อบุคลิกภาพของ ครูพระสอนศีลธรรม ด้วยครูพระมีเมตตากรุณา เอื้ออาทร มีกิริยาน่าเคารพศรัทธา ปฏิบัติตนเป็น แบบอย่างเรื่องมารยาทและความประพฤติที่ดีงามตามหลักพระพุทธศาสนา ยอมรับความคิดเห็น ของนักเรียน เปิด โอกาสให้นักเรียน ได้แสดงความคิดเห็นซักถามข้อสงสัย กล่าววาจาสุภาพกับ นักเรียนเสมอ ทำให้ผลออกมาในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาทองดี ปญญาวิโร ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจการสอนของครูพระช่วยสอนวิชาพระพุทธศาสนา ตามทรศนะของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดเทพธิดา เขตบางกะปิ สังกัด กรุงเทพมหานคร” พบว่า 1. นักเรียนมีความพึงพอใจการสอนของครูพระช่วยสอนวิชาพระพุทธ ศาสนาในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรก 2 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะของครู พระช่วยสอน และด้านเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา รองลงมาคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน ด้านการจัดสภาพการเรียนการสอน ด้านวิธีการสอน และด้านการใช้สื่อการสอน ตามลำดับ 2. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักเรียนที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย ต่างกัน มีความพึงพอใจการสอนของ ครูพระช่วยสอนวิชาพระพุทธศาสนา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูพระมีเมตตากรุณา เอื้ออาทร มีกิริยาน่าเคารพศรัทธา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปรผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่พอใจมากต่อบุคลิกภาพ คุณลักษณะของครูพระ ที่มีความเมตตาต่อนักเรียน กรุณาสงสารช่วยเหลือแนะนำ ตักเตือนเมื่อนักเรียนกระทำผิด มีกิริยาน่าเคารพ กล่าววาจาสุภาพตลอดเวลา

แต่ข้อ ครูพระเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นซักถามข้อสงสัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปรผล อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ด้วยว่ามีนักเรียนส่วนหนึ่งที่ไม่ค่อยพอใจนักเมื่อตนเองซักถามข้อสงสัยแล้วมักจะไม่ได้รับคำตอบที่น่าพอใจ ด้วยว่านักเรียนมักถามสิ่งที้นอกเหนือความคาดหมาย และบางเรื่องตอบได้ยากนั่นเอง

ด้านวิธีการสอน พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม มีค่าเฉลี่ยสูง อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่พอใจกับบทบาทของครูพระที่มีการนำนักเรียนศึกษาเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน เช่นวัด โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ เป็นต้นเป็นประจำ มีการใช้วิธีการสอนหลักธรรมเข้าใจง่ายและมีการยกนิทานมาประกอบ ฝึกให้นักเรียนค้นคว้า หลักธรรมทางอินเทอร์เน็ต ฝึกให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง เช่นการนั่งสมาธิ การสมาทานศีลก่อนเรียน เป็นต้น ฝึกให้นักเรียนเรียนรู้ธรรมะจากการถามปัญหาในเหตุการณ์ปัจจุบัน เหตุนี้ก็เป็นเหตุที่ทำให้ผลอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาทองดี ปัญญาวิโร ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจการสอนของครูพระช่วยสอนวิชาพระพุทธศาสนาตามพระสนะของนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนวัดเทพศิลา เขตบางกะปิ สังกัดกรุงเทพมหานคร” พบว่า 1. นักเรียนมีความพึงพอใจการสอนของครูพระช่วยสอนวิชาพระพุทธศาสนาในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรก 2 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะของครูพระช่วยสอน และด้านเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา รองลงมาคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพการเรียนการสอน ด้านวิธีการสอน และด้านการใช้สื่อการสอน ตามลำดับ 2. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักเรียนที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย ต่างกัน มีความพึงพอใจการสอนของครูพระช่วยสอนวิชาพระพุทธศาสนา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการค้นคว้าหลักธรรมทางอินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปรผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่พอใจมากต่อบทบาทด้านการสอนของครูพระ ด้วยว่าครูพระมีการฝึกให้นักเรียนได้ค้นคว้าหลักธรรมทางสื่ออินเทอร์เน็ต โดยศึกษาจากพระไตรปิฎกออนไลน์ หลักพุทธธรรมของพระธรรมปิฎก ด้วยความเป็นกันเองและคอยดูแลอย่างใกล้ชิด

แต่ข้อ ครูพระนำนักเรียนศึกษาเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน เช่นวัด โบราณสถาน พิพิธภัณฑน์ เป็นต้นเป็นประจำ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดแก่ก็ อยู่ในระดับมากคือนักเรียนพอใจมากแต่ก็มีบางส่วน ที่ไม่ค่อยอยากออกนอกพื้นที่ แต่ส่วนใหญ่จะชอบศึกษาเรียนรู้นอกห้องเรียนมาก ได้พบศิลปะทางพุทธศาสนามากมาย

ด้านการจัดกิจกรรมการสอน พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครู พระสอนศีลธรรม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่พอใจมากต่อบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูพระ ด้วยว่าครูพระบูรณาการหลัก ศีล สมาธิ ปัญญากับการใช้ในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเอง ความตรงต่อ พึ่งตนเองเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต ให้นักเรียนได้ไหว้พระสวดมนต์ นั่งสมาธิก่อนเรียน ให้นักเรียน ได้มีการสมาทานศีล 5 ทำบุญตักบาตรทุกวันพระในโรงเรียน เหตุนี้เป็นเหตุที่ทำให้มีผลอยู่ในระดับ มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาทองดี ปญญาวิโร ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจ การสอนของครูพระช่วยสอนวิชาพระพุทธศาสนาตามทรรศนะของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดเทพศิลา เขตบางกะปิ สังกัดกรุงเทพมหานคร” พบว่า 1. นักเรียนมีความพึงพอใจการ สอนของครูพระช่วยสอนวิชาพระพุทธศาสนาในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยอันดับ แรก 2 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะของครูพระช่วยสอน และด้านเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพการเรียนการสอน ด้านวิธีการสอน และ ด้านการใช้สื่อการสอน ตามลำดับ 2. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักเรียนที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย ต่างกัน มีความพึงพอใจการสอนของครูพระช่วยสอนวิชาพระพุทธศาสนา ไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ชัดแย้งกับงานวิจัยของ ตำราญ รัตนทิพยาภรณ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดรวบยอดและเจตคติต่อพระพุทธ ศาสนาและความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอน พระพุทธศาสนาของครูชั้นประถมศึกษาปีที่1-2 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่เอย จังหวัดเชียงใหม่” พบว่า ด้านการสอนพระพุทธศาสนา ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนเห็นด้วยใน ระดับมาก ด้านเนื้อหาพระพุทธศาสนา ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านการจัดคาบเวลาที่ใช้ในการ จัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและ ประเมินผล ด้านการจัดบรรยากาศและเสริมสร้างศรัทธา ด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอน พระพุทธศาสนา ด้านสภาพการจัดการเรียนการสอนพระพุทธศาสนายังอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูพระจัดกิจกรรมสมาทานศีล 5 ทำบุญตักบาตรทุกวันพระ ในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่ พึงพอใจมากต่อคุณลักษณะของครูพระที่ได้จัดให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมสมาทานศีล 5 ทำบุญตักบาตร

ในวันพระ โดยได้เสียดสภาระกิจที่ต้องทำที่วัดเพื่อมาทำกิจกรรมที่โรงเรียนในวันพระทุกครั้ง ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสได้ทำบุญ และสมาทานศีล

แต่ข้อ ครูพระจัดกิจกรรมการส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเอง ความตรงต่อ ฟังตนเองเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ด้วยว่ามีนักเรียนส่วน หนึ่งที่ไม่ค่อยซื่อสัตย์ต่อตนเอง มักหนีเรียน และลักขโมยของเพื่อนบ่อย ๆ เมื่อครูพระได้อบรมสั่ง สอนก็จะต่อต้าน ไม่ค่อยรับฟัง รู้สึกขัดใจ ทำให้มีความพอใจน้อยกว่าข้ออื่น

ด้านการใช้สื่อการสอน พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอน ศีลธรรม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่พอใจต่อคุณลักษณะ ของครูพระที่ได้ใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย และเห็นจริง เป็นรูปธรรม มีการยกตัวอย่างเปรียบเทียบให้ เข้ากับเหตุการณ์ปัจจุบัน ทำให้นักเรียนอยากเรียนมาก เหตุนี้ก็เป็นเหตุที่ทำให้มีผลอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาทองดี ปญญาวชิโร ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจการ สอนของครูพระช่วยสอนวิชาพระพุทธศาสนาตามทรงสนะของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดเทพลีลา เขตบางกะปิ สังกัดกรุงเทพมหานคร” พบว่า 1. นักเรียนมีความพึงพอใจการ สอนของครูพระช่วยสอนวิชาพระพุทธศาสนาในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยอันดับ แรก 2 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะของครูพระช่วยสอน และด้านเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพการเรียนการสอน ด้านวิธีการสอน และ ด้านการใช้สื่อการสอน ตามลำดับ 2. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักเรียนที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย ต่างกัน มีความพึงพอใจการสอนของครูพระช่วยสอนวิชาพระพุทธศาสนา ไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ขัดแย้งกับงานวิจัยของ พระมหาภูเมศร์ ชาเหล่า ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร” พบว่า การจัดการเรียนการสอนวิชา พระพุทธศาสนา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มี การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการเขียน แผนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อการ เรียนการสอน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพการ์ตูน หรือสไลด์ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปราย ได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่พอใจมากต่อบทบาทการใช้สื่อการสอนที่เป็นภาพนิ่ง รูปถ่าย รูปภาพตาม ฝาผนัง โบสถ์ วิหาร โดยนำนักเรียน ไปศึกษาจากสถานที่จริงตามวัดต่าง ๆ

แต่ข้อ ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ด้วยว่ามีนักเรียนส่วนหนึ่งที่ไม่ค่อยสนใจเรียน แม้ครูพระจะใช้สื่อประเภทใดก็ตาม มักจะโดดเรียนบ่อย ๆ แต่การใช้สื่อการสอนประเภทข่าว เกี่ยวกับพระสงฆ์ บุคคลที่ทำคุณประโยชน์ นักเรียนส่วนใหญ่จะชอบมากและตั้งใจเรียนเสมอเมื่อถึงเวลาวิชาพระพุทธศาสนา

5.2.2 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย ระดับการศึกษาผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ผู้ปกครอง ดังนี้

1) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า นักเรียน ที่มีเพศ ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมใน โรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า นักเรียน ที่มีเกรดเฉลี่ย ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมใน โรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า นักเรียน ที่มีระดับการศึกษาผู้ปกครอง ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมใน โรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีระดับการศึกษาผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 4) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า นักเรียน ที่มีอาชีพผู้ปกครอง ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมใน โรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 5) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า นักเรียน ที่มีรายได้ต่อเดือนผู้ปกครอง ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมใน โรงเรียนวัด โบสถ์

อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีรายได้ต่อเดือน ผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ก็ปรากฏได้ว่า นักเรียนที่มี เพศ เกรดเฉลี่ย ระดับการศึกษาผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ผู้ปกครอง ต่างกัน มีความพึงพอใจต่างกัน ด้วยนักเรียนชายสามารถใกล้ชิดครูพระได้มากกว่า และมีจำนวนน้อยกว่า โดยส่วนใหญ่ชอบที่จะให้ครูพระมาสอนในโรงเรียน เพราะเข้าใจดี นักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลางจะพอใจที่ครูพระสอนในโรงเรียน เพราะวิชาพระพุทธศาสนาเป็นวิชาที่ไม่เครียดมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ คือไม่สนใจเลย หรือนักเรียนที่มีผลการเรียนสูงคือกลุ่มนี้จะตั้งใจเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์มากกว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. จะพอใจที่ครูพระสอนในโรงเรียนมากกว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีการศึกษาในระดับประถมศึกษา และปริญญาตรีขึ้นไป นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จะพอใจที่ครูพระสอนในโรงเรียนมากกว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรม/รับจ้าง และมีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว นักเรียนที่มีผู้ปกครอง มีรายได้ 10,000-20,000 บาท จะพอใจที่ครูพระสอนในโรงเรียนมากกว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทและมีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป จึงทำให้พบความแตกต่างชัดเจนงานวิจัยของพระมหาทองดี ปญญาวิโร ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจการสอนของครูพระช่วยสอนวิชาพระพุทธศาสนาตามทัศนคติของนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนวัดเทพศิลา เขตบางกะปิ สังกัดกรุงเทพมหานคร” พบว่า 1. นักเรียนมีความพึงพอใจการสอนของครูพระช่วยสอนวิชาพระพุทธศาสนาในภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรก 2 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะของครูพระช่วยสอน และด้านเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา รองลงมาคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพการเรียนการสอน ด้านวิธีการสอน และด้านการใช้สื่อการสอน ตามลำดับ 2. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักเรียนที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย ต่างกัน มีความพึงพอใจการสอนของครูพระช่วยสอนวิชาพระพุทธศาสนา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะดังนี้ ครูพระสอนศีลธรรม ควรรักษาระดับมาตรฐานนี้ไว้และส่งเสริมพัฒนาคุณลักษณะของตนเองให้อยู่ในฐานะผู้ฟังที่ดี ฟังทั้งคำพูดและความรู้สึกของศิษย์วางตนในฐานะเป็นผู้ทรงปัญญาสามารถอธิบายความหลักธรรมให้ศิษย์กระจ่างได้ พัฒนาเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ เสมอ ทำการจัดกิจกรรมการสอนโดยเน้นการปฏิบัติจริง ในสถานที่จริงให้มากขึ้น พัฒนาการใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย สร้างสื่อใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ

ด้านบุคลิกภาพ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะดังนี้ ครูพระสอนศีลธรรม ควรรักษาระดับมาตรฐานนี้ไว้และส่งเสริมพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองให้เป็นผู้บริบูรณ์ด้วยความเป็นกัลยาณมิตร คือวางตนในฐานะผู้ที่ศิษย์ไว้วางใจ วางตนให้น่าเคารพ วางตนในฐานะผู้ทรงความรู้ วางตนในฐานะที่ปรึกษาที่ดี วางตนในฐานะผู้ฟังที่ดี ฟังทั้งคำพูดและความรู้สึกของศิษย์ วางตนในฐานะเป็นผู้ทรงปัญญาสามารถอธิบายอย่างลึกซึ้งให้ศิษย์กระจ่างได้ วางตนในฐานะเป็นแบบอย่างที่ดี

ข้อ ครูพระมีเมตตากรุณา เอื้ออาทร มีกิริยาน่าเคารพศรัทธา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ครูพระสอนศีลธรรม ควรรักษาระดับมาตรฐานนี้ไว้และส่งเสริมพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองให้เป็นผู้มีเมตตามากขึ้น เป็นที่ไว้วางใจของศิษย์ มีความประพฤติดีน่าเคารพ ไม่ปฏิบัติตนเสียหายผิดธรรมเนียมที่ทำให้โลกติเตียน

ข้อ ครูพระเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นซักถามข้อสงสัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ครูพระสอนศีลธรรม ควรรักษาระดับมาตรฐานนี้ไว้และส่งเสริมพัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง โดยการต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามเมื่อสงสัย ดังนั้นครูพระต้องรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เข้าใจสภาพปัญหาจะได้ปรับวิธีการและบุคลิกภาพให้เหมาะสม

ด้านวิธีการสอน นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะดังนี้ ครูพระสอนศีลธรรม ควรรักษาระดับมาตรฐานนี้ไว้และส่งเสริมพัฒนาวิธีการสอน โดยสอนให้เด็กเข้าใจแจ่มแจ้งเหมือนเห็นกับตาตัวเองซึ่งครูต้องมีปัญญาก่อนจึงจะสอนเด็กให้มีปัญญาตามได้ ครูต้องเข้าใจในเรื่องที่ตนสอน อย่าสอนในเรื่องที่ตนไม่เข้าใจ จูงใจให้เด็กน้อมรับเอาไปใช้ในชีวิตประจำวัน ถ้าเป็นการสอนศีลธรรม ครูต้องให้เด็กสมาทาน คือ เห็นดีเห็นชอบถือเป็นตัวแบบ เกิดค่านิยมที่ดีงาม สอนให้กำลังใจด้วยการยกย่อง

ตัวอย่างบุคคลผู้ประสบความสำเร็จหรือครูเองทำให้ดูเป็นแบบอย่าง โดยเด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรม มีอารมณ์คล้อยตามบทเรียน ไม่เบื่อหน่าย มีความสุข

ข้อ ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการค้นคว้าหลักธรรมทางอินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ครูพระสอนศีลธรรม ควรรักษาระดับมาตรฐานนี้ไว้ และส่งเสริมพัฒนาวิธีการสอนการฝึกฝนให้นักเรียนรู้จักวิธีการค้นหาหลักธรรมจากพระไตรปิฎก ออนไลน์ หลักธรรมของลัทธิพราหมณ์ทางศาสนา จากอินเทอร์เน็ต

ข้อ ครูพระนำนักเรียนศึกษาเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน เช่น วัด โบราณสถาน พิพิธภัณฑสถาน เป็นต้นเป็นประจำ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ครูพระสอนศีลธรรม ควรรักษาระดับมาตรฐานนี้ไว้และส่งเสริมพัฒนาวิธีการสอน โดยการเน้นและให้ความสำคัญกับผู้เรียน ให้ความสำคัญกับศิลปวัฒนธรรม ประเพณีของพระพุทธศาสนา โดยนำนักเรียนไปศึกษาภายนอกห้องเรียนให้มากขึ้น

ด้านการจัดกิจกรรมการสอน นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะดังนี้ ครูพระสอนศีลธรรม ควรรักษาระดับมาตรฐานนี้ไว้และส่งเสริมพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน โดยควรรู้จักนักเรียน ให้นักเรียนรู้ทั้งหลักการวิธีการเรียนรู้ และคุณธรรมที่จะเกิดตามธรรมชาติของวิชาพระพุทธศาสนา ครูพระควรอยู่ในฐานะเป็นผู้ออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเป็นผู้แสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองในบรรยากาศและสถานการณ์ที่ครูพระจัดให้ผู้เรียนได้คิดเอง ปฏิบัติเอง และนำไปสู่การสร้างความรู้ด้วยตนเองอย่างพึงพอใจ

ข้อ ครูพระจัดกิจกรรมสมาทานศีล 5 ทำบุญตักบาตรทุกวันพระในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ครูพระสอนศีลธรรม ควรรักษาระดับมาตรฐานนี้ไว้และส่งเสริมพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน โดยจัดกิจกรรมเกี่ยวกับพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา โดยเมื่อถึงวันพระก็ให้นักเรียนมีการสมาทานศีล 5 ทำบุญถวายสังฆทานให้บ่อยขึ้น เพื่อให้นักเรียนจะได้สัมผัสการปฏิบัติจริง

ข้อ ครูพระจัดกิจกรรมการส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเอง ความตรงต่อเวลา พึ่งตนเองเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ครูพระสอนศีลธรรม ควรรักษาระดับมาตรฐานนี้ไว้และส่งเสริมพัฒนาการเรียนการสอน โดยการส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเองผ่านกระบวนการสมมติเหตุการณ์นิทาน และให้เปรียบเทียบกับเหตุการณ์ในปัจจุบันที่คนไม่มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา พึ่งตนเองเลี้ยงชีพด้วยความสุจริตแล้วได้รับผลเช่นไร และคนที่มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา พึ่งตนเองเลี้ยงชีพด้วยความสุจริตแล้วได้รับผลเช่นไร

ด้านการใช้สื่อการสอน นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะดังนี้ ครูพระสอนศีลธรรม ควรรักษาระดับมาตรฐานนี้ไว้และส่งเสริมพัฒนาสื่อการสอน โดยครูพระผู้สอนควรเป็นตัวอย่างที่ดี มีพฤติกรรม การสอนที่เน้นกระบวนการและสอนให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทยด้วยการเสริมสร้าง ศรัทธา เป็นกระบวนการสร้างความรู้สึกร่วมกัน คุณของพระรัตนตรัย ความเชื่อมั่นที่เกิดจากการ เรียนพระพุทธรูปศาสนา ฐาษาเพ็ญตน เป็นกัลยาณมิตรของศิษย์สร้างแรงจูงใจใฝ่รู้แก่ผู้เรียน สอน พระพุทธรูปศาสนาให้เกิดศรัทธาร่วมกับการรู้จักอย่างมีเหตุผล และเน้นทักษะกระบวนการ ทาง ปัญหา และสอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมไทย

ข้อ ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพการ์ตูน หรือ สไลด์ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ครูพระสอน ศีลธรรม ควรรักษาระดับมาตรฐานนี้ไว้และส่งเสริมพัฒนาสื่อการสอน โดยครูพระควรพัฒนาสื่อ การสอนด้วยตัวเอง เช่นการหาภาพถ่ายที่เน้นพิธีกรรม ภาพวาดการ์ตูนธรรมะ วิดีโอเหตุการณ์ ปัจจุบันที่คนทำดี และทำผิดศีลธรรม

ข้อ ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธรูปศาสนา มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ครูพระสอนศีลธรรม ควรรักษา ระดับมาตรฐานนี้ไว้และส่งเสริมพัฒนาสื่อการสอน โดยครูพระควรพัฒนาสื่อประเภทข่าว บทความที่เกี่ยวข้องกับการทำความดีของบุคคล การช่วยเหลือบุคคลอื่น พระผู้เป็นแบบอย่าง บุคคล สำคัญเช่นพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงทำคุณงามความดีมากมาย เป็นต้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอน ศีลธรรมในโรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อยอมรับความคิดเห็นของนักเรียนของครูพระสอนศีลธรรมใน โรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. ควรศึกษาทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเปิด โอกาสให้ได้แสดงความคิดเห็นซักถาม ข้อสงสัยของครูพระสอนศีลธรรมใน โรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. ควรศึกษาบทบาทของครูพระสอนศีลธรรมที่มีต่อการนำนักเรียน ไปศึกษาเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน โรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

บรรณานุกรม

1. หนังสือทั่วไป

เทพพนม เมืองแมน และสวึง สุวรรณ. พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2540.

ชานินทร์ ศิลป์จารุ. วิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ. กรุงเทพมหานคร : บริษัท วี.อินเตอร์พรีนท์, 2550.

บุญชม ศรีสะอาด. วิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์นการพิมพ์, 2535.

ประสาร ทองภักดี. ระบบการศึกษาของพระพุทธเจ้า. กรุงเทพมหานคร : ดำรงการพิมพ์, 2520.

พระเทพโสภณ (ประยูร ฐมฺมจิตฺโต). ทิศทางการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2546.

พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตฺโต). พุทธธรรม. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพุทธธรรม, 2536.

พระราชวรมนูณี (ประยูร ฐมฺมจิตฺโต). เอกสารการบรรยายกรมวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2543.

สงศรี ชมพวงศ์. การวิจัย. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2549.

สุนทร ศรีมาเสริม และสมชัย ไสร์จจะ. การบริหารการตลาด. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธีระฟิล์มและโซเท็กซ์, 2526.

สุบรรร สดับศรี. การประเมินผลการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจนตามมติคณะรัฐมนตรีโดยงบประมาณพิเศษ 2544. ยโสธร : โรงพิมพ์ยโสธรการพิมพ์, 2545.

เสถียรพงษ์ วรรณปก. พระพุทธศาสนา ทศนะ และวิจารณ์. นนทบุรี : ช่อมะไฟ, 2529.

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. โครงการอบรมครูพระช่วยสอนวิชาจริยศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2544.

2. วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ และงานวิจัย

จรัล กาอินทร์. "ปัญหาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง". วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.

จรินทร์ ยังสังข์. “บทบาทพระสงฆ์ในกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคม”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2541.

จิราภรณ์ ชำนาญกิจ. “ความพึงพอใจของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านไผ่ตงปี 2 หมู่ที่ 10 ตำบลทุ่งสง อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช”. สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2552.

เจนพงษ์ สุมาลัยโรจน์. “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของสถานศึกษาในอำเภอหนองม่วงไข่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, 2550.

ณิชากร กุปตยานนท์. “ความพึงพอใจของผู้เสียภาษีต่อการให้บริการของสำนักงานสรรพากร อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี”. รายงานการศึกษาอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.

พระมหาทองดี ปญฺญาวชิโร. “ความพึงพอใจการสอนของครูพระช่วยสอนวิชาพระพุทธศาสนาตามทรรศนะของนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนวัดเทพศิลา เขตบางกะปิ สังกัดกรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2547.

พระมหาภูมศรี ชาเหล่า. “การจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.

พระมหาปัญญา จอมนาสวน. “ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และนักเรียนเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของครูพระสอนศีลธรรมในการพัฒนาจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนในโครงการจริยศึกษา ศูนย์เผยแผ่ธรรม จังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2549.

พระมหาวุฒิชัย เหล่าเลิศ. “ผลของคุณภาพชีวิตการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีต่อการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจังหวัดนครปฐม”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.

สุรางค์ ศรีหรั่ง. “ความคาดหวังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อวิชาพระพุทธศาสนาในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2545.

สำราญ รัตนทิพยาภรณ์. “ความคิดรวบยอดและเจตคติต่อพระพุทธศาสนาและความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนพระพุทธศาสนาของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546.

เสาวนีย์ ฤทธิรุ่ง. “ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการให้บริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูกาฬสินธุ์ จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์”. รายงานการศึกษาค้นคว้าพิเศษ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.

อ้อยทิพย์ กองสมบัติ. “ความพึงพอใจของลูกค้าในการรับบริการของธนาคารกรุงเทพจำกัด (มหาชน) สาขาเลิงนกทาและมุกดาหาร”. ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2537.

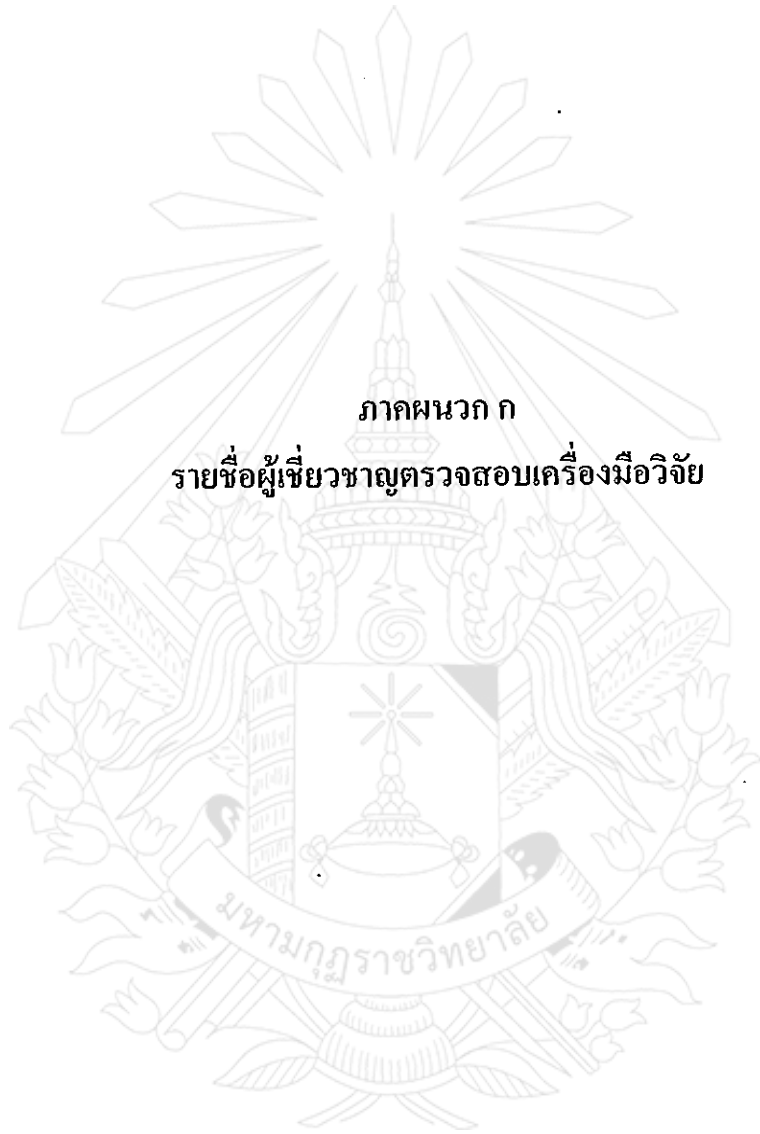
อินแปง ศรีทะวงษ์. “ความพึงพอใจของสมาชิกกองทุนที่มีต่อการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง ศึกษากรณีเขตพื้นที่เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด”. สารนิพนธ์รัฐศาสตร์การปกครอง. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2549.

ภาคผนวก

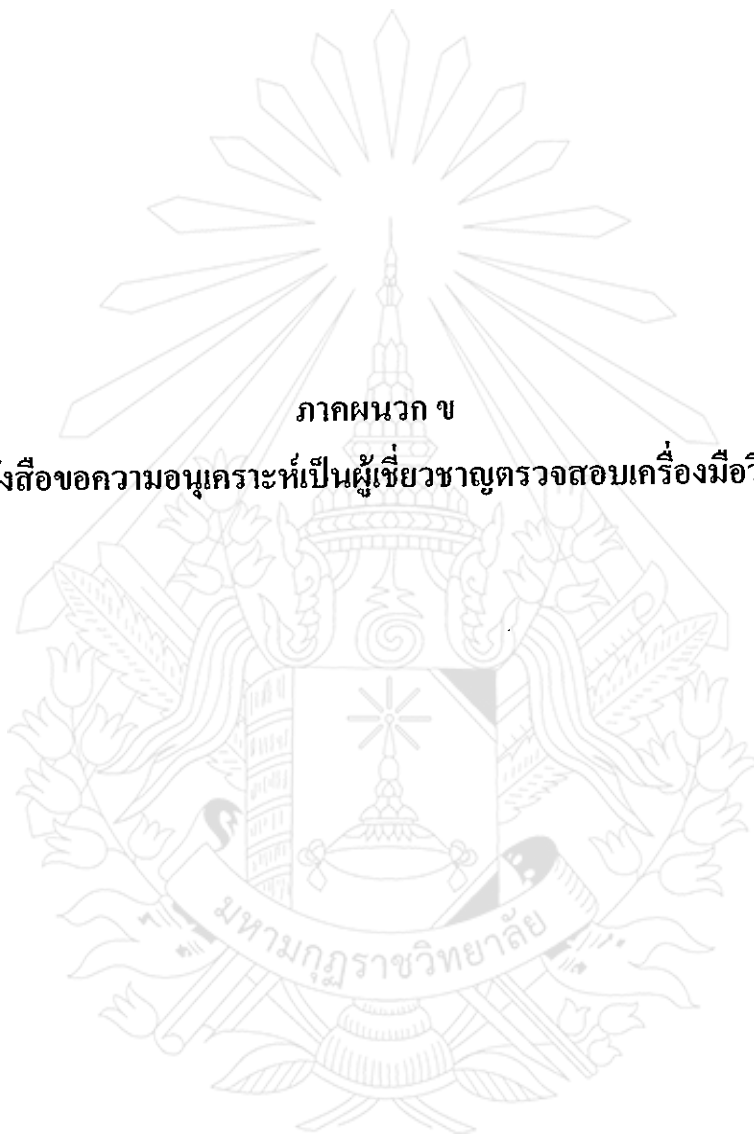
มทามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
เรียน พระครูศรีธรรมภาณี (พร.ถ.)

สิ่งที่ส่งมาด้วย - เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
- โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย พระครูศรีธรรมภาณี นักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, กำลัง
ดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการ
ปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา
โดยมี พระครูศรีธรรมภาณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งโครงร่างวิทยานิพนธ์ได้ผ่าน
การพิจารณาและอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

ในการนี้จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้าง
ของเครื่องมือที่นักศึกษาร่างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์
ที่ค้างไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบเรียนมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูธรรมจักรเจติยาภิบาล (ดร.))

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช

- ๓๗๗
- ๑๖๓๖๖/๑๓๓๕/๒๕๕๓
๑๐/๓๐๖๖/๑๓๓๕/๒๕๕๓

ที่ ศธ. 6014 (2.5)/ว 043

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช
ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช
80000

4 พฤษภาคม 2553

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร ดร. ณัฐชัย ชุ่มสุโข

สิ่งที่ส่งมาด้วย - เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 1 ชุด
- โครงร่างสารนิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย ผศ.ดร.ณัฐชัย ชุ่มสุโข นักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นสารนิพนธ์วิทยานิพนธ์ เรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของกรมการศาสนาที่ส่งเสริมให้โรงเรียนเด็กลดเลิกเล่นเกมส์ในโรงเรียน โดยมี ผศ.ดร.เจษฎา ตรีภักดิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งโครงร่างสารนิพนธ์ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

ในการนี้จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาร่างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดคั้งเอกสารที่แนบเรียนมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวและขอขอบคุณอนุโมทนา มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร
ดร.เจษฎา ตรีภักดิ์
(พระครูธรรมจักรเจติยาภิบาล (ดร.))
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-7534-0499 ต่อ 102

ที่ ศธ ๖๐๑๔ (๒.๕)/ว ๐๐๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาสัยกราช
ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช
๘๐๐๐๐

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร พล.โทพงษ์ไพฑูริย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย - เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
- โครงร่างสารนิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย พล.โทพงษ์ไพฑูริย์ นักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรศาสนศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กำลัง
ดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ เรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อ
งานบริการที่จัดของตำรวจ: กรณีศึกษาตำรวจในท้องที่อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
โดยมี พล.โทพงษ์ไพฑูริย์ เป็นประธานอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งโครงร่าง
สารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

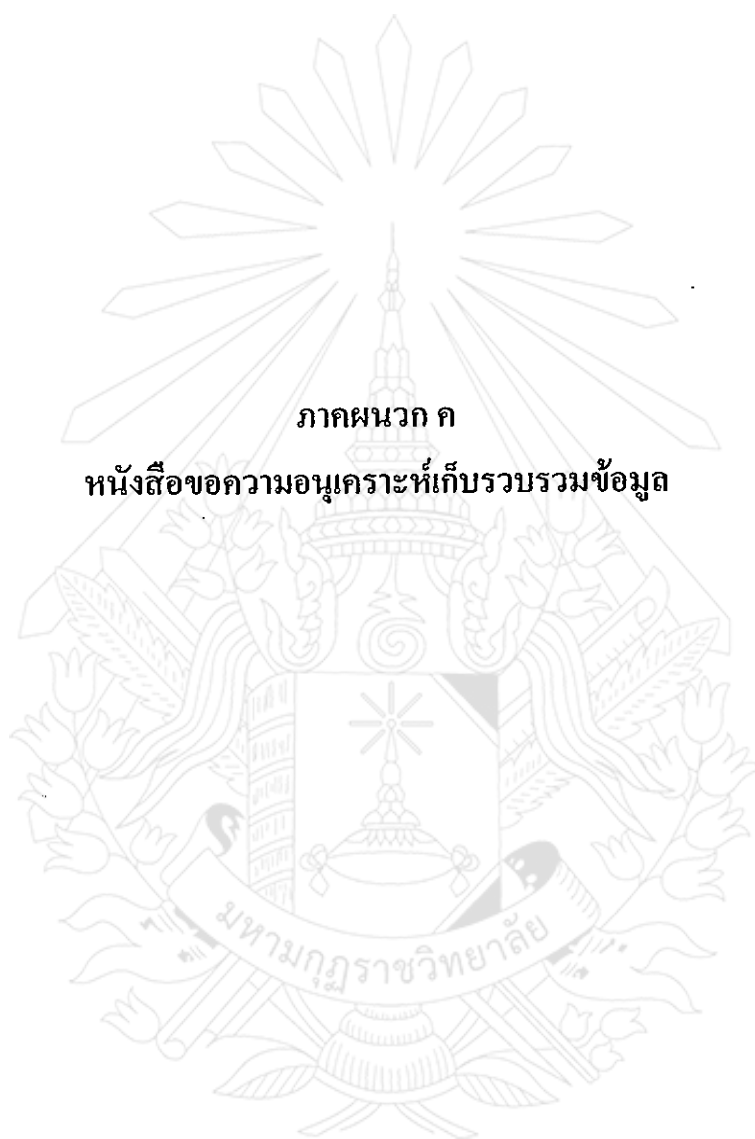
ในการนี้จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของ
เครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบเรียนมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาค้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ
โอกาสนี้

แทนดวงม เจริญพร
ขอเจริญพร
(นางเอก ช่าง) สุพรรณ

ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีธรรมราช (พระครูธรรมจักรเจติยาภิบาล (ดร.))
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสัยกราช

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐-๗๕๓๔-๐๔๕๕ ต่อ ๑๐๒

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ ๖๐๑๔(๒.๕)/๑๗๓

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช
ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช
๘๐๐๐๐

๔ สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลผู้ปกครองนักเรียน
เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโบสถ์
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๕(๕) ชุด

ด้วย พระสมจิตต์ แก้วจรัส นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
สังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็น
วิทยานิพนธ์ เรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมใน
โรงเรียน : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช (THE
PEOPLE'S SATISFACTION TOWARDS GOOD CHARACTERS OF MORAL TEACHER
MONKS IN SCHOOL : A CASE STUDY OF WATBOT SCHOOL, MUEANG DISTRICT,
NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE.) โดยมี ผศ.ดร.เดชชาติ ดรีทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
มีความประสงค์ขอเก็บข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียนของท่านเพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ
โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูธรรมจริยกิจเขตวิบูลย์บาล(ดร.))
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

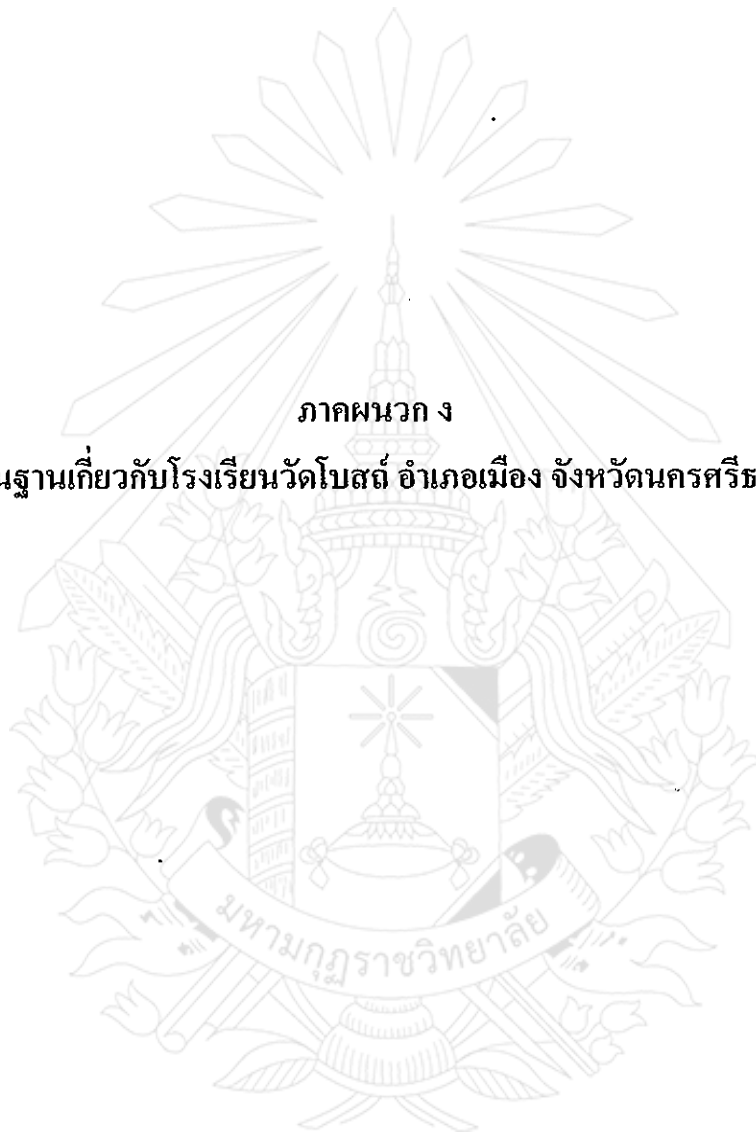
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๓๔-๐๔๙๙ ต่อ ๑๐๒ โทรสาร ๐-๗๕๓๕-๗๙๖๘

ภาคผนวก ง

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนวัดโบสถ์ ตั้งอยู่หมู่ที่ 9 ตำบลปากพูน อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช มีเนื้อที่ 12 ไร่ 34 ตารางวา เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2481 เปิดทำการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นสาขาของโรงเรียนวัดศรีมงคล ซึ่งอยู่คนละฝั่งคลอง ระยะทาง 3 กิโลเมตร การไปมาไม่สะดวก พระอธิการคลัง ดิสสโร (พระครูมงคล สิริกุล) เจ้าอาวาสวัดโบสถ์พร้อมด้วยราษฎร ช่วยกันจัดสร้างอาคารเรียนชั่วคราว และช่วยกันสละเงินเป็นค่าจ้างครูมาทำการสอนเป็นรายเดือน และส่วนหนึ่งได้อาศัยศาลาวัดโบสถ์เป็นที่เรียนด้วย ต่อมาทางโรงเรียนวัดศรีมงคล ได้ส่งครูมาทำการสอนโดยผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกัน จนกระทั่งปี พ.ศ. 2498 ได้รับอนุญาตให้เปิดเป็นเอกเทศ เรียกว่าโรงเรียนวัดโบสถ์ เปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 4 ในสมัยนายเริง นากลอน ศึกษาธิการอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช นายควน วัชระวิบูลย์ นายอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช และขุนจรยาวิเศษ เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

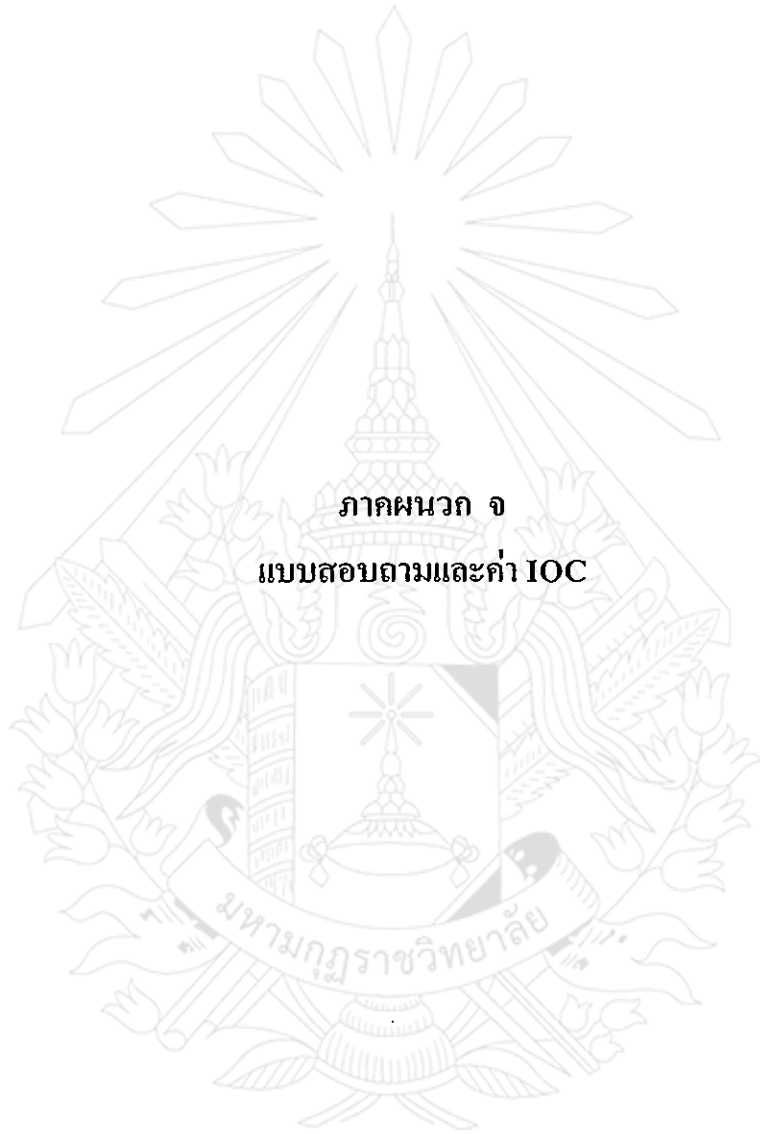
พ.ศ. 2503 ชาวบ้านช่วยกันบริจาค เงิน วัสดุ และแรงงาน สร้างอาคารเรียนชั่วคราว 1 หลัง ในที่ดินวัดมะม่วงแก้ว ซึ่งเป็นวัดร้างเนื้อที่ 10 ไร่เศษ ซึ่งอยู่ติดต่อกับวัดโบสถ์ จนกระทั่งถึงวันที่ 2 ตุลาคม 2505 เกิดวาตภัยภาคใต้ ทำให้อาคารเรียนพังทั้งหลัง ทางราชการให้งบประมาณ 7,000 บาท ชาวบ้านสมทบอีก 8,000 บาท เป็นอาคารแบบ ป.1 ก. 4 ห้องเรียน เปิดเรียนเมื่อ 16 พฤษภาคม 2507

พ.ศ. 2514 ชาวบ้านช่วยกันบริจาคเงิน วัสดุและแรงงาน ช่วยกันสร้างอาคารชั่วคราวขึ้นอีก 1 หลัง ขนาดกว้าง 8 เมตร ยาว 24 เมตร ได้รับอนุญาตให้เปิดประถมปลาย เริ่มจากชั้น ป.5,6 และ 7 ตามลำดับ ปัจจุบันมี อาคารเรียนถาวรจำนวน 3 หลัง อาคารประกอบ 4หลัง เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียน คนครูอาจารย์ 19 คน ลูกจ้างชั่วคราว 1 คน จำนวนครอบครัวในเขตบริการ 241 ครอบครัว ส่วนนักเรียนที่อยู่นอกเขตบริการ ในหมู่บ้านใกล้เคียง คือ หมู่ที่ 1,2 และ 7 ตำบลปากพูนและหมู่ที่ 1 ตำบลท่าซัก อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ประมาณ 15-20 ครอบครัว

ปัจจุบันโรงเรียนวัดโบสถ์ ตั้งแต่ 1 มกราคม 2529 จนถึง วันที่12 ธันวาคม 2534 ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนท่าพญา ได้ย้ายที่ทำการกลุ่ม จากโรงเรียนวัดมะม่วงทองมาไว้ที่โรงเรียนวัดโบสถ์ และในปีการศึกษา 2543 ทางราชการได้กำหนดให้แบ่งกลุ่มใหม่ตามสภาพภูมิประเทศและการปกครองส่วนท้องถิ่นจากเดิมกลุ่มโรงเรียนท่าพญาประกอบด้วยโรงเรียน 6 โรงเรียน 3 โรงเรียน อยู่ในเขตการปกครององค์การบริหารส่วนตำบลท่าซัก ส่วนอีก3 โรงเรียนอยู่ในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลปากพูน และเมื่อดำเนินการแบ่งกลุ่มโรงเรียนใหม่ เพื่อให้สอดคล้อง

เป็นไปตามนโยบาย มีโรงเรียนวัดมะม่วงทอง โรงเรียนวัดท่าม่วง โรงเรียนบ้านชะเอียน โรงเรียนวัดโบสถ์ โรงเรียนวัดศรีมงคลและโรงเรียนบ้านปากน้ำปากพูน ทั้ง 6 โรงเรียน อยู่ในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลปากพูนและเรียกว่า กลุ่มโรงเรียนวีระไทย สถานที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนวีระไทย อยู่ที่โรงเรียนวัดโบสถ์ ในปีการศึกษา 2539 โรงเรียนได้รับอนุญาตให้เปิดเป็น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา รับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นปีการศึกษา 2541 เปิดสอนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ภาคผนวก จ
แบบสอบถามและคำ IOC

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์
อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

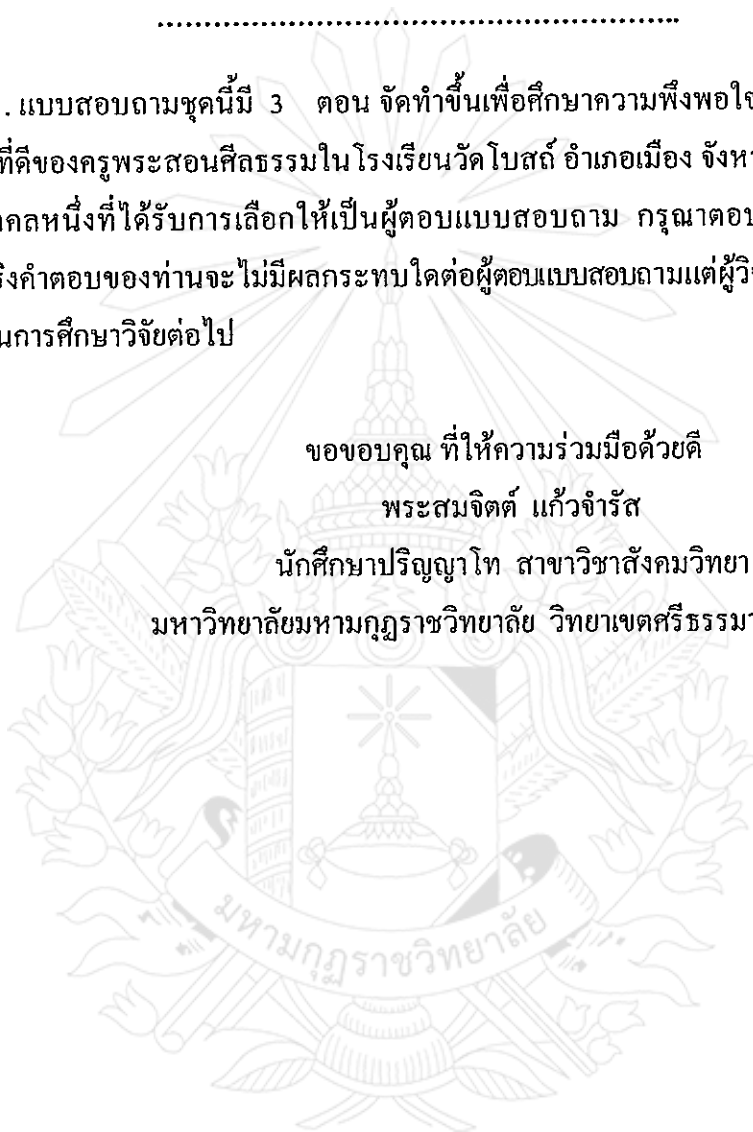
คำชี้แจง 1. แบบสอบถามชุดนี้มี 3 ตอน จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรมใน โรงเรียนวัด โบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับการเลือกให้เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม กรุณาตอบให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริงคำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบใดต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่ผู้วิจัยจะนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิจัยต่อไป

ขอขอบคุณ ที่ให้ความร่วมมือด้วยดี

พระสมจิตต์ แก้วจรัส

นักศึกษาริปัญญาโท สาขาวิชาสังคมวิทยา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริง

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. เกรดเฉลี่ย

1. ต่ำกว่า 2.00

2. ตั้งแต่ 2.00-3.00

3. ตั้งแต่ 3.01- 4.00

3. ระดับการศึกษาผู้ปกครอง

1. ประถมศึกษา

2. มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส.

3.ปริญญาตรีขึ้นไป

4. อาชีพผู้ปกครอง

1. เกษตรกรรม/รับจ้าง

2. ราชการ/รัฐวิสาหกิจ

3. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

5. รายได้ต่อเดือนผู้ปกครอง

1. ต่ำกว่า 10,000 บาท

2. 10,000-20,000 บาท

3. 20,001 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่ดีของครู
พระสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ให้ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ลงช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของท่าน

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ					เฉพาะ เจ้าหน้าที่
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
ด้านบุคลิกภาพ						
1. ครูพระมีเมตตากรุณา เอื้ออาทร มีกิริยาน่า เคารพศรัทธา						
2. ครูพระปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเรื่องมาร ยาทและความประพฤติที่ดีงามตามหลัก พระพุทธศาสนา						
3. ครูพระยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน						
4. ครูพระเปิด โอกาสให้นักเรียนได้แสดง ความคิดเห็นซักถามข้อสงสัย						
5. ครูพระกล่าววาจาสุภาพกับนักเรียนเสมอ						
ด้านวิธีการสอน						
6. ครูพระนำนักเรียนศึกษาเรียนรู้ภายนอก ห้องเรียน เช่นวัด โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ เป็นต้นเป็นประจำ						
7. ครูพระใช้วิธีการสอนหลักธรรมเข้าใจง่าย และมีการยกนิทานมาประกอบ						
8. ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการค้นคว้า หลักธรรมทางอินเทอร์เน็ต						
9. ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการปฏิบัติจริง เช่นการนั่งสมาธิ การสมาทานศีลก่อน เรียน เป็นต้น						

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ					เฉพาะ เจ้าหน้าที่
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
10. ครูพระสอนให้นักเรียนเรียนรู้ธรรมะจาก การถามปัญหาในเหตุการณ์ปัจจุบันที่ สามารถเชื่อมโยงกับหลักธรรมได้						
3. ด้านการจัดกิจกรรมการสอน						
11. ครูพระจัดกิจกรรมการสอนโดยบูรณาการ หลัก คีล สมาธิ ปัญญากับการใช้ในชีวิต ประจำวัน						
12. ครูพระจัดกิจกรรมการสอนส่งเสริมให้มีความ ซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเอง ความตรงต่อ ฟังตนเองเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต						
13. ครูพระจัดกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ นั่ง สมาธิทุกคาบเรียน						
14. ครูพระจัดกิจกรรมสมาทานศีล 5 ทำบุญ ตักบาตรทุกวันพระในโรงเรียน						
4. ด้านการใช้สื่อการสอน						
15. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภท ภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพ การ์ตูน หรือสไลด์ เป็นต้น						
16. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทเทป โทรทัศน์ ซีดีธรรมะเกี่ยวกับธรรมะของ นักปราชญ์ทางศาสนา						
17. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภท หนังสือหรือเอกสาร						
18. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทข่าว หรือบทความที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธ ศาสนา						

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของครูพระสอนศีลธรรม
ในโรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

แนวทางส่งเสริม	
1. ด้านบุคลิกภาพ	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
2. ด้านวิธีการสอน	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
3. ด้านการจัดกิจกรรมการสอน	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
4. ด้านการใช้สื่อการสอน	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

จากการหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัยโดยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

(IOC : Index of Congruency)

จากผู้เชี่ยวชาญผู้ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยจำนวน 3 ท่าน

ข้อความ	ผลการตัดสินใจ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	การแปลผล
ด้านบุคลิกภาพ					
1. ครูพระมีเมตตากรุณา เอื้ออาทร มีกิริยาน่าเคารพศรัทธา	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2. ครูพระปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเรื่องมารยาทและความประพฤติที่ดั่งตามหลักพระพุทธศาสนา	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3. ครูพระยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4. ครูพระเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นซักถามข้อสงสัย	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5. ครูพระกล่าววาจาสุภาพกับนักเรียนเสมอ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
ด้านวิธีการสอน					
6. ครูพระนำนักเรียนศึกษาเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน เช่น วัด โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ เป็นต้นเป็นประจำ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
7. ครูพระใช้วิธีการสอนหลักธรรมเข้าใจง่ายและมีการยกนิทานมาประกอบ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
8. ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการค้นคว้าหลักธรรมทางอินเทอร์เน็ต	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
9. ครูพระสอนให้นักเรียนฝึกการปฏิบัติจริง เช่นการนั่งสมาธิ การสมาทานศีลก่อนเรียน เป็นต้น	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ข้อความ	ผลการตัดสินใจ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	การแปลผล
10. ครูพระสอนให้นักเรียนเรียนรู้ธรรมะจากการถามปัญหาในเหตุการณ์ปัจจุบันที่สามารถเชื่อมโยงกับหลักธรรมได้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
11. ครูพระจัดกิจกรรมการสอน โดยบูรณาการหลัก สីลสมาธิ ปัญญากับการใช้ในชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
12. ครูพระจัดกิจกรรมการส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเอง ความตรงต่อ ฟังตนเองเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
13. ครูพระจัดกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ นั่งสมาธิทุกคาบเรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
14. ครูพระจัดกิจกรรมสมาทานศีล 5 ทำบุญตักบาตรทุกวันพระในโรงเรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
15. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทภาพนิ่ง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพการ์ตูน หรือสไลด์ เป็นต้น	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
16. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทเทปโทรทัศน์ ซีดี ธรรมะเกี่ยวกับธรรมะของนักปราชญ์ทางศาสนา	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
17. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทหนังสือหรือเอกสาร	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
18. ครูพระมีการใช้สื่อการสอนประเภทข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ-สกุล : พระสมจิตต์ ขนติธมโม (แก้วจรัส)
- วัน/เดือน/ปีเกิด : วันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2484
- สถานที่อยู่ปัจจุบัน : วัดโบสถ์ ตำบลปากพูน อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80240
- ความสามารถพิเศษ : พระนักเทศน์มหาชาติประจำวัด 14 จังหวัดภาคใต้
- การศึกษา
- พ.ศ. 2548 : ปริญญาตรี พธ.บ. พุทธศาสตรบัณฑิต (ศาสนา)
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ตำแหน่ง/สถานที่ทำงาน
- พ.ศ. 2551-2552 : ครูสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัด โบสถ์
ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- พ.ศ. 2553-ปัจจุบัน : ครูสอนครูสอนศีลธรรมในโรงเรียนวัดนาง
ตำบลท่าซัก อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ถึงพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้วงสมุต มจร.
ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร
โปรดนำมาส่งที่แผนกห้วงสมุตด้วย ขอขอบคุณ